

ప్రతిదినము పకటింపఁబడును

ప్రతిదినము

Vol. 9

జెన్నవట్టణము 1923 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 23-వ తేదీ శుక్రవారము

No. 272

సంపుటము ౬

మంతులీ నామ సంవత్సరము, శాఖామాస సప్తమి. ౭.

సంచిక ౨౭౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

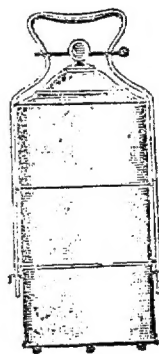
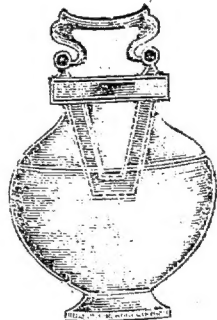
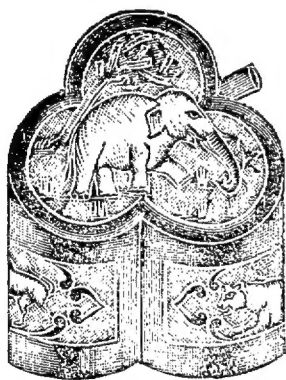
మనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడిసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దనూదినిగల మాయమందుగాదు. సకలుమందులవలన మోసముగలుగను. పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసినది.

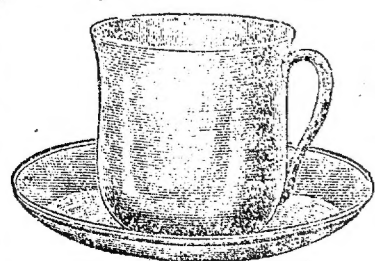
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

యిదేకదామంచితరుణము?

బాను. మీకు కావలసిన వెండినగలను కొనుటకు ఇదే మంచిసమయము. వెండిధర హెచ్చినపిదప చింతింపకును. మీ గృహములకు కావలసిన వెండిసామానులు, మీరు కోరినరీతిగా, కోరినవేళకు తయారుచేసి యిచ్చెదము. మంచి చొక్కపు వెండితో యంత్రసహాయమున బాగుగా చేయించెదము. ధర, ఎంత ఎత్తులో కావలసినది మొదలగునవి వ్రాసిన తెలుపబడును.

ఇండియన్ జ్యూయెలరీ మార్బు, నగర్ వేట బెంగుళూరు, సిటీ.

(3)

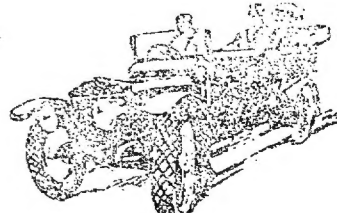
చొక్కపు సీమవెండితో తయారుచేయబడిన వివిధ గిన్నెలు, చిన్న పెద్ద తట్టెలు, గరిటెలు, పంచపాత్రములు, లాటాలు, పలుకముల దొప్పలు, అంటి, తామర, బట్టి ఆకులు మొలగునవి అమృతమునకు తయారుగానున్నది. ఒకడభాదముచేయుడు.

ఉమ్మడిరామయ్య శెట్టి

గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

25 చైనాబజారురోడ్డు మదరాసు.

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల

రెండుమాసములలో మోటారుబద్ధ నడుపుటయు, ఏ భాగములు ఏయే కనులు చేయునో మున్నగు విషయముల నెల్లమ నేర్పబడును. యితర విషయములకు వ్రాయుడు:—

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల.

The Modern Motor Institute 1/22 Broadway, MADARS.

కాంగ్రెసు కౌత్తవక్షము

పూర్తి విధానము

స్వరాజ్య ప్రభుత్వ స్వరూపలక్షణము

స్థానిక, మండల, రాష్ట్ర, భారత సంఘములు, పంచాయతీలు, న్యాయస్థానములు.

ప్రజాభిప్రాయముకొరకు ప్రకటింపబడెను.

దానుగారి తొలిపలుకు

1922 సంవత్సరము డిశంబరు నెలలలో నొసంగిన ఉపన్యాసములలోను దీక్షించిన 26 వ తేదీన గ్రామీణ నొసంగిన ఆధ్యక్ష కోపన్యాసమునను నూడే భారత స్వరాజ్యమునకు మూలాధారమగు స్వతంత్రపాలనముయొక్క విధానమునకు లక్షణస్వరూపములను నిర్ణయించు టవలెనని నేను నూచించియున్నాను. గతంలో కానరావలసిన వెల్లె విషయమున భిన్నాభిప్రాయము కలుగుటవలన కౌత్తవక్ష మేర్పడినది. ఇట్టి విధానమును నేనును మరొకరిందరు మిత్రులును కలసి నిర్దేశపరిచిరినది ఆక్షయమువారు కోరిరి.

ఆ ప్రకారము మేము వానిని నిర్దేశపరిచిరి. జూలై 29 వ తేదీన బొంబాయిలో కౌత్తవక్షము నాయకుల విధానమును పరిశీలించిరి. వాని ఆక్షయ సాక్ష్యముగా చర్చించుటకు వ్యవధి లేక పోయినది. ఆన్ని రాష్ట్రములనుండియు వచ్చినవారందరూ మొత్తముమీద సావిధానము నామోదించిరి. మరొకరిందరు తమ అభిప్రాయము నామల తెలిపెడివనిరి. ముందీ విధానమును ప్రకటించుట కభ్యంతరములేదని వారందరు సంగీకరించిరిగాన దీనిలో నెవరైన మార్పులను నూచింప గోరినా? యిట్లు నూచించుట కప్పుడు ప్రతికూల ప్రతిబింబము వున్నాను.

ఈ లక్షణస్వరూపము కేవలము ఆదర్శమే యగును. అది యొక్క ప్రవక్తమముగా నిజమైనదని ఏర్పరుచు కొని అందులకు ప్రయత్నింపవలెను. ఈలోగా కొన్ని పద్ధతుల నవలంబించవలెను. అవియు పురోగ్రహింపవలెను. ఈ ఆక్షయమును కడు శ్రద్ధాముగా బడయగలుగునట్టి ప్రవక్త ప్రభుత్వమును మార్పుటకు ప్రవక్తమముగ నిర్దేశముగ నిర్ధారణగా పారపాటులేమంద తోడ్పడగలుగు కార్యముల నీనడుమ నొనరింపవలెను.

స్వరూపలక్షణము

ఒకటవ ప్రకరణము

మూలాలక్షణము

ఈమూలాలక్షణములు యాగయ్యగములనుండి భరతదేశమున గౌరవించబడుట యొక్క, గౌరవాగ్రహము మహాభాగ్యముకొని న్యాయసంబంధ వరల పేర్కొన్నట్టి విషయమైయున్నవి. ప్రభుత్వ విధానము నేర్పరచుటలో గమనింపవలసిన విషయములు.

1. ప్రాచీన కాలము నందలి గ్రామకట్టడినే చాలవరకు కనుకరించునట్టి స్థానిక సంఘముల నేర్పరచుట.
2. ఈ స్థానిక సంఘముల నాధారము చేసికొని మండలరాష్ట్ర యాదులకు పెద్దసంఘములను తారతమ్యమునూపర నేర్పరచుట.
3. వానిపై నాధారపడి ప్రధాన దేశీయ సమ్యేళన సంఘము నేర్పరచుట.
4. స్థానికాది సకలసంఘములకును చాలవరకు స్థానిక స్వాతంత్ర్యము నొసగుట.
5. స్థానికాది సంఘములు చేసిన తీర్మానములను గట్టువరుచునధికారము చేత సంఘమునకు అనగా ప్రధాన ప్రభుత్వ సంఘమునకు తుండవలెనని ఆసంఘమువారు అధికారమును చాల సక్రమముగా నుపయోగింపవలెను. వారు తమ అధికారమును దుర్వినియోగము చేయకుండునట్లును స్థానికాది సంఘముల స్వతంత్రత అనాధికారమునకు భంగము కలుగకుండునట్లును కట్టుబాటు చేయవలెను. దేశీయ సంఘములకిచ్చిన సరిఘములన్నిటితోను సంబంధము కలిగియుండి యొకమర్యదాను పెంపొందించుట కట్టి నిరోధమును కలుగగూడదు. సాధారణముగా దేశీయ సంఘము వారి కర్తవ్యము అలోచన చేయుటయేయై యుండవలెను.

స్థానిక సంఘము స్థానిక స్వపరిపాలనము.

పెద్దసంఘములు చిన్ని సంఘములపై పెట్టించునధికారము నామమాత్రముగా నెట్టుముగా కేవలము నూచనామాత్రముగా సహకారముచేయుగా నుండవలెను. ఆయా సంఘముల విధులు ప్రత్యేకముగా నుండవలెను.

గ్రామ సంఘము మొదలు ప్రధానదేశీయసంఘమువరకును క్రమింపబడునట్లును సభ్యులందరును ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడినవారయై యుండవలెను. ఆన్ని సంఘములలోను ప్రధానాధికారి ఒకటే ఎన్నుకొనబడినవారియందే యుండవలెను. చట్టములను నిబంధనలను చేయు అధికారము గూడ వారికే యుండవలెను. అట్టి సభ్యులు స్వార్థపరులుగాక దేశముయొక్కయు దేశీయుల యొక్కయు లాభమునే ప్రధానముగా నూచుకొనునట్టివారుగా నుండవలె గాన ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటలో నట్టి స్వార్థత్వాగ్రహములను నివృత్తి చేశారాధకులనే ఎన్నుకొనుటకు తగిన కట్టుదిట్టములు చేయుటలో చాల శ్రద్ధ భూనవలెను.

రెండవ ప్రకరణము

పరిపాలనానుగుణ్యముగా రాష్ట్రవిభజనము

(అ) స్థానిక సంఘములు

1. పరిపాలనాపరమ కంటికిని స్థానిక సంఘములే మూలాధారముగా నుండవలెను. అవి చిన్నవేయైనను స్థానిక స్వపరిపాలనమును పూర్తిగా కలిగియుండును.
2. ఒక స్థానిక సంఘమునకు వెల్లె గ్రామములపై సభికారముండవలెను. మొత్తము 10000 మందిజనుల కొక స్థానిక సంఘము నేర్పరచవలెను. (4,5 గ్రామములు కలసిగాని ఆ మొత్తము పూర్తిగానివో ఆ నాలుగైదు గ్రామములకును ఆ సంఘ మొక్కటియే స్థానిక సంఘముగా నుండును.)

(ఆ) పట్టణసంఘములు

3. పట్టణములలోను నగరములలోను జనసంఖ్యను బట్టి 10 వేల మంది కంటే భాగమున కొక సంఘమునకును నేర్పరచవలెను. (అక్షమందిజనులుగల పట్టణమునకు 10 సంఘములు యుండవలెను.)
 - (ఇ) మండలసంఘములు
 - (4) ఒక్కొక్క పట్టణసంఘము క్రింద కనీసము 5 లక్షలు మొదలు 20 లక్షల మంది ప్రజలకునుండవలెను. స్థానిక సంఘములు చేసే మండలసంఘముల నేర్పరచవలెను.
 - (ఈ) రాష్ట్రములు.
 - (5) మండలసంఘములు చేసే రాష్ట్రసంఘముల నేర్పరచవలెను.
 6. రాష్ట్రములను (నుబాటు) భావలనుబట్టి విభజించవలెను ఒక్కభావ మూలమువారిసంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగా నున్నచో నా ప్రాంతమున 1 (ఒకైదే దక్షిణభాగములుగా) విభజించవలెను.
 - (ఉ) భారతసంఘము.
 7. రాష్ట్రసంఘములు చేసే భారతసంఘము లేక హిందూ స్థానసంఘము నేర్పరచవలెను.
 8. ఈమూలాలక్షణములకు లోబడి ప్రతిరాష్ట్రమువారు తమరాష్ట్రమున కనుకూలించునట్లు విభజన మొనరించుకొనవలెను.
- మూడవ ప్రకరణము
పరిపాలనాధికారము
- (అ) 1. విద్య నేర్పకొనదగిన బాలకులను బాలికలకును యాకలకులకును తగినవిద్యను నేర్పించుట కేర్పాటుచేయుట (యూనికలెజ్ - కేరళకలెజ్ న్యాయము)

2. విద్యార్థులకు అనగా ఉద్యాన వనములు వస్తుజంతు ప్రదర్శనశాలలు - క్రీడారంగములు - గ్రంథాలయములు - పత్రికాపతనమందిరములు - చిత్రకళాసానములు - శాసనాస్థానములు - గ్రంథభాగవతములు - ఉపదేశములు - కారుక ప్రదర్శనములు, మరలసంబంధములగు సత్సవములు, (రిథాయాత్రలు, రామలీలలు, హరిభజన, కృష్ణలీలలు, భజనలు, సంగీతరసములు, మాలమున్నగు మనోహరములగు సత్సవములు, క్రీస్తుమనుమున్నగు క్రైస్తవ మతోత్సవములు మున్నగునవి), ప్రేక్షకులకు నీతినిబోధించి ఉదారభావములను గలిగించునట్టి నాటకములు - నీతిమాలను - లాంఛనబొమ్మలను చూపుకాలము, ఇతర క్రీడలు మున్నగువాని నేర్పరచుట.

(ఆ) ప్రజాసంగ్రహము (హిస్టరీ) నకు 1 పోలీసు-స్థానిక సేన - ప్రధాన మున్నగువరకుల నేర్పరచుట

3. పంచాయతీ న్యాయస్థానముల నేర్పరచి వివాదాలను పరిష్కరించి న్యాయమును రక్షించుట - పుత్రములను విజ్ఞప్తరచేయుట.

4. వైద్యశాలలలో నావధము రిప్పించుట - పాశుధ్యమును తాగుగా గమనించుట.

(ఇ) అర్థిక కలెక్టరేటులలో నున్న వారిసంగ్రహము (జీ.క-ఫాన్)

1. వ్యవసాయము 1 (కృషి-జిరాటు)
2. గౌరక్షణ (తారాకీమానీ) అనగా పాలనిచ్చుటకు, పాలముద్రుచ్చుటకు, సరుకులబండ్లనులాగుటకు, ఇతరవ్యాపారములకు పనికివచ్చు స్పృహకలెజ్లను సంగ్రహము.
3. గనులు-ఉద్యమ-చుట్టెసానములు - ఉప్పు-పట్టు-మున్నగు లాభకర పరిశ్రమలు (ఆకారాగ్రహము-మద్యము)
4. కిల్లము (సన్నుతు హిసాఫటు)
5. వాణిజ్య వ్యాపారములు (తిజారతు)
6. ఇందులకు కావలసిన యినుపదారులు, టపాక చేరీలు, తిండికార్యాలయములు, ఓడలరేవులు, ఏళ్లు, కాలువలు, వంతెనలు, రైలువంతెనలు, ముద్రాకాలము, ప్రభుత్వ కార్యాలయములు, స్మరణచిహ్నములు - విశ్రాంతి గృహములు (శుక్రములు) - నాణెములు-వందలు కాటకములలో విజ్ఞప్తులకు సహాయము-పన్నులు సహజములములు - ఎగుమతిపన్నులు - అనేకరకముల సర్వే కొలతలు - ఇతర ప్రభుత్వములతో మైత్రి మున్నగునవి.

(ఈ) ఏర్పాటులు

1. ఆయాసంఘములు చేయు నియమములకును చట్టములకును ఆయాసంఘముల అధికారముక్రింద నున్న ప్రదేశముల వారు ఒప్పు లగుచుండిరు. క్రింది సంఘములు అవసరమును బట్టి వైసంఘములసలహాతోను సహాయముతోను చట్టములు చేయుచుండును.
2. అనిబంధనల నమలు జరుపుట కార్యాసంఘములు కార్యనిర్వాహకులను నియమించెదరు. ఏ సంఘముచే నియమించబడిన యాద్యోగు లాసంఘమునకే పూర్తిగా బాధ్యులగుదురు.
3. ఉద్యోగులు చేయుపనిని సంఘసభ్యులు పరిశీలించుచుండురు.

నాల్గవ ప్రకరణము

(అ) పంచాయతీలు-వాని అధికారము

- స్థానిక సంఘములు - స్థానికపంచాయతీలు.
1. ఒక స్థానిక సంఘమునకు అనగా క్రమ 10 వేలమందికి ఒక పంచాయతీ యుండవలెను. ఆపంచాయతీలో 21 మంది ఎన్నుకొనబడినసభ్యులు యుండవలెను. వారి యధికారమునకు కాలపరిమితి యుండవలెను. అది తీరగా నేమరల ఎన్నికలు జరుగుచుండవలెను.
 2. ఈపంచాయతీలలో ఉపసంఘములు యుండవలెను. ఆసంఘము లాయాగాధులకు సంబంధించినవలెను నేరకేర్పు చుండవలెను.
 3. విద్యావిషయము.
 - (అ) స్థానిక పాఠశాలల నేర్పరచి ప్రాథమిక విద్యను విజ్ఞానమును ప్రత్యేక జీవసాఫలమగు విద్యను సాంకేతికవృత్తి విద్యను నేర్పరచవలెను.
 - (ఆ) విద్యార్థుల విశ్రాంతి క్రిడల నేర్పరచవలెను.
 4. ప్రకారక్షణము.
 - (అ) ఆయాపంచాయతీలు ప్రత్యేకముగా చాకిదారులను ప్రత్యేకస్థానిక పేసను ఏర్పరచి బలకాలముచేర్చి వారికి నేర్పించవలెను.
 - (ఆ) న్యాయవిచారణ సంఘముల నేర్పరచవలెను. ఆ సంఘసభ్యులుగూడ వేరుగా ఎన్నుకొనబడవలెను. వారు

సాధారణముగా సివిలు (రెంటు-రివిన్యూ-దివాన్-మూల-అర్థ నివాద) (క్రిమినల్ (ఫయిజుదార్-పారువ్యవహార) (కేసులను మాత్రమే పరిష్కరించవలెను.

(౨) వారు వైద్యశాలను (చికిత్సాలయము-పాశాపాశా) గూడ ఏర్పరచి వైద్యులను నియమించి ధర్మార్థముగా ప్రజలకు మందుల నిష్పించవలెను. పారిశుధ్యమును నెలకొల్పటమగుడ బాధ్యులు కావలెను.

5. ఆర్థిక పరిశ్రామిక సహాయము

(అ) కృషిసాయయోగ్యములగు భూమిలను నిర్మింపగల గాదు నిర్మించవలెను. గ్రామపంచాయతీ పచ్చిబీళ్లును, ఆటలూడు మైదానములను, పురతలు గ్రామకంఠములు తోటలు మున్నగు వానిని బాగుగా నెలకొల్పవలెను. ధాన్యము ప్రత్తి పశువులు ఇతర వైద్యధాన్యములు బట్టలు ఉపకరణములు మున్నగువానిని సిద్ధముగా నుంచవలెను.

(ఆ) సహకారసంఘములు, సామగ్రి భండారాలు, బాంకులు మున్నగు వానిని కావలసిన మట్టు కేర్పరచవలెను.

(ఇ) నూతులు చెరువులు కాలువలు మున్నగు నీటివనరులను స్వావశ్యకములను పానమునకును కృషిసాయపు పశులకును ఏర్పరచవలెను. రోడ్లు మున్నగువానినిగూడ మంచిస్థితిలో నుంచవలెను.

(ఈ) తమ స్థానిక భాగమునకు సరిపడగా యింకా మిగులునట్లుగూడ ధాన్యములను ప్రత్తి పశువులను లోహాది ఖనిజములను యితర పదార్థములను సిద్ధపరచునట్లు ప్రజలను ప్రోత్సహించి వానిని యితర ప్రాంతములయందు విక్రయించుటకు ఏర్పాటుచేయవలెనుగాని పోటీవ్యాపారములలో నవ్వము కలిగించగూడదు.

(అ) మండలములు-మండల పంచాయతీలు

1. మండలపంచాయతీ సంఘసభ్యులు 100 మంది కంటే పావుగూడదు. వారిలో 2/5 వంతు అనగా 40 మందియైన పట్టణములందే నివసించువారుగా నుండవలెను. ఆమండలములోని గ్రామసంఘములు లేక స్థానికసంఘములు యెక్కువ సంఖ్యని ఎన్నుకొనవలెను. అట్లేన్నుకొనబడినవారు స్థానికసంఘ సభ్యులే కావలెను నిర్బంధము లేదు, తక్కిన వన్నియకు స్థానిక సంఘమునకు వలెనే.

2. మండల సంఘములవారు గూడ నుపసంఘములుగా నేర్పడి ఆయాకాఖల పనులను చూడవలెను.

3. మండలపంచాయతీ స్థానిక పంచాయతీకి సాధారణముగ ఆలోచన చెప్పవలెను గాని అధికారముతో ఆజ్ఞాపించగూడదు. తప్పని సరియైనవానిలో ఆజ్ఞాపించుట కనకాశమేర్పరచబడును.

4. (అ) విద్యావిషయమున ఒకటికి తక్కువగాకుండ ఉన్నత విద్యాశాలలు నేర్పరచవలెను. (హైస్కూలులు, కళాశాలలు మున్నగునవి) ఆ విద్యాశాలలలో విజ్ఞానమును కృత్రి విద్యనుగూడ నేర్పరచవలెను.

(ఆ) స్థానిక పంచాయతీలు చేయబాలని పెద్ద ఏర్పాటులతో వీరు వికాసానికిగూడ ఏర్పాటు చేయవలెను.

5. ప్రజారక్షణము.

(అ) స్థానిక పోలీసుదళములకు పరస్పర సంబంధము కలిగించుట.

(ఆ) ప్రత్యేక పోలీసుదళమును సిద్ధపరచుట (మండల రిజర్వు పోలీసు.)

(ఇ) స్థానిక సేనకు పరస్పర సంబంధము కలిగించి సుశిక్షితముగా నేనగా చేయుట.

(ఈ) ఒకటికి తక్కువగాకుం పెద్ద వైద్యశాలల నేర్పరచి మండలములోని వారికందరికిని వైద్య పారిశుధ్య విషయములం దాలోచన చెప్పట.

6. ఆర్థిక పరిశ్రామికములు.

(అ) స్థానిక సహకార కర్షములకు, సామగ్రి భండారములకు, బాంకులకు, పరస్పరసంబంధము నేర్పరచి పరిశ్రమలను వాణిజ్యమును వృద్ధిచేయుట.

(ఆ) సర్వత్రముగ నట్టి సంఘము ప్రత్యేకముగా నేర్పరచుట.

(అ) పట్టణసంఘములు-పంచాయతీలు

1. పదివేలమంది ప్రజలకు తక్కువలేని జనసంఖ్యల గ్రామములను పట్టణములుగా నిర్ణయించుట.

2. గ్రామ స్థానిక సంఘముల పద్ధతులే పట్టణ సంఘములకు గూడ వర్తించును గాని పట్టణవాసులు ప్రత్యేక స్థితిగతుల కనుగుణ్యముగా ఏర్పాటుగూడ చేయవలెను.

3. మండలమున మిక్కిలి పెద్దదగుపట్టణమున మండలపంచాయతీ నేర్పరచవలెను. పట్టణసంఘములైనను స్థానిక సంఘములైనను 10 వేలమంది ప్రజలకు ప్రతినిధియగు ప్రతిసంఘమునకును ఎన్నికలవిషయమున సమానాధికారము యుండును.

4. ఒక్కొక్కపట్టణమునకు ప్రత్యేకముగా నొకసంఘముండవలెను. మండలసంఘసభ్యులలో ఆపట్టణవాసులగు వారందరును, ఆపట్టణములో పేటలసంఘము లున్నచో గ్రామసంఘములు (ఒక్కొక్కసంఘము 2-3 మంది ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలెను.) ఎన్నుకొనిన సభ్యులును కలసి పట్టణసంఘముగా నేర్పడవలెను. ఈపట్టణసంఘములు మండల సంఘమునకును వార్డు స్థానికసంఘములకును మధ్యసంఘములుగానుండి మండలసంఘమువారు నెలకేర్పరచిన పనులలో తరుపట్టణమునకు సంబంధించిన వానిని నెలకేర్పరచవలెను.

(ఆ) రాష్ట్రములు - రాష్ట్రీయ పంచాయతీలు

1. మండల పంచాయతీలు 2000 మంది కొక ప్రతినిధి కంటే కంటే ఎక్కువ రాష్ట్రీయ పంచాయతీ సభ్యులను ఎన్నుకొనవలెను. రాష్ట్రీయ పంచాయతీ సభ్యులసంఖ్య 21 మందికి క్షణగూడదు. 100 మందికి పావుగూడదు. వారిలో సగము మందికి తక్కువగాకుండా పట్టణవాసులు ఉండవలెను. వారు మండల పంచాయతీ సభ్యులే యెయ్యండ నక్కరలేదు.

2. రాష్ట్రీయ పంచాయతీమండల పంచాయతీలకు సలహాచెప్పవలసిన వారికి పరస్పర సంబంధమును కలిగించుచు ఆత్మీయమైనపుడు మాత్రమాజ్ఞల నొసగుచుండును.

3. ప్రత్యేక కార్యనిర్వహణము.

(అ) విద్యాపితములు, దారు ఉలుఉలుములు, విద్యాస్థానములు, విశ్వవిద్యాలయములు మున్నగు వాని నేర్పరచి పరిశోధకులకు ప్రోత్సాహ మొసరించి మహాన్నత విద్యా విజ్ఞానముల నొసంగవలెను.

(ఆ) సరిహద్దులనుసమాద్రపురేవులు మున్నగువానిని కాపాడుటకు ప్రత్యేక పోలీసు సైనిక దళములను నియమించవలెను.

3. గొప్ప కేసులను విచారణచేయవలసిన ఉన్నత న్యాయస్థానముల నేర్పరచుట.

(ఈ) రాష్ట్రీయములగు యనుపదారులు కాలువలు, రోడ్లు మున్నగు వానిని సరిగానుంచుట.

(అ) భారతపంచాయతీ

1. 30 లక్షలమంది కొక ప్రతినిధికంటే రాష్ట్రీయ సంఘములు భారతీయసంఘ సభ్యులను ఎన్నుకొనవలెను. ఏరాష్ట్రములందైన జనసంఖ్య 30 లక్షలకు తక్కువగా నున్ననుగూడ ఆరాష్ట్రములవారు యెక్కువ ప్రతినిధిని ఎన్నుకొనవలెను. భారతీయ సంఘసభ్యులలో 3/5 వంతు వారు పట్టణవాసులుగా నుండవలెను.

2. రాష్ట్రీయసంఘములు చేయుపనులనే భారతసంఘమువారుగూడ చేయుచు విడతముల వారితోను భరతదేశమందున్న సర్వత్ర సంతాపములతోను ప్రైవేటి నెలకొల్పుచుండవలెను.

3. మహావిద్యత్సంఘము-ఈసంఘమునకు పరిమితలేకండ దేశమునందు ౫౦ మహామేధావులగు స్త్రీలను పురుషులను భారతసంఘమువా రెన్నుకొను చుందురు. ఆతి ముఖ్యవిషయములలో భారతసంఘము వారును రాష్ట్రీయ సంఘములును వారిసలహా నడుగుచుందురు.

4. భారత పంచాయతీలో వ్యవహారము హిందీభాషలో జరుగును. రాష్ట్రీయ సంఘములలో ఆయారాష్ట్రభాషలో జరుగును.

(అ) ఖాళీలనునింపుట

క్రింది సంఘమున సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిన వారిలో నొకరిని ప్రైవేటుసంఘమునకు మరల నెన్నుకొనినచో అతనిస్థానమున నింకొకని గూడ ఆ నియోజకులే మరల ఎన్నుకొనవలెను.

విదవ ప్రకరణము

నియోజకుల నియోజకుల అర్హతలు

1. భరతఖండమున ఏదేండ్లకు తక్కువగాకుండ నివసించుచున్నవారిలో 25 ఏడ్లు దాటిన వయసుగల పురుషులను 21 ఏడ్లు దాటిన వయసుగల స్త్రీలునుగూడ స్థానికసంఘసభ్యులకు ఓట్లనిచ్చుట కర్హులు.

2. స్థానికపంచాయతీ సభ్యులే మండల సంఘసభ్యులను ఎన్నుకొనవలెను.

3. మండల సంఘసభ్యులు రాష్ట్రీయసంఘసభ్యులను ఎన్నుకొనవలెను.

4. రాష్ట్రీయసంఘసభ్యులు భారత సంఘసభ్యులను ఎన్నుకొనవలెను.

5. స్థానిక, మండల, రాష్ట్ర భారతసంఘముల సభ్యులందఱును భారతదేశమున స్థిరముగా నివసించువారేయై యుండవలెను. ఆ యా సంఘముల సభ్యులు ఆ యా స్థలములందు నివసించువారుగా నుండుట శ్రేష్ఠము. జాతిమత క్షణభేదమును స్త్రీపురుష భేదమును పాటింపకుండ ఎవ్వరినైన ఎన్నుకొనవచ్చును. ప్రత్యేక జాతివర్ణముల ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుట అవసరమైన యెడల మాత్రము సచురూసుగుణ్యముగా మార్పరచవలెను.

6. ఎన్నుకొన బడువారి వయసు 40 ఏడ్లకు తక్కువగా నుండగూడదు. వారే విషయమునందైన మంచి దేశసేవ చేసినవారుగా నుండవలెను. గ్రామవాసులైనచో కనీసము కొద్దిగా చదువుకొనినవారుగా నైననుండవలెను పట్టణవాసులైనచో ఉన్నత విద్య నభ్యసించి యుండవలెను. రాష్ట్రీయ భారత సంఘములలో సభ్యులగు గ్రామ వాసులును పట్టణవాసులును పుష్కల విద్యను ప్రత్యేక విశేష విద్యను శిక్షియుండవలెను. ప్రాతినిధ్యతానుభవములను కలిగియుండవలెను. పోటీవ్యాపారములును మానినవారుగా నుండవలెను. జీవనాధారములగు కృత్తులను వదలినవారుగా నుండవలెను. తామొచ్చించిన ధనములను సర్వత్రముగ కుటుంబోపకారము చేయవలెనుగా నుండవలెను లేదా వారి కుటుంబమునందుమరెవరైన కుటుంబోపకారము సలుప జాలినవారి రుండవలెను. తమకాలమునంతకు దేశసేవకు నియోగింపగలిగియుండవలెను. అందుల కట్టి ధనరూపక ప్రతిఫలములను కోరుగూడదు. వారిరాక పోకల వ్యయములు మున్నగు వానిని మాత్రము జాతీయనిధినుండియే యివ్వవలెను. జీతము పుచ్చుకొని తనికెయ్యువాంకటే నిట్టిపంచాయతీ సభ్యులకు బహిరంగసభల మున్నగువానిలో ప్రజలధికగౌరవమును చూపవలెను.

7. ఒకపంచాయతీలో సభ్యులుగానున్నవా రాపంచాయతీకి చెందిన అన్ని కాఖలలోను అనుభవమును గడించవలెను.

8. నేను సభ్యుడనగా నిలువగోరెదనని ఎవరును ప్రకటింపగూడదు. నాకుఓట్లనిండని ఎవరును ఓటర్లనడుగగూడదు. నియోజకులకోరికపై మాత్రము ఎన్నుకొనబడుట కంగీకరించెదనని స్పష్టముగా ప్రకటింపవలెను.

ఆటవ ప్రకరణము

అధికారనిభజనము

అన్ని సంఘములలోను పరిపాలనకాఖను చట్టనిర్మాణకాఖను న్యాయవిచారణకాఖను కేవలము విడివిడిగానే యుండవలెను.

విడవ ప్రకరణము

ధనవిషయము

1. ఉన్నత సంఘముల అనుమతితో స్థానిక సంఘములకు తమ కృత్యములకు ధనమును కన్నులకులన రాబట్టవలెను.

2. ధరలు తగ్గించుటకును పశువులను తగ్గించుటకును ప్రజలలో పోటీల కలన నవ్వము కలుగకుండుటకును ఆయాసంఘముల ప్రభుత్వపరిపాలన కింద యంత్రకాలల నేర్పరచవచ్చును గా ప్రజల ప్రయత్నములకు నవ్వము కలిగింప గూడదు. గుత్తలకద్దకలుకూడవు.

3. నూతులు, చెరువులు, కాలువలు రోడ్లు కలపకు పనిచేయు తోటలు ఫలకృతముల తోటలు మున్నగువానిని స్థాని మండల సంఘముల వారేర్పరచి ఆదాయమును వృద్ధి చేయవచ్చును.

4. స్థానిక పంచాయతీలు మండలములకును మండలములు రాష్ట్రీయములకును రాష్ట్రీయములు భారత పంచాయతీకిని ధన సహాయము చేయుచుండవలెను.

5. స్థానిక రాష్ట్రీయ భారత పంచాయతీలు ప్రత్యేక సుంకములను వేయవచ్చును.

ఎనిమిదవ ప్రకరణము

యాజమాన్యము

కృత్తుల సాత్తులను ప్రభుత్వమువా రామొందించి రక్షించెదరు. కృత్తులు చరసిరూపముగు సాత్తును వృద్ధినిందించుట కనునుతించెదరుగాని జనమొల్లముయొక్క అభివృద్ధికి కృత్తులు నిరోధము కలిగించుటకు మాత్రము ప్రభుత్వమువా రంగీకరింపరు. ధనవంతులగు కృత్తులలో నెవరైన తమ ధనమును సంచాయితీల కోరికప్రకారము ప్రజోపయోగకరములగు కార్యములకు కృత్యపరచినచో వారికి ప్రత్యేక గౌరవము జూపబడును.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘము

బెజవాడలో యీ నెల 16 వ తేదీని జరిగిన సమావేశము

శ్రీ రామములు

దేశభక్తులకు శ్రీ సుబ్బాగారికి స్వాగత సన్మానపత్రములు

దేశీయమహాసభ సన్మానసంఘము నేర్పరచుట

బెజవాడలో శ్రీమత అయ్యకేసర కాశీశ్వరరావుగారి యింట యీ నెల 16 వ తేదీ మధ్యాహ్నం 1 గంటకు ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ కార్యనిర్వాహకసభ శ్రీయంత్రులకు టూరింగ్రహణంగా ఆధ్వర్యమిచ్చింది జరిగినది.

శ్రీయంత్రులు "టంగుటూరి ప్రకాశము, భోగరాజుపట్టాభి సీతారామయ్య, గాడిచెర్ల హరిశ్చంద్రరావు, దండుసారా యలరాజు, ఎర్రమిల్లి మంగయ్య, ఉన్నవలక్ష్మీనారాయణ, సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠి, ధన్వాంతరామచంద్రరావు, ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య, గొల్లపూడి సీతారామకామయ్యగార్లు భటవచ్చిరి.

శ్రీ రామములు

1. శ్రీ ధన్వాంతరామచంద్రరావుగారు కార్యనిర్వాహక సభ్యత్వమునకు ఇచ్చిన రాజీనామా అంగీకరించడ మయినది. వీరి స్థానమున శ్రీ అయ్యకేసర కాశీశ్వరరావుగారిని నియమించడ మయినది.

2. శ్రీ గా. హరిశ్చంద్రరావుగారు కార్యదర్శిత్వమునకు ఇచ్చిన రాజీనామా అంగీకరించడమయినది. వీరిస్థాన శ్రీ సి. వి. రంగ శ్రేష్ఠిగారిని కార్యదర్శిగా నియమించడమైనది.

3. శ్రీ గొల్లపూడి సీతారామకామయ్యగారు కార్య నిర్వాహక సభ్యత్వమునకు ఇచ్చిన రాజీనామా అంగీకరించడమైనది. వారిస్థాన శ్రీ దేశభక్త కొండా వెంకటసుబ్బయ్యగారిని ఎన్నుకొనడ మయినది.

4. శ్రీ అయ్యకేసర కాశీశ్వరరావుగారి (కర్మింగు పెట్టిరి) ప్రధానకార్యదర్శిగా ఎన్నుకొనడ మయినది.

5. కార్యస్థానమును గుంటూరునుండి బెజవాడకు మార్చడమయినది.

6. వర్తకాలమును స్థాపించుటకు తీర్మానించడమైనది.

7. కేంద్రభద్రదళిని (వ్యాంకుని) స్థాపించుటకు తీర్మానించడమయినది. దానికిగాను ఆఖిలభారత భద్రదళినియంత్రుల బజాబు గారికి దరఖాస్తుచేసి రు 20,000 లు కంటానే తెప్పించుటకు ఆధ్వర్యమును కొండవయినది. వ్యాంకు ముందు 50,000 లుతో స్థాపించుటకు తీర్మానించడమయినది. లోగడవచ్చిన రు 20,000 లును ఈ కార్యమునకై ప్రయోగించడ మయినది. దీనికి సంబంధించిన విధానమును తయారుచేసి రాబోవుసభలో పలకపుటకు శ్రీ పట్టాభిసీతారామయ్యగారిని కొండవయినది.

8. గుంటూరులోని ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యస్థానమును విరమించవలసినది. అబంగానా వదలివేయవలెను.

9. కాశీలో జరుగబోవు విద్యా విషయక సభలకు శ్రీ చిల్లరెడ్డి శ్రీనివాసరావుగారిని ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల వారి ఖర్చులమీద పంపుటకు కొండవయినది. శ్రీనివాసరావు గారు వెళ్లనియెడల కళాశాలవారు వారిస్థాన మియ్యకరిని నియమింపవచ్చును.

10. ఆంధ్రదేశమున దొక మంచి ప్రదేశమునందు రంగు పరిశ్రమపాతశాలను స్థాపించుట:- బందరులోని కాంగ్రెసువారు యేర్పరచియుండు రంగు పరిశ్రమపాతశాలను ఆధ్వర్యధిపతి రాష్ట్రసంఘమువారు వకపరచుకొని 20 మంది విద్యార్థులకు ఇత్తు నిచ్చుటకు ఆదేశములు కను ఖర్చుకొనడ స్వదేశీ అభివృద్ధికారకు లోగడ యిచ్చిన రు 15,000 ల నిధి నుంచి రు 1600 ను మంజూరు చేయడమయినది. ఈ పాతశాల పరిపాలన ద్వారా పట్టాభిసీతారామయ్యగారు చేయవలయు నని కొండవయినది. పాతరాబాదులో ఏర్పరచియున్న అద్దకపు పాతశాలలో ఉన్నతవిద్య నభ్యసించుటకు వై పాతశాలలో నేర్చుకొన్న వారిలో అర్హులైనవారిని నలుగురును ఆరు నెలల వరకు పంపుటకు వారికి నెల 18 రు 25 లకు మించని విద్యా ర్థివేతనము నిచ్చుటకు తీర్మానించ మైనది. ఈవ్యయమునకు రావలసిన ద్రవ్యము గూడ స్వదేశీ అభివృద్ధినిధిలోనుండి వెట్టవలెను.

ముప్పదిఏనిమిదవ దేశీయమహాసభ

సన్మానసంఘసభ్యుల నెన్నుకొనుట

12. శ్రీయంత్రులు శ్రీ టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు, బులును సాంబమూర్తి, భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్య, ఎర్రమిల్లి మంగయ్య, ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య, ఉన్నవలక్ష్మీనారాయణ, సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠి, అయ్యకేసర కాశీశ్వర రావు, అయ్యకేసర దుర్గాంబ, చామర్ల కోటయ్య, దండు సారాయలరాజు, గొల్లపూడి సీతారామకామయ్య, గాడిచెర్ల హరిశ్చంద్రరావు కందాళ సర్వేశ్వరకామయ్య, అద్దేపల్లి వెంకట గుడుసాధ రామకృష్ణయ్య, భాగవతుల నర్సరామయ్య, అద్దేపల్లి రంగనాయకమ్మ, రాయయ్యల అయ్యతారామయ్య, మాగంటి అన్నపూర్ణదేవి, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, భట్టి వెంకట, దాక్తరు ధన్వాంతరామచంద్రరావుగార్లు ప్రస్తుతమున సభ్యులుగా ఎన్నుకొనడమైనది.

ఆహ్వాన సంఘమునందు సభ్యులను చేర్చుటకును వారు వెళ్లించు రుసుములు కనూలు చేయవలసినది ఇతర కార్యములు జరుపుటకును తాత్కాలిక కార్యదర్శి శ్రీ బులును సాంబమూర్తిగారికి ఆధికారమియ్యడమైనది. కనీసముచందా రు 25 లుగా నిర్ణయించడమైనది.

దువ్వూరి సుబ్బారావుగారికి స్వాగతము

12. టెలుగుండి విడుదల కాగానే ఆమెకు సన్మానపత్రము కాశీనాథలో నుడువవలయును. ఆదినమునే కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభము కాశీనాథలో చేరవలసినది ఆహ్వాన సంఘముయొక్క మొదటి సమావేశము ఆమరునాడు జరుగవలెను.

13. అడిటురిపోర్టుయొక్క టెలుగు రాయ 350 ప్రతులు అమ్మకేయించి నెల ఆఖరులోపుగా సంఘసభ్యులందరకును పంపవలెను.

14. జిల్లావివర్య ప్రస్తుత మాపడమైనది.

15. జిల్లాసంఘములును, కృష్ణులును బాకీదీన మొత్తములను కనూలు చేయవలెను. కార్యదర్శి ప్రతిసోమవారము ఈవైకమును గురించి తగు సలహామీగాని వైకముగాని వచ్చునట్లు హెచ్చరికలు వ్రాయవలసినది.

16. జిల్లా సంఘముల అడిటు రిపోర్టులు:- ఈరిపోర్టులను విమర్శించుటకు శ్రీ పట్టాభి సీతారామయ్యగారు, దండు సారాయలరాజుగారు, అయ్యకేసర కాశీశ్వరరావుగార్లు ఉపసంఘముగా నియమించడమైనది.

దేశభక్తులకు సన్మానస్వాగతము

17. శ్రీమత దేశభక్త కొండా వెంకటసుబ్బయ్యపంతులు గారు, టెలుగుండి విడుదలై వచ్చు సమయమునకు గుంటూరులో ఆంధ్రరాష్ట్రసంఘము సన్మానస్వాగతప్రత్యయము సమర్పింపవలెను. స్వాగతప్రత్యయము శ్రీ పట్టాభి సీతారామయ్య అ. కాశీశ్వరరావుగార్లు సిద్ధముచేసి కాశీనాథసభలో వెట్టవలసినది.

18. జిల్లాస్థానికవిద్యుత్తర్యసంఘములకు కారణము తెలుపవలెను దరఖాస్తులను నిరాకరించుటకు అధికార ముండవలయును. అంగీకృతమైనది.

19. సహాయకార్యదర్శి వ్యవహార:- నెలకు రు 50-లు మించని జీతముతో నొక వ్యవహారక కార్యదర్శి నియమింపకొనవచ్చును.

20. జాతీయ విద్యాలయములు విధానము:- ఆంధ్రదేశమునందు మండలి జాతీయవిద్యాలయములందలి విద్యార్థులకు నూనె సమన్వయకరచి ఆచరణములో జాతీయవిద్యాలయమును స్థాపించుటకుగాను తగిన యత్నములు నడుపుటకు తీర్మానించడమైనది. ఇందుకుగాను శ్రీ దాక్తరు పట్టాభి సీతారామయ్య శ్రీ ఓరుగంటి సీతారామయ్య శ్రీ గాడిచెర్ల హరిశ్చంద్రరావుగార్లు సహసంఘముగా నియమించడమైనది. గడ్డెనుపండితుడు వ్రాసిన ఇందూరువిశ్వవిద్యాలయ విధానమున గ్రంథమును కొనుటకు మంజూరుచేయడమయినది

21. 15-12-22 మొదలు 1928 సంవత్సరము ఆఖరు వరకు నియమించడమైనది. మార్చి నెల మొదటి తేదీనుండి నెలకు రు 100/- లు జీతమును టెలుగూర్చి అమాత్రమును యియ్యవచ్చు.

శ్రీనూడూరు రామచంద్రరావుగారి పరపతిసంఘము

(అ) పంచముల బ్యాంకినుండి రిజిస్టరు చేయవలసిన కానికి సంబంధించిన వ్యవహారము లన్నియు రాష్ట్రీయసంఘము యొక్క వైకజీకీ లోబడియుండవలెననియు.

(ఆ) ఎక్సలెంట్ వ్యయ పంచాయతీ వారును వనూలుచేయు సామును కృష్ణాజిన్సీట్ కోఆపరేటివు బ్యాంకిలో ఈసంఘము తరపున శ్రీ భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారిపేర జమ కట్టించవలయు ననియు.

(ఇ) కొత్తముఖములు అవసరమైనప్పుడెల్ల పంచాయతీ నుండి తగిన అధికారము పొంది తక్కినపరపతి సంఘమువలె నేవైకము దాచుకొను మండవలయుననియు.

(ఈ) పంచాయతీ కార్యక్రమము యొక్క నకలును నెల కొక పర్యాయము శ్రీ భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారి మూలకముగా ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకు పంపుమండవలసినదియు.

(ఉ) ఆరు నెలల కొకపర్యాయము పరపతి సంఘపు తెక్కలు, కాంగ్రెసు అడిటు చేయించుకొనవలెననియు తీరాధినియము ఈ తీర్మానమును శ్రీ ఓ. నును వెంకట్రామయ్యగారికి పంపవలసినది కొండవయినది.

22. పూర్వపు చెన్నరాష్ట్రీయసంఘము దిగ్గిర నున్నట్లు తెలిసిన రు 80,000 లను గురించి.

శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు, శ్రీ గడ్డె రంగయ్యవార్యులుగారును ఇందువిషయమున తగినచర్య పుచ్చుకొనవలసినదిని కొండవయినది.

24. తీర్మానముల పుస్తకములు:- జిల్లాసంఘములకు ఉచితముగా పంచివెట్టవచ్చును.

25. పాత తిలకు స్వరాజ్యనిధిపుస్తకములు:- వీటివారి తాలను వ్రాసికొని కార్యదర్శిగారి వ్యవహారకగారి వ్యయముగా దగ్గరనుండి తగులబెట్టించవలెను.

26. నాగపూరు, అనామకూరు, గయా కాంగ్రెసు తీర్మానములు, రాష్ట్రీయసంఘ నిబంధనలు ప్రచురపరచుట.

వీటిని నేరించి అరులులోనున్న విషయములను చేర్చి ప్రకటించుటకు కార్యదర్శికి అధికారమియ్యడమైనది.

27. శ్రీభాగవతుల రామయ్యగారియు తీర్మానము:- వీరికి నెల 18 రు 40 లు జీతమిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది ఇది 1928 సం॥ జనవరి 15 తేదీనుండి యియ్యవచ్చును.

28. ఆఖిలభారత సంఘమునకు ఇయ్యవలసినబాకీ:- అడిటురిపోర్టువిషయము పూర్తియగువరకు ఆపవలసినది.

29. శ్రీ పోలికెట్టి నానయ్య గుప్తగారు తిలకు స్వరాజ్యనిధి రిశీదులుక్కులు:- విషయము ఆపడమైనది.

30. అనంతపురం జిల్లాలో బల్లారిజిల్లాలోని యాంధ్ర తాలూకాలను చేర్చుటకు గూర్చి:- అనంతపురంజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీనారికి వ్రాసి సలహాలు తెప్పించవలెను.

31. కర్నూలు కడపజిల్లాల కాంగ్రెసు కమిటీలను పునర్నిర్మాణము చేయుటకై శ్రీ సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగారిని నియమించడమైనది.

32. శ్రీ. నూకల వెంకటసుబ్బయ్య గారు షాహివారణ నిధికియ్యవలసిన వైకమునుగూర్చి:- శ్రీ సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగారిని కనుగొనవలెను.

మహాత్ముని శిష్యుడిన వాని కోల్పోవము
కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సభమువారు నూదించిన ప్రకారము మార్చి 10 తేదీ మొదలు 18 వ తేదీ వరకు కార్యక్రమము నడుపవలసినది. 18 వ తేదీ సంతకృతి గనుక ఆంధ్రదేశమునందు మారతాళము జరుప వక్కరలేదని తీర్మానించుచున్నాము.

శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారు ద్వార మహమ్మదు దేశపాండిగార్ల ఆంధ్రదేశ పర్యటనము బరంపురం, గుంటూరు, చిత్తూరు తాడికర్రులకు వీరు తప్పక రావలసినదిగా కొరవలెను.

35. ప్రాత వార్తాపత్రికలు:- అట్లుం కట్టించి యుంచవలసినది.

36. బ్రట్టిలు ప్రెజరరు:- బ్రట్టిలను రద్దుచేసి యున్నందున ప్రెజరరుగా నియమింపబడిన శ్రీ పట్టాభి సీతారామయ్య

వృత్తాంతలేఖలు

రాజమహేంద్రవరపు

జైలువ్యవహారములు

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమహేంద్రవరపు జైలును దన్ను మామూలు జైలి లాగా 7 గదులు ఈ నెల 18 వ తేదీనుండి భోజనము మానివేసిరి. ఈ 7 గదులను అరచివేళ్ళును పట్టు భోజనము మానుటకు కారణము కడుచిత్రిముగా నున్నది. వీరికి కొన్ని దినముల నుండి కందిపప్పు బదులుగా పచ్చికందులు 24 గంటకాలము నానబెట్టి మొక్కలు వచ్చునన్నడు ఈ కందులతో కొన్ని బోలెను ఆకులను కలపి ఒక విధమైనకూరగా తయారుచేసి పెట్టుచుండిట ఆకూర పూర్తిగా పచ్చము చేశారు. మాకిట్టికూరవలదని మే 7 గదుల అరచివేళ్ళు పచ్చివేసిరి; గాని లాభములేకపోయెను. అంతట వారు 18 వ తేదీనుండి భోజనము మానివైదిరి. వారిని జైలు అధికారులు అశ్రేయియులుగా బాధపెట్టి బలవంతముగా భోజనము పెట్టుటకు ప్రయత్నించిరి. కొందరికి నిలువబెట్టి చేతికి శిక్షలు వేసిరి. కొందరిలో మాదెవమని భయపెట్టి గొట్టుములతో ఆహారము లోనికి పంపుటకు ప్రయత్నించిరి కాని వారు మాత్రము అట్టికూరపెట్టుట మాని పంచినపప్పు వయిరా తిచ్చిన గాని వారు పట్టవీరలేదు. ఈ పప్పు జైలులో దాక్తురగరకు కాలికుగాను ఈజైలను భోజనము చేయవలసినదని బ్రతిమాలి టు. ఈజైలికి కచ్చుకూర చూడుటకే ఏవ్యముగా నుండునట. ఇట్టిది సామాన్యముగా ఎడ్లకును, చున్నలకును వాడుచుండురు జైలు అధికారులు తమ పట్టనవీడి మంచి ఆహారమును ఇచ్చిరి. తమకు చాలచిక్కులు వచ్చునని ఇక్కడ ఆభిప్రాయము వున్నాడు. రాజకీయ జైలిలకు ఈ ఆహారము నిమిత్తం లేదని వెలియుచున్నది.

శ్రీ దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారు.

సుప్రసిద్ధాంధ్ర వారిజాతియగు శ్రీదువ్వూరి సుబ్బమ్మగారు మార్చి నెల 7 వ తేదీని విడుదల అయ్యెదరని తెలియుచున్నది.

శ్రీయుత పుసులూరి కోదండరామయ్యగారు.

గత సంవత్సరము జూలైమాసములో జైలున కంపమిడి శ్రీయుత పుసులూరి కోదండరామయ్యగారు 5 వ దినముకి 6 మాసములు శిక్ష ననుభవించిరి. వారి న్యాయలసిన 100 రూపాయలు తిమానా యి న్యాయనందున మరయొక నెల శిక్ష యనుభవించిరి. ఈ 7 మాసముల శిక్ష తీర్చుటకు మర 6 మాసములకు జామినియ్యలసి టిగా శిక్షవిధింపబడెను. కోదండరామయ్యగారు జామినియ్యల టిరాకరించిరి. అందుచే కచ్చుకు మరయొక ఆరుమాసములు విడితైరు ననుభవించుచున్నాడు. వీరితోనూడ శిక్షింపబడిన మిగిలిన 3 గురును జైల్లోగడి గాకి అప్పీలు చేయగా 2 మాసములు శిక్ష మూలమే అవసరమని జైల్ గారభిప్రాయపడి గారిని విడుదలచేసిరి. కోదండరామయ్యగారు తేనెనెండు మాత నిదియే యెనున వారు మూతము 18 మాసముల శిక్ష ననుభవించవలసినవారైరి.

శ్రీయుత దుగ్గిరాల కృష్ణమూర్తిగారు

విలూకువాను లగు శ్రీయుత దుగ్గిరాల కృష్ణమూర్తిగారు ఈ నెల 26 వ తేదీని విడుదల అయ్యెదరని తెలియుచున్నది.

శ్రీయుత గంధం నాగేశ్వరరావుగారు

నెడనందిపాడు ఫిర్కాలో పుసులూరు కాపులగు లగు శ్రీయుత గంధం నాగేశ్వరరావుగారి నెల 28 వ తేదీ విడుదల అయ్యెదరు.

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకం 0-6-0

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు వీలయిన సులభ శియిలిన ప్రాయజనినవి.

తెవల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కా ర్యాలయము,

నెం, 7 తంబుకెట్టిపిథి మద్రాసు.

నెల్లూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

మానిసివల్ కట్ పేయగ్ల సంఘము

ఫిబ్రవరి, 21:—ఈనెల 15 తేదీ సాయంకాలము శ్రీ మంగళమూరు వెంకటస్వామి పుణారి అధ్యక్షతన కేంద్ర సభ్యులు వారొక మహాజనసభను పునఃసంకల్పమున సమావేశపడిరి. అందు ప్రస్తుతము ప్రాథమికవిద్య గురిసేపట్ల సభకు పాఠశాలయందు నిర్బంధముగా చేయ నవసరము లేదని అనేకులు ముచ్చటించిరి. శ్రీ అన్న శేట్ల గోవిందరెడ్డిగారు ప్రాథమిక నిర్బంధించి విద్య నుండి ఉపయోగముల నెన్నియో చూచించిరి, కేంద్ర శేట్లగారు లేగాగుప్రభుత్వమున వీరినికోరుచుండినయొక్క హక్కున్నది తీరిపట్టుకొమ్మయనియు గంభీర శత్యాన మొనంగిరి. వృత్తిపక్ష మాటికి 25 వంతుల హక్కును భీతిచే, అచ్చట సమావేశమైన వారు ప్రస్తుతము మానిసివల్ సంఘమునందు నిర్బంధించి విద్య అవసరమని తీర్మానించిరి.

మంచల విద్యావిధానంబున

"పుణాను స్థానిక పరిపాలనావారిచే నేర్పబడుచున్న విద్యావిధాన చట్టమునందు ఏవేనవరణలు వలయునా యని ప్రభుత్వమువారు యా రాజధానియొడిచి ప్రయోగించుట వారి సలహాతకు ప్రయోగించుచున్నాడు. ఈ విషయమై ఆలోచించుటకై వైద్యులుగాను యాహ్వాతీసా హెబు, వారికికొలను నాన్సింగరాజు, నేలూరు కింగ వాచార్యులుగార్ల నొక ఉపసభ్యులుగా నేర్పబడిరి. నేలూరు కింగ వాచార్యులుగారు విద్యా విధానము నిర్ణయించుట కల్లప్పుడు విద్యయందు అనుభవముల వారి సహాయము కై కొనవలయుననియు, వారు విద్యావిధానము చూచించిన బా చిండుననియు, ఈవిషయమై స్థానికపరిపాలనా సంఘసభ్యులకి ఆసభ్యులుగా నుండరు గావున, అనుభవజ్ఞులకు దీని నొనగవలయునని అనుచున్నారు. యాహ్వాతీసాహెబు గారు స్థానికపరిపాలనావారి కొసంగిన అధికారము చూడనియు పూర్తిగా విద్యాకాఖనంతయు వీరి కేవల సంకలనయినయొ, విద్యాకాఖా అనుభవజ్ఞులయొక్కము మున్నగునవి అక్కర లేననెట్లు తెలియుచున్నదియు శ్రీయుత వాన్సికొలను నర సింగరావుగారు యాహ్వాతీసాహెబుగారి ఆభిప్రాయముతో ఏకీభవించుచున్నారు.

జిల్లా కౌన్సిలుసంఘము

ఈ నెల 18-19 తేదీలయందు నూతనజిల్లా కౌన్సిలు సంఘము స్వరాజ్యకార్యాలయమున సమావేశమయిరి. ఎన్ని కలు జరిగినది. జిల్లా కౌన్సిలు కార్యనిర్వాహకులు వాలంటీర్లు గాచేరుట నిర్బంధము లేదని సభ్యులు ఆభిప్రాయపడిరి. ఈ జల్స ర ము పరిస్థితులు మారి యుండుటచే పీఠ్యవృత్తి నధ్యక్షులయొక్క హక్కునానున, సర్కారుకోర్టులలో న్యాయము లాడుటెట్లు చాను ప్రభుత్వ ఆభిప్రాయములతో ఏకీభవించు ప్రజలు, అన్ని కేసులవారును జిల్లా కౌన్సిలు కార్య నిర్వహణమును పూరికొనియున్నారు. ఎల్లరును ఖద్దరనిమ యము ఇంకను కేంద్రతో వనిబూన నెంచుచున్నారు.

కవిరాజనన్తనము

బ్రహ్మశ్రీ కవిరాజ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు వదరాను ప్రయాణముచేయుచు కొయిలకుట్లలో జరుగ రెడ్డి మహాజనసభకు వరుగుచున్న రెడ్డివాయలలో సోకరకు శ్రీ యుత లేటిలి పీఠాధ్యక్షుని యాహ్వానమున హాజరైకలసి యున్న లుజిల్లా కొయిలకుట్లను నిచ్చేసియున్నప్పుడు తిత్తురవాసులు ను, మైసూరునందలి యాహ్వానమును, న్యాయవాదులును మొదలగు మహాజనులు శ్రీకవిరాజుగారిని గౌరవించి సభకేసి వాయరచించిన శ్రీకృష్ణభాగినిమునందలి కొన్ని భాగములను వారి లలవని ఆనందించి వాని తొంటూరు శ్రులప్రహ్నులచే ఎ క యేని సత్కరించిరి. ఆసమయమున నదను మైసూరునందు ఆంధ్రపండితులును అప్రాధాన కవికథాన నిర్ణయమునకు శ్రీ యుత దోమా వెంకటస్వామి గుప్త గారిచే కొన్ని పద్యములు చదు వబడి ననుసంపదించిరి. కవిరాజుగారు తమకు పురవాసులుచేసి యగౌరవమునకు న తరించి వారినిగూర్చి కొంత ఉపన్యాసపూర్వకముగా ప్రశంసించిరి.

(ఒక విలేఖరుడు)

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఫిబ్రవరి 23-వ తేది శుక్రవారము

(1) ధాన్యములు

చింతలూర చా 1-కి ఈ 10-0-0	చింతలూర	52-0-0	50-0-0
చింతలూర చా 1-కి ఈ 10-0-0	చింతలూర	52-0-0	50-0-0
చింతలూర చా 1-కి ఈ 10-0-0	చింతలూర	52-0-0	50-0-0
చింతలూర చా 1-కి ఈ 10-0-0	చింతలూర	52-0-0	50-0-0
చింతలూర చా 1-కి ఈ 10-0-0	చింతలూర	52-0-0	50-0-0
చింతలూర చా 1-కి ఈ 10-0-0	చింతలూర	52-0-0	50-0-0
చింతలూర చా 1-కి ఈ 10-0-0	చింతలూర	52-0-0	50-0-0
చింతలూర చా 1-కి ఈ 10-0-0	చింతలూర	52-0-0	50-0-0
చింతలూర చా 1-కి ఈ 10-0-0	చింతలూర	52-0-0	50-0-0
చింతలూర చా 1-కి ఈ 10-0-0	చింతలూర	52-0-0	50-0-0

(2) కపి ధాన్యములు

కందలూర చా 1-కి 195 ర.	కందలూర	10-8-0	11-0-0
కందలూర చా 1-కి 195 ర.	కందలూర	10-8-0	11-0-0
కందలూర చా 1-కి 195 ర.	కందలూర	10-8-0	11-0-0
కందలూర చా 1-కి 195 ర.	కందలూర	10-8-0	11-0-0
కందలూర చా 1-కి 195 ర.	కందలూర	10-8-0	11-0-0
కందలూర చా 1-కి 195 ర.	కందలూర	10-8-0	11-0-0
కందలూర చా 1-కి 195 ర.	కందలూర	10-8-0	11-0-0
కందలూర చా 1-కి 195 ర.	కందలూర	10-8-0	11-0-0
కందలూర చా 1-కి 195 ర.	కందలూర	10-8-0	11-0-0
కందలూర చా 1-కి 195 ర.	కందలూర	10-8-0	11-0-0

(3) నూనె వస్తువులు

చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	145-0-0	146-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	145-0-0	146-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	145-0-0	146-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	145-0-0	146-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	145-0-0	146-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	145-0-0	146-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	145-0-0	146-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	145-0-0	146-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	145-0-0	146-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	145-0-0	146-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	160-0-0	165-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	160-0-0	165-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	160-0-0	165-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	160-0-0	165-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	160-0-0	165-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	160-0-0	165-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	160-0-0	165-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	160-0-0	165-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	160-0-0	165-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	160-0-0	165-0-0

(5) ఇనుము

చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	40-0-0	40-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	40-0-0	40-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	40-0-0	40-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	40-0-0	40-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	40-0-0	40-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	40-0-0	40-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	40-0-0	40-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	40-0-0	40-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	40-0-0	40-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	40-0-0	40-0-0

(6) రొవములు

చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	79-0-0	80-4-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	79-0-0	80-4-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	79-0-0	80-4-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	79-0-0	80-4-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	79-0-0	80-4-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	79-0-0	80-4-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	79-0-0	80-4-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	79-0-0	80-4-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	79-0-0	80-4-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	79-0-0	80-4-0

(7) రంగులు

చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	185-0-0	185-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	185-0-0	185-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	185-0-0	185-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	185-0-0	185-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	185-0-0	185-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	185-0-0	185-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	185-0-0	185-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	185-0-0	185-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	185-0-0	185-0-0
చింతలూర చా 1-కి	చింతలూర	185-0-0	185-0-0

సత్యవత్సవ పాఖ్యానము

భోగేశ్వర మాహాత్మ్యము

ఇది యొక శ్రేష్ఠముయొక్క మహాత్మ్యము.

శ్రీశైలమహిమకూడ జక్కగ నర్థించబడియున్నది. కవిత్వము కమరసవంతమై ముద్దులుమూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము శేషట్టిన జాతకుల కొక పద్యమేని వదల మది జనింపదు. ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చుప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

నెం, 7 తంబుకెట్టిపిథి, మద్రాసు.

కృష్ణా గోదావరిజిల్లాల పునర్విభజనము

ప్రభుత్వ ప్రకటన

1917 వ సంవత్సరం నవంబరు 20 వ తేదీన పదవరాసు శాసనసభయందు 211 బిల్లు మొదలై రామచంద్రారావు పంతులు గారు కృష్ణాజిల్లావిభజన విషయమై ఒకటిన్నర మువ్వపాదించిరి. ఈ విభజనమునకు సంబంధించిన సలహాలను ముందుగా ప్రకటించి ప్రజాభిప్రాయము తెలిసి వెనక ఉత్తరవులను ప్రకటించుటకు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిరి. కృష్ణాజిల్లా విభజన విషయమై కొన్ని గలహాలు 1920 సంవత్సరముమార్చి 3 వ తేదీన ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. ఈ సలహాలను వివరించుచు 197 మెమోరియలు ప్రభుత్వమువారికి పంపబడెను. వివరములయందు భేదములున్నను కృష్ణాజిల్లా పెద్దజిల్లా యనియు ఒకటే కలెక్టరు జిల్లాయితనను పరిపాలించుట కష్టమనియు, ఎల్లరు సంగీకరించిరి.

ఏకస్పీజిల్లా యొక్క ప్రత్యేకముగ ఏర్పరచుటచే కృష్ణా జిల్లా విభజనపు ఏర్పాటులను అప్రదల చేయవలయుననియు గంగా, విశాఖపట్నం, గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలను మరల నవముగ నాలుగుజిల్లాలగు విభజింపవలయుననియు సి. వి. యస్. సునీహారాజుగారు 1921 సంవత్సరము మార్చి 6 వ తేదీన చెన్నపురి శాసనసభయందు ఒకటిన్నర మువ్వపాదించిరి. 'నాలుగు' అనగా నాలుగు జిల్లాలనుండి ఏకస్పీజిల్లా నమోదు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిరి. ఈవిషయమై నాలుగు జిల్లాల కలెక్టరుల సలహాలను, పుచ్చుకొనలయు నని ప్రభుత్వము వారు చెప్పినట్లుబోధించిరి.

అప్పటికిని ఇప్పటికి కృష్ణాజిల్లా వృద్ధి జరిగింది. చెన్నపురి పేటలసంఖ్య అదాయపు పన్ను ఆర్కైవ్ ఆదాయము అధికమైనవి. 1921 సంవత్సరపు జనాభా యాదిన 150000 జనసంఖ్య కూడ అధికమైయున్నది. ప్రస్తుతము కృష్ణాజిల్లాలో ఒకకలెక్టరు పరియోగ పాడుకొన్నట్లు సహకలెక్టరు ను న్నాదు. ఇటీవలనే ఒక పర్వము అనెను. టు డిప్యూటీ కలెక్టరు నియమింపబడిరి.

ఈనాడు జిల్లా పునర్విభజన సంబంధమున ఈక్రిందిసలహాలు ఇయ్యబడెను.

(1) విశాఖపట్నం గంజాము జిల్లాను కలిపి ఒకజిల్లాగా చేయుట.

(2) గోదావరి తూర్పుదెల్వాయందలి జిల్లాలను విశాఖపట్నం జిల్లాకు మార్చుట.

ఈక్రిందనూడెంబడిన కారణముల ననుసరించి మొకటిసలహాను అంగీకరించుటకు ఏకలేకపోయెను విశాఖపట్నం గంజాము జిల్లాలను కలిపి ఈక్రిందనూడెంచిన యిట్లుండే సేదన.

(1) ఈ రెండు జిల్లాలపై శా. పన్ను 10,016 చిరకపుష్పెళ్లు జనసంఖ్య 411,000 గా లాడు రె: న్యూ ఆదాయము 40 లక్షలు ఇంతి పెద్దజిల్లాను ఒక కలెక్టరు పరిపాలించుట అసాధ్యము.

(2) ఆంధ్రప్రదేశ్ అత్యధిక మగును. ఒకయింట్ల వృద్ధి నెడజాలరు. ప్రస్తుతము ఒకయింట్లయందు వ్యాపించియుండు అసంక్రమి ఇంకను అధికమగును.

(3) క్రొత్తజిల్లాముఖ్యకారమును వాల్తేరునందుకాని విశాఖపట్నమునందుగాని యుంచకలెను. ఇట్లైన ఉత్తరగంజామునందు వారికి ఇబ్బందిగ నుండును.

(4) విశాఖపట్నమునందు ముఖ్యమగు జమీందారీలు ముందుటచేతను కలికనుగ క్రిమిం పనియుండుటచే విశాఖపట్నం ప్రత్యేకముగ నుండుటయున్నను గాదని ఈ జిల్లాను పరియోగ జిల్లాతో ఒకపుట క్రేమముకాదు. ఈ కారణముల వల్ల ఈసలహా నిరాకరింపబడెను.

అధిక ప్రాముఖ్యతనుబట్టియు పరిపాలనాసౌకర్యములను బట్టియు రెండవ సలహాయున్నందున తోచలేదు. సారవంతమగు తూర్పు గోదావరి దెల్వాయ విశాఖపట్నంజిల్లాకు మార్చుటచే వాల్తేరు ఆజిల్లాకు ముఖ్యకారముగ నుండగలదు. ప్రస్తుతము జిల్లాముఖ్యకారమునున్న కాకినాడ ఒక సబ్ డివిజను స్టేషనుగ మారును. కాకినాడయందలి ప్రభుత్వమువారికి సంబంధించిన భవనములు కచ్చేరీ లన్నియు నివ్వయోజనము లగును. గోదావరి జిల్లా ముఖ్యపట్టణమును రాజమహేంద్రవరము వంటి అధికమగు జనసంఖ్యగల పట్టణమునకు మార్చవలెను. ఈ కారణములచే ఈసలహాకూడ నిరాకరింపబడెను.

ముఖ్యమగు సలహాలు

కృష్ణా గోదావరి జిల్లాలను ఈక్రింది సలహాల ననుసరించి పునర్విభజనము చేయవలయునను విషయమై వివరము లన్నియు ఈక్రింద ప్రకటింపబడినవి.

సలహా (1).—నరసాపూరు, తణుకు (పెంటపాడు ఫిర్కా మినహా) ఎన్నగునాడెంతలాకాలను గోదావరి జిల్లాకు మార్చుట.

సలహా (2).—నరసాపూరు, తణుకు (పెంటపాడు ఫిర్కా మినహా) భీమవరం తాలూకాలను గోదావరిజిల్లాకు మార్చుట.

సలహా (3).—నరసాపూరు, తణుకు (పెంటపాడు మహా) భీమవరం తాలూకాలను గోదావరిజిల్లాకు మార్చుట. (తుని డివిజను, పెద్దాపురం తాలూకాయందలి రాతుల పాడేఫిర్కాను విశాఖపట్నం జిల్లాకు మార్చుటకు సంబంధించిన వివరములు ఈ లెక్కలయందు లెబబబడెను.)

మొదటి సలహాను అనుసరించి కృష్ణాజిల్లాయందు విధము

తాలూకాలు.	జిల్లాముఖ్యకారము	జనసంఖ్య	ప్రాముఖ్యత	లాండు విస్తీర్ణము	1921 సంవత్సరమున జనసంఖ్య	ప్రస్తుతమున జనసంఖ్య	ఇంకొకటిన్నర డివిజను	అదనపు రెవెన్యూ	మునిసిపాలిటీలు	యూనియన్లు
చ. చ.	చ.	చ.	చ.	చ.	చ.	చ.	చ.	చ.	చ.	చ.
1. ఏలూరు	766	220,063	233	610	17,007	2,832	57,681	2,18,930	1	6
2. భీమవరము	347	187,702	140	1,232	18,442	857	26,833	1,45,978	...	1
3. బండరు	231	126,703	108	335	8,975	2,726	46,289	1,84,714	1	1
4. చిని	459	144,196	97	849	9,623	568	9,254	83,020	...	5
5. గుడివాడ	313	179,086	182	845	15,835	739	43,651	79,080	...	5
6. కైకలూరు	394	70,826	100	419	11,893	284	1,839	35,836
7. బెజవాడ	423	159,806	118	398	10,563	3,323	72,802	6,26,587	1	3
8. గన్నవరం	364	104,999	104	476	6,738	512	6,372	39,514	...	1
9. నందిగామ	677	155,981	181	843	11,117	439	13,421	62,720	...	2
10. నూజివీడు	312	65,077	85	12	2,887	199	8,332	47,271	...	1
11. తిరువూరు	337	79,788	90	53	8,986	223	6,228	27,166	...	1
మొత్తము.	4,678	1,491,691	1,488	5,642	117,021	12,702	2,92,702	15,50,798	...	26
పాత పెంటపాడు	70	48,576	41	200	2,600	300	600	40,000	...	1
ఫిర్కా చేర్చిన కృష్ణాజిల్లా మొత్తము.	4,748	1,540,267	1,529	5,842	119,621	13,002	2,93,302	15,90,798	...	27

మొదటి సలహాను అనుసరించి గోదావరిజిల్లాయందు విధము

తాలూకాలు.	జిల్లాముఖ్యకారము	జనసంఖ్య	ప్రాముఖ్యత	లాండు విస్తీర్ణము	1921 సంవత్సరమున జనసంఖ్య	ప్రస్తుతమున జనసంఖ్య	ఇంకొకటిన్నర డివిజను	అదనపు రెవెన్యూ	మునిసిపాలిటీలు	యూనియన్లు
చ. చ.	చ.	చ.	చ.	చ.	చ.	చ.	చ.	చ.	చ.	చ.
1. అచలపురం	367	228,681	117	835	11,845	579	24,799	2,62,500	...	1
2. కాకినాడ	237	229,151	105	579	7,945	1,480	1,21,151	4,88,150	1	2
3. పెద్దాపురం	604	182,809	220	370	8,851	974	12,181	1,48,500	1	3
4. విశాఖపట్నం	193	92,566	52	311	2,348	513	4,094	1,28,600	...	2
5. రాజమహేంద్రవరం	376	185,899	92	247	10,807	829	85,862	8,63,940	1	1
6. కామవండ్రపురం	291	256,416	117	1,295	16,525	869	14,497	2,50,400	...	3
7. రాజోలు	231	226,744	105	863	12,629	616	12,653	2,29,300	...	2
8. తుని	126	71,326	50	53	1,838	393	16,114	39,800	...	1
9. ఎన్నగునాడు	631	161,868	132	270	9,983	547	7,308	6,76,514	...	3
10. తణుకు	372	28,442	179	1,348	23,810	1,204	19,646	1,79,227	...	11
11. నరసాపురం	232	190,807	82	807	15,664	1,588	27,144	2,37,900	1	5
మొత్తము.	3,780	2,109,486	1,251	6,956	122,240	9,112	2,94,949	29,57,801	...	28
పాత పెంటపాడు	70	48,576	41	200	2,600	300	600	40,000	...	1
ఫిర్కా మినహా గోదావరిజిల్లా మొత్తము.	3,710	2,060,910	1,210	7,156	119,640	9,412	2,95,549	29,11,881	...	29

రెండవ సలహాను అనుసరించి కృష్ణాజిల్లాయందు విధము

తాలూకాలు.	జిల్లాముఖ్యకారము	జనసంఖ్య	ప్రాముఖ్యత	లాండు విస్తీర్ణము	1921 సంవత్సరమున జనసంఖ్య	ప్రస్తుతమున జనసంఖ్య	ఇంకొకటిన్నర డివిజను	అదనపు రెవెన్యూ	మునిసిపాలిటీలు	యూనియన్లు
చ. చ.	చ.	చ.	చ.	చ.	చ.	చ.	చ.	చ.	చ.	చ.
1. ఏలూరు	766	220,063	233	610	17,007	2,832	57,681	2,18,930	1	6
2. ఎన్నగునాడు	601	161,868	132	270	9,983	547	7,308	6,76,514	...	3
3. బండరు	231	126,703	108	335	8,975	2,726	46,289	1,84,714	1	1
4. చిని	459	144,196	97	849	9,623	568	9,254	83,020	...	5
5. గుడివాడ	313	179,086	182	845	15,835	739	43,651	79,080	...	5
6. కైకలూరు	394	70,826	100	419	11,893	284	1,839	35,836
7. బెజవాడ	423	159,806	118	398	10,563	3,323	72,802	6,26,587	1	3
8. గన్నవరం	364	104,999	104	476	6,738	512	6,372	39,514	...	1
9. నందిగామ	677	155,981	181	843	11,117	439	13,421	62,720	...	2
10. నూజివీడు	312	65,077	85	12	2,887	199	8,332	47,271	...	1
11. తిరువూరు	337	79,788	90	53	8,986	223	6,228	27,166	...	1
మొత్తము.	4,927	1,468,863	1,430	4,710	108,562	12,392	2,73,177	20,81,882	...	28
పెంటపాడు	70	48,576	41	200	2,600	300	600	40,000	...	1
ఫిర్కా చేర్చిన కృష్ణాజిల్లా మొత్తము.	4,997	1,517,439	1,471	4,910	111,162	12,692	2,73,777	21,21,882	...	29

రెండవ సలహాను అనుసరించి గోదావరి జిల్లా యొందు విధము

తాలూకలు	కొత్త పంటల విస్తీర్ణము	జలసంపత్తి	గ్రామముల సంఖ్య	లాండు విస్తీర్ణములు	1921 సంవత్సరమున విస్తీర్ణము	చేతిలో ఉన్న భూమి	చేతిలో ఉన్న భూమి	చేతిలో ఉన్న భూమి	చేతిలో ఉన్న భూమి	చేతిలో ఉన్న భూమి	చేతిలో ఉన్న భూమి
1. అమలాపురం	867	226,661	117	805	11,845	579	24,799	2,62,500	1	1	1
2. కాకినాడ	297	229,151	105	59	7,945	1,480	1,27,151	4,88,150	1	2	2
3. పెద్దాపురం	604	182,800	220	370	8,851	974	12,131	1,48,500	1	3	3
4. పితాపురం	198	92,566	82	311	2,348	513	48,994	1,28,600	1	2	2
5. రాజమహేంద్రవరం	376	185,699	92	247	10,807	829	85,362	3,63,940	1	1	1
6. రామచంద్రపురం	291	2,64,416	117	1,295	16,525	889	14,497	2,60,400	1	8	8
7. రాజోలు	291	226,744	105	868	12,629	616	12,653	2,22,300	1	2	2
8. తుని	126	71,226	50	58	1,838	893	16,174	89,800	1	1	1
9. తణుకు	372	286,442	173	1,348	23,810	1,204	19,646	1,79,227	11	11	11
సా. రం.	292	190,807	82	807	15,661	1,588	27,144	2,37,900	1	5	5
మొత్తము	3,47	187,702	140	1,202	18,442	867	2,88,833	1,45,978	1	1	1
పాత పంటల విస్తీర్ణము	70	48,576	41	200	2,600	300	600	40,000	1	1	1
గోదావరి జిల్లా మొత్తము	3,456	2,087,288	1,218	7,685	128,039	9,622	4,18,284	23,87,295	4	26	26

మూడవ సలహాను అనుసరించి కృష్ణా జిల్లా యొందు విధము

తాలూక	విస్తీర్ణము = దిగుబడి	జలసంపత్తి	గ్రామముల సంఖ్య	లాండు విస్తీర్ణము	1921 సంవత్సరమున విస్తీర్ణము	చేతిలో ఉన్న భూమి	చేతిలో ఉన్న భూమి	చేతిలో ఉన్న భూమి	చేతిలో ఉన్న భూమి	చేతిలో ఉన్న భూమి	చేతిలో ఉన్న భూమి
1. ఏలూరు	767	220,063	233	610	17,087	2,832	57,681	2,18,930	1	6	
2. ఎర్రవీధి	601	161,868	182	1,270	9,983	547	7,308	6,76,514	..	3	
3. బండరు	281	126,708	143	335	8,375	2,726	46,289	1,84,714	1	1	
4. జిని	459	144,196	97	849	9,628	1,668	9,254	83,020	..	5	
5. గుడివాడ	313	179,566	182	945	15,335	739	43,651	79,080	..	5	
6. కృష్ణాపూరి	394	70,826	100	419	11,898	284	1,839	85,866	
7. బెజువాడ	428	159,806	118	398	10,563	3,323	72,812	6,26,587	1	8	
8. గన్నవరం	394	104,999	104	476	6,733	512	6,372	89,614	..	1	
9. నందిగామ	677	155,381	181	343	11,117	439	13,421	62,729	..	2	
10. నూజివీడు	312	65,007	85	12	2,887	199	3,382	47,271	..	1	
11. తిరువూరు	337	71,783	90	53	8,936	228	6,228	27,166	..	1	
మొత్తము.	4,927	1,468,363	1,430	4,710	108,562	12,392	2,73,177	20,81,332	8	28	

మూడవ సలహాను అనుసరించి గోదావరి జిల్లా యొందు విధము

తాలూకలు.	విస్తీర్ణము చ.మై.	జలసంపత్తి	గ్రామముల సంఖ్య	లాండు విస్తీర్ణము చ.మై.	1921 సంవత్సరమున విస్తీర్ణము చ.మై.	మొత్తము	చేతిలో ఉన్న భూమి	చేతిలో ఉన్న భూమి	చేతిలో ఉన్న భూమి	చేతిలో ఉన్న భూమి	చేతిలో ఉన్న భూమి
1. అమలాపురం	867	226,661	117	805	11,845	579	24,799	2,62,500	...	1	
2. కాకినాడ	297	229,151	105	579	7,945	1,480	1,27,151	4,28,150	1	2	
3. పెద్దాపురం	604	182,200	220	370	8,851	974	12,131	1,48,500	1	3	
4. పితాపురం	198	92,566	52	311	2,348	513	48,994	1,28,600	...		
5. రాజమహేంద్రవరం	376	185,699	92	247	10,807	829	85,362	2,63,940	1	1	
6. రామచంద్రపురం	291	2,64,416	117	1,295	16,525	889	14,497	2,60,400	...	3	
7. రాజోలు	291	226,744	105	868	12,629	616	12,653	2,22,300	...		
8. తుని	126	71,226	50	58	1,838	893	16,174	89,800	...	1	
9. తణుకు	372	286,442	173	1,348	23,810	1,204	19,646	1,79,227	...	11	
10. నంసాపురం	262	190,807	82	807	15,661	1,588	27,144	2,37,900	1		
11. చీరవరం	347	187,702	140	1,202	18,442	867	26,833	1,45,978	...	1	
మొత్తము.	3,526	2,185,814	1,253	7,685	108,692	9,922	4,14,484	24,27,295	4	37	

ఈ సలహాను విమర్శనములను పరిశీలించి ప్రభుత్వము వారు తీసుకున్నారు. ఇందుకు సంబంధించి, ఆర్డరులు జారీ చేసి ఫిబ్రవరి నెల 23-వ తేది శుక్రవారమున ప్రభుత్వ కార్యదర్శికి పంపింపబడినది. 1923 సంవత్సరము మే నెల 23-వ తేదిలోగల పరిశీలన విమర్శనలు సలహాను విషయము ప్రకారము ఆమోదించుటకు పంపింపబడినది.

ఇ. డబ్ల్యు. లెగు,
ప్రభుత్వ కార్యదర్శి.

స్టేటు కౌన్సిల్ సమావేశము

21 వ తేది చర్చ

రజాల్ గారు ఆర్డరు మార్గాన సంస్థాన పరిపాలనము ప్రభావమునకును ముందుగానే తీసుకుని, తరువాత నా సంస్థానమునకు సంబంధించిన ప్రభుత్వములలో గాని పరియోగ పెద్ద రాష్ట్రములలో గాని చేర్చుటను గూర్చియు నివేదించుటకు కమిటీ చేర్చుటకు వలెనని తీర్మానము పాడి. చురు నా సంస్థాన ప్రజలు తమ ప్రస్తుత ప్రభుత్వము పట్ల నానాభావముతో నున్నారనియు యాభిప్రాయము ఇండియా ప్రభుత్వము కేంద్రీకరణమును కంగీరం చేసినందున వలెనని.

క్రీరామగారిను గూర్చి యేర్పడుచున్న కమిటీవారు ఆర్డరును సంబంధించిన ప్రభుత్వములలో చేర్చుటకును కాని ఆర్డరు విషయముల తగులుబాటుకలగునను కారణమున సంబంధించిన ప్రభుత్వములకు ఆర్డరును కనుమరిపించి తదనియు కలయిక అనంతరము రజాల్ గారు తీర్మానమును సమీక్షించి తీసుకుంటారు.

చర్చించుచున్న సవరణ

సంస్థానాధీశుల సంతకము చేయు మొదలగు ప్రభుత్వ సంస్థానాధీశుల సంతకము ప్రభుత్వములలో తీర్మానములు మొదలగు వానిములముగ చివరికి వచ్చుట వలెననియు కే 23 (1) నియమము మార్చుటకును తీర్మానములు ముందుగాను సంస్థానాధీశుల సంతకించిన విషయముల గూర్చి కాసమయముగాను సందర్భముల కాసమయముల వాయమున చేయించుట అనియును గూర్చి ప్రభుత్వము తీర్మానములు మొదలగు వాని సుపరీక్షించు సభ్యులమున కాసమయములలో గల పోవుట ఆ వ్యయమును నియు మాం చే గూరెమునకును ప్రభుత్వము సంస్థానాధీశులు పరిపాలనము తీసుకు పురుషులను వారి మందిరిను సభ్యులము ఇండియా ప్రభుత్వమును కలగనియు, ఆర్డరు విషయముల ప్రజలు కూడ పాల్గొనవలెననియు, సంస్థానాధీశుల సంతకము మొదలగు ప్రభుత్వములకును సంబంధించిన ప్రభుత్వములకును ఇండియా వారిను గుండలము పోలికల సభ్యులకు జరిగిన యాభిప్రాయము సుదాహరించె.

గౌ. ఎల్. వేణుగోపాల్ గారు సంస్థానాధీశులకు సంబంధించిన విషయములలో కాసమయముల జోక్యము కలగక తేలికగాను దనియు కాసమయముల విషయమున సంస్థానాధీశుల జోక్యము కలిగించుటకు కాసమయము లిచ్చుటకును, సంస్థానాధీశులను కేంద్రీకరణమును విశేష ప్రభుత్వములకు సంబంధించిన వ్యవహారములు ప్రభుత్వము కాన్సల్ గారును సభ్యుల వలెను సుందరమున లెబల్ వాయులము గాగలవారై రంగీరం చించి విషయము చేయనియు, స్వదేశీ సంస్థానములకు సంబంధించిన కాసమయము గావించువలెననియు, సంస్థానాధీశుల సంతకము కాసమయము ఇంకను గ్రంథము కాలేదనియు, కావున సంతకమును నియమముల సరిపించి వలెననియు ఒక వేళ కేంద్రీకరణము సంబంధించునట్లు అనుమతి కావలెననియు తీర్మానము చేయించుటకు తీర్మానములు కావించి వచ్చుననియు ఇండియా మంత్రి ప్రస్తుతము తీర్మానము నిరాకరించినందున పలికె నెత్తా గారిని తీర్మానమున పరిపాలించుకొనగలరె.

గౌ. మొక్తేబాదాఖాయి, లాల్ బాఖాయి కార్యకర్తలను గూర్చి తీర్మానము జారీచేయి. గౌ. డి.ఎల్. ఖాన్, నవాబ్ గౌ. బే.హుస్సేన్ గారు తీర్మానము ప్రతిపక్షించి.

గౌ. తామ్మనగారు ప్రభుత్వమువారు నియమముల తీర్మానములను వలెననియు, ప్రభుత్వమును బాధించుటకు తీర్మానము చేయించుటకును విషయము చేయించుటకును వచ్చునట్లు కలగనియు విచారించుచుననియు పలికె.

రజాల్ గారు గౌ. మొక్తేబాదాఖాయి మరయుమారు నెత్తా గారు తీర్మానము చేయించుకొనగలరె. ఆర్డరును విషయము ముగియించుటకు విషయమును కేంద్రీకరణమును వాగ్దానము చేసిన పిమ్మట తీర్మానమును సమీక్షించుకొనగలరె.

అయితేనియు నిర్ణయమును చేయించుకొనగలరె. తీర్మానము సమావేశమున నిలిపివేయబడినది. 22 వ తేదిని ఆధికారము తీర్మానమును విచారించుచును.

విదేశ వార్తలు

పార్లమెంటులో హిందూదేశపు వ్యవహారములు

చార్లస్ వన్ లిగారు

యూనైటెడ్ ప్రెస్ బ్యూరో గూఢ చూకానము ననుసరించి 1918 లో 10 ఏళ్లు క్రితం ఏప్రిల్ 10 నుండి 1921 లో జరిగినట్లు ఇంగ్లాండుకు 1922 ఫిబ్రవరి మాసములో ప్రవాసము కంటికి వచ్చింది. జూలైలో బెర్లిన్ నుండి సోమరి, అనబు ఇండియాకు కొన్ని తేదీల నందజేయవలసి అంతర్జాతీయకమ్యూనిస్టులు పీకీర్చిరి. ఇండియాకుపోయి సామదానక పాలనాభాగమును కమ్యూనిస్టుల చారమును - ప్రవేశపెట్టు తలంపులంద. అందుచే వీరిని ఇండియాకు పోవుటకు ప్రయత్నించు లేదని ఇండియాలో గాఢ విమర్శక ప్రభుత్వ ప్రభుత్వముచేరి. బాంబయి పోలీసు వాటితముల యభిప్రాయము మైరాపూర్ విమర్శ వారు ప్రత్యేకముగ అభిప్రాయించుచున్నది. ఈ సంవత్సరము ఇంగ్లాండునుండి 20 మంది ఉద్యోగులను బంధించుచున్నదనియు వీరు దొరకుట కష్టము గావలసివచ్చును విమర్శక ప్రభుత్వము కొన్ని విషయములకు నిబంధించింది.

భారతీయ కమ్యూనిస్టులలో ఎనిమిదివలసలలో భారతీయలైన ప్రవేశపెట్టవలసి రావలెననిగాను చెప్పినవిషయమై బ్యూరో గారు ప్రశ్నించ భారతీయుల కెట్లు ప్రవేశపెట్టవలసి తెలియజేయుచు విధానము నరులలో పెట్టుటకు జేయుప్రయత్నము లన్నిటిని సానుభూతితో జూరద మనియు విమర్శక ప్రభుత్వ తెలియజేసెను.

ఈవిషయము చాల అనివేషమైనదని కొందరు తెలియజేసిరి. ఇది ప్రభుత్వమువారిపట్టుదని బడిసియే జేయబడవలసిని బ్యాంక్ బరీగా రడిగిరి. ప్రారంభములోనే వీన్ను తయారుచేయు భారత సైనిక అధికారులకు నిరుత్సాహము కలిగించుటకై యెను వేసంగీకరించవలసియ, ఈవిధానములను బ్రిటిషు ఉద్యోగులకు వెంటనే తిలద్రక్కును లీయబడవలసియు ప్రమేసా భారతీయులు ప్రవేశ పెట్టబడుదురనియు విమర్శక ప్రభుత్వ తెలియజేసెను.

ఇండియాలో రాజకీయోత్సాహముకు సంబంధించి 1112 నుండి బండిలుగ జేయబడిన విమర్శక ప్రభుత్వము గా రనిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రములో రాజకీయ బంధిలను విడిచి పెట్టుట ఇదివరలోనే ఆమలులో బెట్టిన విధానమునే ఇప్పుడు సాగించుచున్నా రని విమర్శక ప్రభుత్వ నడివెను.

ఇంచీ కేపునివేదికము

ఇండియా నుండి ఇంచీకేపు నివేదికము చేరిన వెంటనే సాధ్యమైనంత త్వరలో ఇంగ్లాండులో అందరికిని బంధిపెట్టులయ్యెను. ఇంచీకేపు నివేదికము మొదటి భాగము ప్రత్యేకముగ ప్రకటింపబడెను. ఇది ఇంచీకేపు కమిటీవారి అంశ్య నివేదికములో ప్రూర్తిగ జేర్చబడెను. ఈ నివేదికమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు త్వరలో ప్రకటింపు ప్రయత్నించు చున్నారనియు ఆయ్యది ఈ వెలుగులలోపుగ జరిగు ననియు విమర్శక ప్రభుత్వ బ్యూరో గారికి జెప్పిరి.

ఇంగ్లాండుకు దిగువతి జేయబడు చర్యములపై దిగ్గజ్ఞులం బుచ్చేయబడుచున్న యుద్ధి, కాని ఈవర్తము ఆతర విస్తారముగ లేదు. లేచిపో ఇండియాతో బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము వ్యాపారము జేయుట అంతలాభకరముగాదు. పోటీ నిరాకరించును గుటచే ఇండియాకపోవు సామగ్రితరయు స్టోక్స్ బ్రిటిషు గారిచేతనే చేయబడుచున్నది అని విమర్శకు ప్రభుత్వ అనిరి.

ఇండియాలోని డిప్యూటీ మెంటువారు పెద్దమొత్తము స్పీని విశేషములనుండి తెప్పించుకొనుచున్నారనియు ఇక నుండి ఇంగ్లాండునుండి ఆసరుకులను రప్పించుకొనుటకు ఏ ఘోషము చేయవలసి కి ప్రాంతరేలుగారకుగ చాలాకష్టం గాండును. దే ఇండియాకు సరుకుల పోవుచున్నవని విమర్శక ప్రభుత్వ బదులిడెను. భారతదేశమును సాకాదేశముతో రక్షించుటకు బ్రిటిషు పాతకు పన్నుపట్టి భారమునంతల వహించుటకు భారతీయులు బ్రిటిషు పాతకులకు లాభము కలగజేయుటకు రాష్ట్రములను జేసెదరాముని కమేడకు బెల్లెయ్య గారముగ క్క అయ్యది అప్రమత్తమని నివారించెను.

ఈజిప్టు వ్యవహారములు

బ్రిటిషుపట్ల ప్రతికూలభావము

భూగర్భము ఈజిప్టుభూగర్భముగొను అడిలిపాపా గాని నురల ప్రధానమంత్రిగ బ్రిటిషుపాత విమోచన నుండటం తెలిసి అది గూఢదని వాస్తవ్యాపితురాచుటయు బ్రిటిషు పట్ల ప్రతికూలభావమును వాస్తవ్యు ప్రకటింపిరి. అట్టి పాపాగా య ఇంగ్లీషు వారిచేతిలో కీలకామ్యునిస్టులు ఖండించిరి. ఈ మంత్రి కాలములో కాంతియుగయుగ ప్రజల నైరుపాతలను గాల్పించిరి. ప్రధానావత్యపదవిని అంగీకరించుచు నిరాకరించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

కొయ్లోలో 12 తేదీన ఎర్రోవా ఖునువేరుటచే ఒక గ్రీకు వ్యక్తి చనిపోయెను. ఇద్దరు బ్రిటిషు వైనులకు గాయములు తగిలిరి. ఈ ప్రవేశములో నున్నవారివైన 180 పానల జరిమానా విధించబడెను. ఈ ప్రభుత్వతే అచటనున్న వారు ఈసామ్యునిస్టు. వాస్తవ్య సంఘమువారి ప్రకటనము ననుసరించి పోలీసువారు జనులలో పాపాగారి యింటిపై దాడిచేసిరి. అందుకు వారిని తిరిమివేసిరి. లోపలి కడకుపోవడ కలుపుట నీకు చేయుబడినది. వైస కహారా కావలిగాయుచున్నది.

బ్రిటిష్ - ఇరాకు

మె.పొ.పేమియానుండి వెలుగే బ్రిటిషు దళమును మరలించిన ఉత్తరవనమియు క్రమేపా తీసివేయవలసియు ఇరాకు నుండి రూపుద్రవవనిధిలో తెలిపెను. ప్రస్తుతము ఇరాకువారు పలు దుఃఖితిని కష్టించుకొనవలయు తుర్కీతో సంగి నుడిక, అట్టి ఇరాకు నుండి వ్యవహార బ్రిటిషువారు ముతిపోవుటకు వీలగును. కానికొంచెము వైరునికడియు కొండక బ్రిటిషు వాయవాయును మాత్రము ఉండెదను. వీరిభుక్తులను ఇరాకు ప్రభుత్వమువారే భరించవలెను.

మె.పొ.పేమియాలో తక్షణము బ్రిటిషువారి పౌరత్వము తొలగించవలెననియు ఇదివరకప్పుడే అపారమకు వ్యవహారము అయ్యెను అంగ్లో ఇరాకుసంగి కుదరకుండకలయు ననియు బ్యాంకెర్లుగారు కోరిరి. బోస్టాగారు దీని వంగీకరి చరాచిరి. నవరణ ఒడిపోయెను. లేచిపో లాసేను సంధిగూర్చి అంగ్లో వారు ఆలోచించుటకు అటంకముగ నుడువని బోస్టాగారు రిరి ఇరాకు ఇనుపదారులనుగూర్చి ఇంకను కరిష్కారము గా లేదు. ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించెదను. బ్రిటిషు ప్రజల పన్నులభాగము తప్పించెదను. ఇదివరకప్పుడే చాలమంది తగ్గించబడినదియు, ఇనుపదారులు తవంకట కాపే పోషించుకొను చున్నవనిరి.

హిందూదేశపు రక్షణము మనూలలో నున్నదనియు లభ్యమైన పర్వతపు సరిహద్దులలో తదని ల్యాండ్లుగా రిరి.

మె.పొ.పేమియా ప్రజల ఇష్టము ననుసరి చియ్యండేటు ను గజించవలయుననియు లేచిపో బ్రిటిషువారు యుద్ధములో దిగవలసి వచ్చుననియు కెడ్డిక్ గారు హెచ్చరించిరి. అస్పిక్తు గారు గూడ మె.పొ.పేమియానుండి బ్రిటిషువారు మంలి పోవలెనని చెప్పిరి.

మె.పొ.పేమియాలో బ్రిటిషువారు స్వలాభముతో నున్నారని అరబ్బులు అభిప్రాయపడుచున్నారని మిచెల బ్యాంకు నుగాంనిరి. మనవాస్తవిక ప్రపంచక మంతయు అరబ్బులలో సానుభూతిని జూపుచున్నారనిరి. దీనివలన ఇండియాలో ఉప ద్రవముగ అగుకపోయెనని. దీనినిగూర్చి ప్రభుత్వమువారు తాలో చించవలెననిరి.

హిందూప్రజల అమెరికను పౌరత్వమును బాంబుకు అనుగ్రహిని నుప్రేమకొర్తువారు భాగమనింగుగారి విషయములో తిర్మానిచిరి. చాలాసంవత్సరముల క్రితము ఒరిగాకలో ఈయ నకు పౌరత్వాధికారపుత్ర మియబడినను అది కల్లదగిరి. క్షేత్రము ఖుకు గాకుండటయే పౌరత్వమునకు అర్హత లేకండుటకు కారణ మనిరి. యూనైటెడ్ ప్రెస్ బ్యూరో జపానీయులకుగూడ ఇదే ఉత్తరపు జేయబడెను.

దీనివలన క్యాపిటాల్స్ యాలో నన్ను ఆశేకమంది పోయె వుటకు ప్రతిబంధకముగ నుండునని అట్టార్ని బనరణుగారనిరి. దీని సంపాదించిన భూములకు కవులును నన్ను గలుగుననిరి.

టుంబు భూమిగారి గోని ప్రభుత్వము క్రమము సాఫ్త జేసి. కాని భక్తముగ కాపాడబడుచున్నది.

లా సే ను సంధి

20 తేదీన అంగ్లోరావారు లా సేను సంధి ప్రతిమును దర్శించెద గనుకొనుచున్నారు.

లా సేనులో ఇన్స్టిటు పాపాగారిప్పు కొన్న తీర్మానములను అంగ్లోరావారి తుదకు వారికిరించెదరని తెలియుచున్నది. తరిష్కారముగాని ఆర్థికవిషయమై తమ పరకులను తయారుచేసి లా సేనుసభా కార్యవిర్వాహక గర్హమువారి కంద తేనెదరని తెలియుచున్నది.

పల సేను ఎన్స్టికలలో ఆ బ్యూను పాలోనరు. బహిష్కారించెదరని తెలియుచున్నది.

భారతీయులే తమచేతమును సరక్షించుకొను నధికార మియబడినపుడు భారతీయులు ఈ కార్యభారమును నిర్వహించి దండయాత్రాభయము లేకుండ జేసికొనగలరాయని డెయిలీ గా ఫిక్ ప్రతీక యుగుచున్నది.

1918 సంవత్సరమునకు భూగర్భము పనిలోనుండి చాలియకొన్న నీలుల కర్మను ఉద్యోగుల పి. ఛనకన్యములను గూర్చి కామన్వెల్థువారికి తెలియజేయుట ఇండియా క్ వివిధసర్వము పింఛను గ ఛుమువారు విన్నప మొందిరి.

పలాను గనల పనివారిద్రవమై అంతరించినది మెసెల్లి బ్యాంకునులలో తన్ను తక్కిన గనులలో పనిచేయుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. తక్కిన గనుల పనివారిద్రవమై తన్ను ప్రేక్షముగ వరిష్కారము గానిపో యూర్పి 4 తేదీన దురల సమ్మె ప్రైదు.

సోవియటు తక్షణములో సామదానక పాలనాభాగము జీవించుచున్నది. తెల సాల లన్నియు రైతులలో నిండియున్నది పెట్టాగ్రేకులో నున్న బంధిలను నూటికి 50 మంది వనినాగడే పెట్టాగ్రేకులో పరిశి: 196000 మంది విడిచిపెట్టవలెనని గోయిచున్నారు. లేచిపో ప్రభుత్వమునకు ముప్పు తెచ్చిపెట్టెద మ:రి.

విల్సనుకాలేజీవర్తవర్ధంబ

బాంబాయి గవర్నరుగారి క్రసంగము.

బాంబాయి, ఫిబ్రవరి 21:— నిన్నటి దినము విల్సను కాలేజీ వర్తవర్ధంతుల్యవర్ధమున బాంబాయి గవర్నరుగారిట్లు క్రసంగించిరి:—

భారతదేశపు విద్యాధ్యక్షుల ఉజ్జ్వలతేని కారణమున గుమాస్తాగూనో న్యాయవాదులగూనో కా గురు జూచెదను. భారతదేశమున బ్రతుకుట కనేక మార్గములు కలవు. అన్నిట ప్రవేశించుటకు స్వతంత్రము అందరికీ కలదు. భారతదేశమున వ్యవసాయ పరిశ్రమాభివృద్ధికి మేధావంతులు జన్మించవలయును. ఈ కాల విభిన్నత జేయుటకై విద్యార్థులకు విజ్ఞప్తు రెన్నియో శంభుకోనబడెను. మానవేదమునకై యాసపడి, యెచ్చట అది త్వరగ లభించునో యచట చేరయ వచ్చినయెడల భారతదేశము కీర్తిమయుగాదు. తాము కీర్తి నా సాదిక జాతీయ. ఈ సాయ నైష్యమున విద్యార్థులందరు జేరవలయును ఈ గమయ నైష్యమున జేరిన సైనికకాఖ అభివృద్ధి నొందవలెదు. సహాయ నైష్య మనునది భారతదేశ తరకు జేరిగా పరిణమించును. హిందూవిద్యాధి ప్రతియొక్కరును తొలగి నిపాయయె, తరువాత సైనికాధిపతి గావలయును. కలలు కనుటకు మారుగా స్వతంత్రించి యాలోచనలు కలుపుడి. ప్రజాభిప్రాయము తమ ఆభిప్రాయముతో కేకీభవించినదాయన సంతమును కొంతతలంకక స్వతంత్రించి తలంచుచుండుటయే వైర్యకాలియొక్క గుణము.

భారతస్త్రీ మహామండల యాజమాన్యముక్రింద హిందూదేశీయచిత్రకళా

పదర్శనముచిత్రకళావిజయము

1923 సంవత్సరమునెలలో జరుగును, తేదీ ఫలము తరువాత తెలుపబడును. ప్రదర్శనమునకు శంభుసామూహున్నియు ఈదిగువ కరుసామూకు ఫిబ్రవరి వెలుగులలోగా పంపవలెను. వివరములకు ఈ దిగువ విరుసామూకు ప్రాయశలెను.

Mrs. Rukmini Lakshmi pathi, B. A. Joint Secy. Bharata tri Maha Mandalam Post Box No. 386, Madras

హిందీ ప్రచారము

హిందీ భాషాభివృద్ధికి నెల్లూరుజిల్లా ప్రభుత్వములలో నొకరు శ్రీయుత శ్రీమతి శ్రీమతి సుబ్బరామరెడ్డిగారు యీజిల్లాలో అధికముగా చేయబడిన ఖిన్న యీజిల్లానుండి యివ్వబడునని నాకు వాగ్దత్తము చేసినందున. ఇందుకల్లా నెల్లూరు 10 క తొలిఖన జరిగిన హిందీసభలో వైభవమును వివరమును తెప్పక నాభాధ్యక్షమిదనే జిల్లా లెక్కలను ప్రత్యేకపరచినది చెప్పి యుంటిని నెల్లూరుజిల్లా యికముందు తన బాధ్యతను గుర్తింపనిజేయునెడల మరియు యంతరకు కార్యాలయము నెల్లూరు జిల్లానుండి చేసిన అధికఖిన్నును యిచ్చివట్టయిన నెల్లూరుజిల్లా లెక్కలను నెల్లూరుజిల్లా కమిటీకి యిచ్చుటకు సంసిద్ధుడను అని చెప్పవలసియుండెను. గాని అంతకుముందే ఈవిషయమై సంభాషణ జరిగియుండుటచే అచట అసత్యకములేక పోవుటచే రష్మి య కార్యాలయపు లెక్కలను నేను నాభాధ్యక్షమిద ప్రయత్నించుటకును ఆ సమర్థుడను. ఎందుకల్లా ననగా, భారతవర్షమునందలి తయ్య ప్రయాగ హిందీ సాహిత్య సమ్మేళనమువారి యాధిపత్యముక్రింద హిందీప్రచారము జరుగుచున్నది. వారు, ఆంధ్ర, తమిళ, మలబారు, కేరళాది ప్రాంతములందు జరుగుచున్న హిందీప్రచారముయొక్క బాధ్యతమద్రాసు కార్యాలయమువారికి బిప్పగించియుండిరి. మద్రాసు కేంద్రకార్యాలయమువారి యాజమాన్యముక్రింద ఆ కార్యాలయ సహాయముతో నన్ని ప్రాంతములందును ప్రచారము జరుగును. ఇదియే మేముగూడ చేయుచున్నాము. అనగామాచేయు అన్ని కార్యములు మద్రాసు కార్యాలయమువారి అనుమతిప్రకారము చేయబడుచున్నవి. అప్పుడప్పుడు ప్రయాగవారి అనుమతికూడపొందవలసివచ్చును. ప్రస్తుతమును సంగతునాను సారముగ ప్రచారము ఆంధ్రకార్యాలయ అధ్యక్షుల వివరము వివరింపవలయుగా మద్రాసుకుపంపబడును. దానిని మద్రాసువారు ప్రయాగకు బంపెదరు. దీనిని మద్రాసువారు ప్రయాగకు పంపుచున్నది. ప్రయాగలో పెద్ద ఆఫీసువున్నది. అచ్చట ప్రతిచిన్న విషయమును విపులముగా పరిశీలించెదరు. ఇచ్చట ఒక అణాఅయినను అనతితముగా ఖర్చునవ్వబడిన వారు వివిధములయిన ప్రశ్నలడుగుదురు. చివరకు ఖర్చుచేయువారు తమకగ్రహణంధి యిచ్చుకొనవలసివచ్చెను. ఇట్లుచాలా పర్యాయములు జరుగుచుండును.

ఇప్పుడు ప్రశ్నింపబడుచున్న విషయము ప్రశ్నింపబడవలగారివేటిట (ట్రీటి)లో నున్న ప్రశ్నమును వెల్లడపెసినది.

87. ఆంధ్రరష్మి య ఖిల్లాఫతు కమిటీకి కావలసిన ఏ గ్యాటులు:— ముందున కాలాచింపవచ్చును.

88. శ్రీ సర్పాజీ దరఖాస్తు:— అతనికి ఆద్యాత్మ యిచ్చిన రు 200-0-0 రు 150-0-0 వదలుకొనవలసివచ్చి.

89. శక్తిమజిల్లావారి తీర్మానములు:— వారు బాక్ క్రింద ఇచ్చిన బట్టలను తీసికొనవలసివచ్చి. మిగత వైకము వెంటనే నమూనాచేయవలసివచ్చి.

ఖద్దరు ప్రచారము రు 20,000 లు

ఏటలు నెలఖిల్లాలోగా 100 మంది ప్రచారకులనున్న 40 మంది ఏటలు తయారుచేయుట చేర్చి ఉపాధ్యాయులను నియమింపవలసిన అనుమతపత్రము గుడ్డ కి మృత్తు నెలకు రు 80,000 లు అఖిల్లాలో సంఘమునుండి మొదటి మూడు మాసములకు రు 8000 లు తెప్పించవలసివచ్చి. ఏ జిల్లావారు ఎందర వాలంటీరులను ఎందర ఉపాధ్యాయులను నిర్ణయించుకో తెలుపుచు దరఖాస్తులు నెల ఆఖరులోగా పంపవలసినది.

అస్పృశ్యతా నివారణ నిధి

వికాఖపట్నం జిల్లా సంఘమునకు	రు 500.0-0
తూర్పు కృష్ణా బందరుకు	816-0-0
గోదావరి జిల్లాకు	1000-0-0
గుంటూరు జిల్లాకు	1000-0-0
నెల్లూరు జిల్లాకు	500-0-0
శ్రీమగ్గోదావరి ఏలూరుకు	500-0-0

సంతున ఆస్పృశ్యత తొలగించుటకు మంజూరుచేయడ మయినది. 1928 సం. జనవరి నెలవరకు కాంగ్రెసు భూమి ఖర్చు లెక్కలు వచ్చినపిదపనే ఈదస్త్రము యియ్యవచ్చును.

మకాం బెజవాడ } (దస్త్ర-తు) టం. ప్రకాశం } ఆధ్యక్షుడు
16-2-28. }

(సరియైన నకలు)

(సం.) అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు
కార్యదర్శి.

సిన విషయము ఆంధ్రదేశమునకు లెక్క లెందుకీవ్వనూడదు? అననది. ఆంధ్రదేశమును యీవిషయమున ఆంధ్రకార్యాలయ మును విశేషించి నన్ను దోషిగా దలచుచున్నార. ఈఆంధ్ర కార్యాలయము ఈవ్యవస్థాపకుడు ఆ మహాసంస్థయేదంటి నొక గొప్పకాదు. ఆంధ్రదేశమేగాదు, అన్ని ప్రాంతముల లెక్కలు యిచ్చుటకు మద్రాసు ప్రయాగ కార్యాలయములకు బాధ్యత గలదు. ఆంధ్రదేశమును ఆంధ్రకార్యాలయమువారు తమలెక్కలను మద్రాసు కార్యాలయమున అడుగవలసియున్నది. కాస్తవనగానయితే వత్తిరాంతమునజమాఖజన్ను లెక్కలన్నియు పుస్తకా కారముగా నూడించి ప్రజల కొనంగుట ధర్మము. ఈ పని వర్తమానమున చేయబడును. వచ్చుచున్న రాబడి ప్రజలకు ప్రతికల ద్వారా తెలియపర్చునలను అను ప్రశ్నయొక్కటిగలదు. ఇట్లు జరిగిన నెట్లెబరుకొక పర్యాయముజేయబడినది. దాని తరువాత కొన్ని కష్టములవల్ల నటుల జేయబడవలక పోయెను. ఇంత వరకు నెల్లూరు, రాజమండ్రినుంచి వచ్చిన రు 19 తప్ప యితర జిల్లాలనుండి విరాళరూపముగా మేమేమియు పొందలేదని యీహించు చున్నాము. ఎవటిదచట ప్రచారకులకు తేతనము కొరకు ఖర్చు వెట్టబడుచున్నది. ప్రచారకులకు వారివారి కేంద్రములలో యివ్వబడుచున్న వేతనము ప్రతికలలో ప్రయోచుట విశేషవశ్యకముగాను. విరాళ రూపముగా నింతవరకు కార్యాలయమునకువచ్చిన వైకము సంబంధమైన లెక్కలు వెంటనే ప్రయోచింపబడును.

నెల్లూరుజిల్లా తనపనిని సంఘటితరూపముగా చేయవారంభించినది. ఈ జిల్లాలో కార్యాలయ మొనర్చిన అధిక ఖర్చు నిచ్చుటకు జిల్లానాయకులు పూనుకొనియున్నారు. ఇందువలన యీ జిల్లా లెక్కలన్నియు జిల్లాకమిటీకి యివ్వబడుచున్నవి. ఇతరజిల్లాలనుగూడ తన లెక్కలను గౌరవించెదల తమతమ లెక్కలను తీసికొనవచ్చును. ఆంధ్రదేశమున జరుగుచున్న హిందీప్రచారపుతనిఖి త్వరడలోనే కావచ్చు. నేనుగూడ తనిఖిజరుగునవచ్చును నిరీక్షకునితో యుండును. ప్రతిజిల్లాలయొక్క లెక్కలు వెంటనే తీసికొనివచ్చెనను అసమయమున ప్రతిజిల్లాయు లెక్కలనుతీసికొని ఉత్సాహముతో పనిచేయవలసియున్నది. ముఖ్యముగా కృష్ణా, గుంటూరు, గోదావరిజిల్లాలు ముందంజవేసి పనిచేయవలసియున్నది. జనసముదాయము, కార్యాలయము, నాయకులు సంఘటితరూపమున పనిజేయవలయున రాబోవు కాంగ్రెస్సనకు మనము తయారు కావాలను.

కార్యాలయము ముత్తరాజువారి వీధిలోనుండి తన్నుకుల వారి వీధిలోనున్న 806 నెం.గృహమునకు మార్చబడినది, స్త్రులను ఆరోగ్యకరమైనది. ప్రచారకులు కావలసినవారు ప్రచారకులు కాగోరువారు నెల్లూరు హిందీ కమిటీయమున హిందీ నభ్యసించగోరువారు నేనువచ్చు కేంద్రస్థానములలో కలిసి కొందురు గాక.

నిరీక్షకుని ఆంధ్రదేశ సంచారక్రమము:—

నెల్లూరు ఫిబ్రవరి 24, బెజవాడ 25, ఆంగలూరు 26 బందరు 27, గుడివాడ 28, రాజమండ్రి మార్చి 1, కాకినాడ 2 ఏలూరు 4, తెనాలి 5, గుంటూరు 6, బంగోలు 7.

రాంభరోసే,

వేలము ఆస్తుకము

యాదాళ్ల వెంకటసుబ్బయ్యగారి సుబ్బయ్యచెట్టి & సారా వెంకటసామి నాయుడ గార్ల దివాలాసందర్భములో

(నెటివన్ నెం 82/1921)

మెసర్స్ డౌడన్ కంపెనీ

వారు కడపజిల్లా కోడూరులో నున్న భూములు, గృహములు తోటలు వగైరాలు ఆయాస్థలములందే 1928 నవంబరు మార్చి నెల 8 వ తేది తనివారమునాడు ఉదయము 8 గంటల తును తరువాతి రోజులందును విపరీతవేలము చేసి విక్రయింపబడును.

వలందార్లకు వ్రాసిన, క్యాటలాగు పంపబడును.

నెం 21, నుంకురావు జిల్లావీధి, మద్రాసు

అందరికీని ఉచితము

సినిమాట్రు అనగానేమి? ఆంగ్ల భాషలో ఉత్తరములు వ్రాయవలెను.

Bharat Sanjivan & Co.,
(No 1) Kankhal U. P.

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము

కై సంఘ నూతనసమావేశము యీనెల 18, 19, తేది యందు కాంగ్రెస్ కార్యాలయమునందు జరిగినది. నూతన కార్యనిర్వాహకుల విన్నికలును యితర ముఖ్యమైన తీర్మానములును చేయబడినవి.

తీర్మానములు

(1) మన మండలమున దేశసేవచేసి కారాగృహమునకు వెళ్ళినవచ్చిన మననాయకు లందరిని యీసంఘపక్షమున కృతజ్ఞతార్పణ అభివందనములను యీసంఘమువారు హృదయపూర్వకముగా సమర్పించుచున్నారు.

(2) ఈజిల్లా కార్యనిర్వాహక కార్యక్రమసంఖ్యను 19 నుండి 21 కి పెంచుచును, యందులో రెండు స్థానములు శ్రీలకుగా ప్రత్యేకించి యుంచవలసినదిగా తీర్మానించడమైనది.

(3) కాంగ్రెస్ వస్త్రాలయమును త్వరలో మూసివేయవలసినదిగానున్న ఆ తేదీనాటికి సదరు వస్త్రాలయము మీద పెట్టుబడి నెట్టియుండు మొత్తమునకు ఆచుకుగా కష్టములుగాని, రోజుముగాని, కాంగ్రెస్ మిటివారి పరంగా స్వాధీనము చేసికొనవలసివట్టుగాను శ్రీయుత కే.వి. రాఘవాచార్యులవారు వస్త్రాలయము తాలూకు లెక్కలను ఆడిట్ చేసి పంపవలసినదిగానున్న కాంగ్రెస్ కమిటీ తరపున అధ్యక్షుజను, కార్యదర్శులలో నొకరును వస్త్రాలయమును స్వాధీనము పర్చుకోవలసినదిగా నున్ను, తీర్మానించడమైనది.

(4) వైరస్త్రాలయం నెట్టుబడి మొత్తంలో నుండి రు 250/-లు ఖద్దరు ప్రచారము నిమిత్తము నెలదినములవ్యవధిలో కాంగ్రెస్ వారు అడిగినప్పుడు, నెట్టిచేలాగున శ్రీల సంఘమువారికి అప్పుగా యిచ్చునట్లును మిగత రు 500/-లు నూలు, దూది, కొనుగోలు మీదనే వినియోగపరచవలసినదిగా నున్ను తీర్మానించడమైనది.

(5) ఈ జిల్లాలో దూది, ఏటలు నేర్పుటకుగాను వక నెలపాటు నోకపాతకాలను ఏర్పాటు చేయవలసినదిగానున్ను ఆ నెలరోజులు 5 గురు విద్యార్థులకు ఒక్కొక్కరికి నెల 1 కి రు 8-0-0 లకు మించకుండా పుస్తకారపు వేతనమును యిచ్చుటకును తీర్మానించడమైనది.

(6) ఈ పాతకాల పుండుటకు పల్లిపాడు సత్యాగ్రహ ఆశ్రమమందు సౌకర్యములు కలగజేయవలసినదిగా వారిని కొంటుకు గాను కార్యదర్శులకు అధికార మియ్యడమైనది.

(7) జిల్లానుండి బందరు జాతీయకళాశాలలో రంగుచేయటము నేర్చుకొనుటకుగాను ఇద్దరు విద్యార్థులను ఆరునెలల పాటు ఒక్కొక్కరికి నెలకు 12-0-0 లకు మించని పుస్తకార వేతనమును యీసంఘమువారు యిచ్చిపంపవలసినదిగా తీర్మానించడమైనది.

(8) ఇందుకుగా విద్యార్థులుగా పోషించినవారు యీనెలఖిల్లాలోగా ధరఖాస్తులు జిల్లా కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి గారికి పంపుకొనవలెను.

(9) 11-2-28 తేదిన చేసిన తీర్మానములో పంచమాఖి వృద్ధికై కొరియుండు రు 100/- లు గాక మరియొక రు 500/-లు మొత్తమును రాష్ట్రీయసంఘమును కొరవలసినదిగా తీర్మానించడమైనది.

(10) ఈజిల్లానుండి ఖద్దరు విక్రయమును వీధులవెంట యింటింటికిని తిరిగిచేయుటకుగా రు 80 మందిని ఎన్నుకొనవలసినదిగా తీర్మానించడమైనది.

(11) ఇందునుగురించి దరఖాస్తులు జిల్లాసంఘమునకు ఈనెలఖిల్లాలోపుగా పంపుకొనిన యెడల వారియొక్క వేతనముల గూర్చియు యితర విషయములను కనుగొనవచ్చును.)

ఈజిల్లాలో లిలక్ స్వరాజ్యనిధి కనుకలుచేయుటకు గాను జిల్లానుందు సంవరించుటకును స్వచ్ఛంద సేవకులను చేర్చుటకు ను జిల్లాతాలూకా నిబంధనలు ఏర్పరుచుటకును వేర్వేరుగా పుస్తకములు ఏర్పరుపబడినవి అభిభారతస్థాయిసంఘ సమావేశము నెల్లూరులో జరుపవలసినదిగా కొరయ. శ్రీయుతఏమగ రాఘవరెడ్డి వగైరాలువ్రాసిన పుస్తకమువిషయమై అఖిల్లాభారత సంఘ కార్యదర్శిగారిని వారియందు కార్యక్రమము గూర్చియు రాబోవు సమావేశములను ఎప్పుడువారు సమకూర్చునెందుమందునదియు తెలిసికొనవలసినదిగా కొరడమైనది.

కాంగ్రెస్ కార్యాలయము } నెన్నెలకంటి రాఘవయ్య
నెల్లూరు, 20-2-28 }

జిల్లాసంఘకార్యదర్శి

దేశీయ వార్తలు

అలహాబాదులో క్రొత్త పక్షమువారి సభలు

శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారికిని - శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారికిని జరిగిన తంతివార్తలు
 శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు తెలిపిన విషయములు
 చెన్నపురి హిందూపత్రికాభిప్రాయము

సూరతులో మ్యునిసిపలు పన్నులు

ప్రజలు నిరాకరించుట - జప్తువారంటు

ఖాలిఫాగారు పంపిన పవిత్ర పతాకము

బొంబాయిలో గొప్ప ఉత్సవముతో జమ్మామసీదుకు గొనిపోవుట

మహారాష్ట్రకాంగ్రెసుసంఘము

రెండుపక్షములకు విజ్ఞప్తి

నిర్మాణవిధానములను కొనసాగించుట

ఈనెల 18 వ తేదీన పూనాగరమున రాష్ట్రీయ

కాంగ్రెసునకు జరిగినది. ఆసభలో ఎన్నికలు గూడ జరిగినవి. ప్రాధానము పరంజిగారి వక్తవత్తులుగాను - వైద్య, దస్తకీ, అవ్వపుల్ల, సమంతుగార్ల నుపాధ్యక్షులుగను - జేపు, ఆల్లేకర్, బురాతే హాజరైనారు గార్లను కార్యదర్శులుగను - తులపలే, నేటుకీసద్దాసుత్రి తీదాసుగార్లను ప్రెజిడెంటులుగను ఎన్నుకొనిరి. ప్రజలకు దైర్యముకలుగుటకును సర్వాధము పెంపొందుటకును రెండుపక్షములవారును కలసి నిర్మాణవిధానమును సాగించవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారను తీర్మాన మొకటింపబడినది.

తిలక్ స్వరాజ్యోధికి లక్షరూపాయలను కాంటినేనకు వెయ్యమంది సైన్యములను చేర్చుటకు సహాయసంఘము నేర్పరచిరి. భద్రుకాపును ప్రచురణకాపును నెలకొల్పిరి.

మహాజనుగారు ప్రకటించిన ప్రకటనమును కాంగ్రెసు సంఘము వారామోడించలేదు. గాననందులకు కాంగ్రెసు సంఘమువారు బాధ్యులుకారు. ఆ ప్రకటనము నందలి చిత్రాలను సభ్యులు గను ఆసం దర్శకులను సత్కరణముగ నున్నదను తీర్మానముగూడ నామోడింపబడినది.

శాసనసభలకు వెళ్లగూడదు

డాక్టరు కేచలూ, డాక్టరు ఛోయితరాంగార్లు
 చెలసాలనుండి పంపిన సందేశము

డాక్టరు కేచలూ డాక్టరు ఛోయితరాంగార్ల లోపాలు తేచుచుండుగాకదా దోరియా చెలసాలలోనే యుండి వారి సందేశమును పంపిరి.

"సింధుజేతయలారా అసహాయోద్యమమునందు సుపూర్ణ విశ్వాసము కలిగి కాంగ్రెసు విధానమును కొనసాగించుట. కాననసభలకు వెళ్లకదు. వెళ్లకదని యిరవలకుగూడ బోధించుట. యింతకంటె నేను చెప్పదగినదేమియును లేదని" డాక్టరు కేచలూగారు తెలిపిరి.

"ప్రియసోదరులారా! కరుణ్యమువారి నిర్బంధవిధానపా బల్యములను మీమనోదైర్యమును ముందరించినట్లున్నది. అందులకు మీరు స్వరాజ్యమునకు మారము. చుట్టున్నది ఎన్నిటిని నిరాకరేందరును. జయభజనములు దైవాధీనములు. సమర మొనర్చుటయే మోపురి శుభ్యవిధి. మనము ఆశయమును బడయ గలుగుదుమను గట్టి నమ్మకముతో దానికొరకు ప్రయత్నము చేయవలెను. త్యాగముచేసియు ధనమొసంగియు బాతీయోద్యమమును నెరవేర్చుట మీరుత్త్యజించవలసినది నన్నిటినికల్పింపు" దని డాక్టరు ఛోయితరాంగార్లు తెలిపిరి.

బర్మా ప్రైల సభ

రంగూన్, ఫిబ్రవరి 22:— అభిలబ్ధియ ప్రైలుహాసభ

(కాననసభాప్రతేకమున కనుకూలురు) యొక్కనాల్గవ వార్షిక సమావేశము ఆదివారమునాడు పెనలో జరుగును. ప్రైలు స్థానిక సంఘములందు మ్యునిసిపల్ కాన్సిలులందును కాననసభలందు ప్రవేశింపవలెననియు, వారు న్యాయకాస్త్రమునుచదువ వలెననియు, రాజకీయమును చురుకుగా పనిచేయవలెననియు తీర్మానములు చేర్చింపబడును. కోములోజరుగు తొమ్మిదవ అసెంబ్లీయ ప్రైలుహాసభలో ప్రతినిధి, పంపుటయొకటి యొకటింపబడును.

అలహాబాదులో సమాధానసభలు

శ్రీమాన్ సి. రాజగోపాలాచారిగారు

తెలిపినవిషయములు

ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీన జరిగిన యంగుయిండియా కృత్రికలో ప్రకటించబడిన సమాధాననియమముల వరల మార్పులపై నియమ అట్లు మార్పులైన నియమములనుగూర్చియే యిప్పుడు అలహాబాదులో క్రొత్తపక్షమువారిలోనియమన్నా రనియు అసోసియేటెడ్ (పెనువారు కంటిసంపీ, మాలానా అజ దుగారు మాదిరిన నియమములనే భారత కాంగ్రెసు కార్య సంఘమువారు బొంబాయిలో నామోడించిరి. వాని కప్పుడు విడ నాడుట తగవుగాదు. మాలానాఅజదుగారి నూచలకు వాకీంజే పండిత నెహ్రూగార్లు పూర్తిగా నంగీకరించిరిని మాలానాగారు అలహాబాదు నుండి బొంబాయి కి వచ్చి తెలిపి రని 18 వ తేదీన శ్రీమతి సరోజినీదేవి గారు వారు బొంబాయినుండి కంటిసంపీ గారు మొదటి నియమము లకే వారంగీకరించిరిని నేను కలవించితిని గాని సంకీర్ణనివారణా ర్థము నేను మరలమాలానాగారికి కంటిసంపుయ మీనియమముల కన్నిటికిని వారంగీకరించిరా యని అడిగితిని. అన్ని నియమము లకును వారంగీకరించిరి నిధారణగా మాలానాగారు తెలుపు మనిరినవరకు సరోజినీదేవిగారు నాకుకంటిసంపీ గారుబొంబాయి లో భారత కార్యసంఘసభ్యులచే నామోడింపబడిననియమము లనే అలహాబాదులో 27 వ తేదీన స్థిరపరచ కలసియున్నదని భారత కాంగ్రెసుస్థాయిసంఘసభ్యులందరును. కంటిసంపువారు అటులగాక మరల క్రొత్త నియమములను తెచ్చి పెట్టునెడల నిం తక్షణవ్యధిగా నామోడించుట పొసగ దని రాజగోపాలాచారి గారు స్వరాజ్య కృత్రికానిలేఖికి తెలిపిరి.

తంతివార్తలు

I
 "బొంబాయి ఫిబ్రవరి 12:— సి. రాజగోపాలాచారి గారికి-మాలానాగారు వచ్చి, సమాధాననియమముల కన్నిటికిని మాలానా నెహ్రూగార్లంగీకరించిరి. భారత కాంగ్రెసుస్థాయి సంఘసభ వెంటనే జరుగవలెను. సరోజినీ"

II
 "తిరుచునావల్లి, ఫిబ్రవరి 12:— మాలానాగారికి. మీరు ప్రకటించిన నియమముల కన్నిటికిని వారంగీకరించిరాతిరు చునావల్లి కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు కంటిసంపుకు:— రాజగోపాలాచారి."

III
 బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 18:— రాజగోపాలాచారి గారికి-కన నియమముల కన్నిటిని వాకీం, నెహ్రూగార్లు (వార ఆస్పష్టము) పూర్తిగా నంగీకరించిరిని రూఢిగా మీకు తెలుపుతుని మాలానా గారు నా కెరించిరి. సరోజినీ వాడును."

కార్యసంఘమువారా-మోడించిన నియమములు

సమాధాననియమములు

- (1) ఇక మూడువెలలరకును రెండుపక్షముల వారును కలసి గయాకాంగ్రెసు సభలో నిర్ణయింపబడిన విధానమును కొనసాగింపవలెను.
- (2) ఈ మూడువెలలలోను క్రొత్తపక్షము నేర్పరుచుట సుసాధ్యము కాననసభలకు వెళ్లకదు. గూర్చియు ఎట్టికార్య మును సంభావించుట జరుగగూడదు. అవిషయమునే కలకెట్టు గూర్చు.

(3) ఆ మూడుమాసముల అనంతరమును కాననోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకే నిశ్చయింపబడినచో దేశీయులందరును కలసి పనిచేయవలెను.

(4) అది సాధ్యము కానిచో బొంబాయిలో అనంతర కాంగ్రెసు మహాసభను జరుపవలెను.

(5) మహాసభ జరుగుటకు ముందొక నెలదినములు రెండుపక్షములవారును తమతమనిర్దేశములను దేశీయులకు బోధింపవచ్చును.

(6) వేరువేరుపక్షముల నేర్పరుచుటకే రెండుపక్షముల వారును కలసి కాంగ్రెసు మహాసభవారి తీర్మానములను నెరవేర్చవలెను.

21 వ తేదీ సభ

అలహాబాదులో 21 వ తేదీన జరిగినసభకు యిదివరకు తెలుపబడినవారు గాక రాఘవేంద్రరావు, బాబూగోవింద వాడు (మధ్యరాష్ట్రీయులు), బాబూభగవాన్దాసు, శ్రీ క్రకాశ రేంద్రదేవు, సంపూర్ణానందస్వామి (కాసి), వి. జే. (చితల బాయి) పటేలు (బొంబాయి), ముఖానుచంద్రబోసు, వి సి ఎస్. (ఇతడు సహాయోద్యమము నవలంబించి చెరసాలకు వెళ్లెను) గార్లుగూడ వచ్చిరి. చర్చ చాలితీవ్రముగా జరిగినది. పండిత మాల్యా, పండిత నెహ్రూ, వి. జే. పటేలుగార్లు విస్తారముగా చర్చించిరి. 22 వ తేదీ సాయంకాలము 7 మొదలు రాత్రి 10 గంటల వరకు మరల సభజరిగినది.

సూరతులో మ్యునిసిపలు పన్నులు

ప్రజలు పన్నులు చెల్లించు కుండుట

సూరతులో ప్రజలు పన్నులను చెల్లించుట పూర్తిగా నిలిపివేసిరి. దొరతనమువారితో నియమింపబడిన సంఘమువారు బాన్సీగార్లుగూడ సహాయమును కోరిరి. ఈయుద్వోగిని వెన్ను బాన్సీలో ప్రత్యేకముగ పన్నులను వసూలు చేయుటకు నియ మించిరి. ఇతడు సూరతుకు వచ్చెను. అసహాయులలో చాల మందికిని వెనుక మ్యునిసిపలు సంఘభక్తులుగా నున్నవారి కిద్దరి ని జప్తు వారంటును పంపెను.

గవీంద్రాచారిగారు 1921లో బాన్సీలోని కాననోల్లంఘనమును ప్రారంభింపవలెనను ప్రకటించుటకే దాక్షకు అమీర్ఖయ్య, యున్ని లుగార్లద్వారము వెనుకటి మ్యునిసిపలు సంఘసభ్యులు వీరద్రోకిని జప్తువారంటు పంపబడినది. వారివ్యవస్థలపను 180 రూపాయలు. అందులకు కుర్చీలు, పట్టుకొట్టు, పట్టుబట్టు, వారెట్లులు, మున్నగువాని 250 రూపాయలు వెలగల సామానులను జప్తు చేసిరి. ఈయుద్వోగికి ప్రజలెట్టి నిరోధమును కలిగింపలేదు.

వికేంగు

వికేపు బట్టలకు కాణములకడ్డ పీకేంగు గూడ కాంత యుగను వీక్షగాను జరుగుచునే యున్నది. దుకాణవారులు వలం డీరులకు యిచ్చిందికలిగించుచున్న ను కలంటియు చలింతుంటే.

సూరతు కాళిఫాగారు పంపిన

పవిత్ర కేతనము

బొంబాయి స్వీకరణోత్సవము

ఈ పతాకమును పిలస్తూ స్థిమదులో అమృతసురు వారి స్తరు సదితుగారు గొనివచ్చిరి 22-వ తేదీ సాయంకాలమున వేల కొలది ప్రజలు హిందువులును, మహమ్మదీయులును బొంబాయిలో బాలర్లరేవు కంటెనర్ల గుమిగూడిరి. ఆ పవిత్రపతాకము ఆకుప సురు రంకుగలిగి యున్నది. దానినడుమనర్థ చంద్రరేఖయును నక్షత్ర చిహ్నమును గలవు. చంద్రరేఖవైని కాళిఫా తన అధికార ముద్రితో నైదుసార్లు మొక్కుచువేసెను. దానివైపున సుంత కముగూడగలదు. సదితుగారు ఖాలిఫా మందిరమునకేగి వారిని సందర్శించగా కాళిఫాగారు భారతీయులను ప్రశంసించుచు సందేశముపంపిరి. గొప్ప ఉరేగింపుతో నాపతాకమును బొంబాయి బామ్మమసీదుకు గొనిపోయిరి.

తిరువళిక్కేటి సంగీతసభ

పాట కచేరి

తిరువళిక్కేటి వేంకటాచలస్వామిస్వామి సెంటరు 1 వ గృహ మున 25 వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు తిరువాలూరు రాజాయి ఖాటకపురి జరుగును.

కాంగ్రెసు పక్షములు

రాజీవీధానము

కాంగ్రెసులోని యిరువైదువైన సమాధానము వరు
య్య నుద్దేశ్యముతో నిర్ణయించబడిన విధానమును ఉభయపక్ష
నాయకులు అంగీకరించిరి. కాని అవిధానముననుసారము
వారు కొందరు ఆక్షేపించుచు వీలైన తగ్గించుటకు బూనుకొన
వచ్చునని అలహాబాదునుండి యుద్దించిన వార్తలు తెలుపుచున్నవి.
ఉభయపక్ష నాయకులను అంగీకరించి రాజీవి ప్రవర్తనకు
కు అలహాబాదునుండి అభిలంఛిత కాంగ్రెసు, కాంగ్రెసువాద
సంఘములు గూడ మున్నవి తేజవంతములగు తలపెట్టబడుచుండెను.
కాని అట్లుగాక, రాజీవిమిత్రులు తుదకు సాధనముల వర్ణించుట
కొనసాగుచున్న వ్యాఖ్యానము బయటపడినది. ఈ వ్యాఖ్యాన
ము నిర్ణేత క మైనది మేము ప్రత్యేకించి తెలుప
వ సరము లేదు. మాలవా ఆజదు నూచన లాఠి ప్రక
టింపబడి చాలదినము లైనవి. నూతనపక్షమునందలి నాయకులు
ను ప్రసిద్ధు లిరువు రైనను ఆనూచన లంగీకరించిన విషయమిది.
ఈ వార్త యసత్యమని ప్రకటింపబడలేదు. నూతనపక్షపు తర
పున హాకిం అబ్దుల్ హాను, కుండిర మెహతీలాలు మెహనా,
మాలవా ఆజదు కలాం అజదునూచనల నంగీకరించి రని వార్త
యంగీకరింపబడదు. నూతనపక్షము అజదునూచనల నన్నిటిని
సంపూర్ణముగ నంగీకరించిన మీదటనే కాంగ్రెసుకార్యదర్శిలు
కాంగ్రెసు సంఘమును సమావేశ పరచుచుం
డిరను భావమును సంకయించుటకును ఆధారము కన్పింపలేదు.
సి. రాజగోపాలాచార్యులు, మాలాన అబదు, సరోజినీదేవిగారు
మధ్య తంతిమాలమున నడచిన సంకేతముల భాగము మేరొక
వొట్ట ప్రకటింపబడినది. రాజీనామన నిరుపక్ష నాయకులను
గ్రహించిరి. కాని దాని సత్యమిందుట యసత్యముగ నుండును.
చదువరుల! పతాకము రాజీనామన భావమును విశేష
కరించెదము. కార్యక్రమమును కొనసాగించుటయందు భేదాభి
ప్రాయము లుండగానే కాంగ్రెసువని ఏమాత్రము వెనుకదగరాద
దనునది మొదటియంతయు. ఏదోయొక స్థితికాలములోపుగ అం
దరును ఏకముభావముగ పనిచేయు నెలవేరకున్న ఆ కార్యవిధాన
మును మార్చుచున్నపుడు పునరాలోచింపవలె ననుట చెంతముంక
ము. ఏదేని మార్పులను సరిమైన, కాంగ్రెసును ప్రత్యేకముగ సమావేశ
పరచి అందు చర్చించవలెననుట మూడవయంతయు. నాలుగవది, అ
న్నిటిలోను ముఖ్యమైనదియు నగు అంతేమేమన, ప్రత్యేక కాంగ్రె
సు సమావేశమునందు గావించబడెడి నిర్ధారణకు అందరును గొలు
గుగొలుగులేక లోబడవలెను. ఈనూచనలు మెహతీ కత్తును
నకును మెహతీకత్తునునకును సమానమగు నాదరణ కొనసాగును.
కాంగ్రెసు సంఘములందరకును బోధించి
తమవంకకు తిప్పుకొను అవకాశము మెహతీకత్తు గలుగుచున్నది.
కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును కొనసాగించుటలో మెహతీ
సమాకార లాభము మెహతీకత్తు గలుగును. కనుక ఈ
సంకల్పములలో నివిధానము ఉభయపక్షములకును కొంతవరకు
సమ్మతిముగ నుండునని మా యూహ. ఇట్లుండ కానక సభా
ప్రవేశ విషయమున కాంగ్రెసు తలపెట్టుగ నుండవలె నని గాని
ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సమావేశమునకు ప్రతినిధుల నెన్ను
కొనుటయం దొక కొత్త మార్గము ననుసరింపవలెనని గాని
వాదించుటయు అలహాబాదుసభల రాజీనామనకు గాక
అలావించుటకే యనియు వ్యాఖ్యానము గావించ బ్రయత్నిం
చుట కర్హము. వానిరకన దేశమున కనర్హము గలుగుటయే గాక
రాజీ సంవిధానమునకు సంబంధ ముండదు. అలహాబాదు సభా
నిర్ణయమునందు విశ్వాసము గలిగి ఆక్షేపిం కొందరు హాజరు గా
నందువలన ఏవత్తుమనకైనను మెహతీయిందగానే ఆ తీర్మాన
ములపరీక్షను విశేష కాల ముండజాలదు. మెహతీ ఎప్పుడైనను
మరల నొక కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశమునందు నెనుకట్టిగ్రయ
మును రద్దుపరచింపవచ్చును ఈ మాయోపాయములన సము
దాయమునకు సమ్మతిముగ నేగాని లాభముగలంబోదు. ప్రతి
వొట్టను మెహతీకు భండుకత్తుములు మహారాష్ట్రమునకును
దానుగారిని లుండిన నుండవచ్చును. కాని తమ యభిప్రాయ
ములకు సరియైన అదరణ గలంబు లేదని వారుతలంచుచో తటాలున
క్రొత్త కొత్త విధానములను చొప్పించుటకు మారుగ సభ్యుల
యాలోచనకు వ్యతిరేకముగ నారాధ్య కనుక సభ్యులెల్లరును
దేశపరమార్థమును గమనించి తమ నాయకుల యంగీకారమును
ప్రసవరచిన బాగుగ నుండును. విశేషమగు నాలోచనలపేర్కబ
కుదిన సమాధానమును తొందరపడి కానకసభా ప్రవేశమును
గూర్చియు, అనంతర కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల నియోజనమును గూర్చి
యు క్రొత్త సభ్యులను ప్రవేశపెట్టుటవలన తమతమ నాయకుల
ననమానము చేయుటయేగాక దేశమునకు అపాదమగు అపరమము
వెచ్చిపెట్టినవారగుదురు. నాయకుల కవకేరి గలుగునట్టియు
కాంగ్రెసునందు విశేషముల నెక్కువ చేయు నట్టియు ప్రజా
త్వములకు నూతనపక్షపు సభ్యులెవరును బూనుకొనకుండురు
గాక. అలహాబాదు మునిసిపల్ సంఘమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చు
చు దానుగారు కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను తగ్గించు ప్రయత్నములకు
విముఖులైయు జూసిరి. బాధ్యులగు ఇతర నాయకులు గూడ ఇట్టి
యభిప్రాయమును గలిగియుండుట కుభయపక్షము హిందూ

కీ|| శే|| రామానుజంగారు

యూనివర్సిటీ సిండికేటురూపమునందు ఛాయా

పతమును బహిరంగపరచుట

చెప్పపురి విశ్వవిద్యాలయపు సిండికేటు రూపములో కీ
శేషులైన యన్. రామానుజంగారి ఛాయాపతము నిన్ను సా
యంకాము బహిరంగపరచబడినది. గా|| సర్. కె. శ్రీనివాస
య్యంగారు సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు, న్యాయమూర్తులు
పిల్లప్పిల్ల, రామేశం, ఆర్. కామచంద్రారావు, బాబ్బిలిమహారాజు,
రెవరెండు మెయిలు యన్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, హాగ్
గార్లు మఱి కొందరు ప్రముఖులు సమావేశమై యుండిరి.
ఛాయాపతమును బహిరంగపరచవలయు, నని సర్. కె.
శ్రీనివాస అయ్యంగారిని కోరుచు యన్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు
ఇట్లు చెప్పిరి. నేను గణితకాన్త్రుత్వము కానందున రామానుజంగారి
అధికముగ ప్రశంసించుచు మాట్లాడజాలను. రామానుజంగారిజ్ఞా
పకారము ఒక ఛాయాపతమును విశ్వవిద్యాలయ భవనములం
దంచుటయనని తీర్మానింపబడినది. ఈ దేశమును నెరవేర్చు
టకు ఒక పుస్తకం ఘనము వారు కి ఘనకాలము
లోనే భవనమును ప్రోగు చేసి ఛాయాపతమును
తయారుచేసి ఈసభను సమావేశపరచుట ప్రశంసనీయును. ది|| బి||
ఆర్. రామచంద్రారావు. పి. వి. శేష అయ్యరు, డాక్టరు వాల్మరు,
హాగ్ గార్లు ప్రభుత్వమున రామానుజంగారి ప్రతిభను గ్రహించిరి.
భారతదేశపు గౌరవమును వృద్ధిచేయు భారతీయులందరు పూ
జ్యులని గౌరవించుచు చెప్పుచుండిరి. రామానుజంగారు గణిత
కాన్త్రుత్వమునందు అద్వితీయులు. ఆర్థికబుట్టుకు భాస్కరాచార్య
దుమున్నగు గణితకాన్త్రుత్వవీరులకు జన్మభూమి కాని ఈదేశ
మునందు రామానుజంగారు జన్మించి తమయములందు మన
గౌరవమును కాపాడిరి ఇంగ్లాండునందు
వీరికి అపారవిషయములందు తగుసౌకర్యములు లేకుండుటవల్ల
వీరు కృశించివచ్చినది. ఈదేశమునందు నిస్వరతిభాకాలు
అడయుచుంటుండే కొందరు చెప్పుచున్నారు. మనము ప్రజ్ఞా
వంతులను గుర్తించి వారు వృద్ధి చెందుటకు తగు అవకాశములను
కలుగజేయుటకు ప్రజ్ఞావంతు అడయుచుంటు లేదని మనము
గ్రహించవలెను. రామానుజంగారి జీవితము ఈవాదమును బల
పరచుచున్నది. కావున అదే పులయందు
పున్నములుండియు ఎక్కరికి నిలబడునలేక
నిరవయోగములై యుండునట్లు ప్రజ్ఞావంతుల నేతలు అవకా
శములు లేనందున వృద్ధిచెందుటలేదు ఇట్టి దుస్థితిని తొలగించి నిజ
ముగ ప్రజ్ఞావంతులను వృద్ధిచెందుటకు చక్కని అవకాశము లేప
రచుట భారతీయులధర్మము. రామానుజంగారి పుస్తకములను
అచ్చొత్తించి ప్రకటించుటకు విశ్వవిద్యాలయమువారు తీర్మా
నించి రామానుజంగారిని గౌరవించినందులకు సంతసించు
చున్నాను.
ఛాయాపతమును బహిరంగపరచుచు సర్. కె. శ్రీనివా
స అయ్యంగారు ఇట్లు చెప్పిరి.
ఈ ఛాయాపతమును బహిరంగపరచుటకు నన్ను నియమించి
మీకు నన్ను గౌరవించుచున్నారు. రామానుజం కంటివారి
ఛాయాపతము విశ్వవిద్యాలయమునందు యెదుట ఉంచితము. రా
మానుజంగారు అసమానమగు ప్రతిభ గలవారనియు పోర్టులెట్లు
నందు చిన్న ఉద్యోగమునందుండి కాలమునంతయు వృధాపరచు
కొనచున్నాడనియు తెలియగనే విశ్వవిద్యాలయము వారికి
విద్యార్థి వేరేమిచ్చి ఇంగ్లాండున కుండిరి. ఇంగ్లాండునందు వీరు
చదువుచున్న తకాలము విద్యార్థి వేతనమును విశ్వవిద్యాలయము
వారు పంపుచుచేయుండిరి. వీరు వృద్ధిచెందుచున్న కాలముననే
మనదుర్దృష్టవశమున మృత్యుదేవతపాలైరి. ఇట్లు సహాయము
లేయుచుండుటకు విశ్వవిద్యాలయమువారికి తగు ధన్యు లేదు.
విశ్వవిద్యాలయమువారి సందర్భమున కొత్తమార్గము చూపుట
మిగుల భారతరముగ నున్నది విశ్వవిద్యాలయమువారు సహాయ
మిచ్చుటకు మునుపే రామానుజంగారికి సహాయ మొనగించున్న
ఆర్. రామచంద్రారావు, పి. వి. శేష అయ్యరు, యన్. శ్రీనివాస
అయ్యంగారు ప్రశంసా పాత్రులు. ఉన్నతవిశేషవిద్య కరపు
టకు చెప్పపురి విశ్వవిద్యాలయమువారు తగు ఏర్పాటులు
చేయుట అవసరము రామానుజంగారి ఛాయాపతము రాబోవు
తరములవారికి అదర్శపాఠము యుండునని నమ్ముచున్నాను
ఛాయాపతమును సర్. కె. శ్రీనివాస అయ్యంగారు బహి
రంగపరచిరి. న్యాయమూర్తి రామేశంగారు సర్ శ్రీనివాస
అయ్యంగారికి కంఠనము లర్పించిరి అంతటితో సభముగి నెను.

గాంధీ శిక్షాదినము

మీర్జాపూరు సమావేశము
11 వ గాంధీ శిక్షాదినమును నిర్వహించుటకు కలకత్తా
యందలి మీర్జాపూరు స్నేహనందు గొప్పమునకము జరి
గెను. బాబు, పీయూషకాంతి ఘోషగారు సభను రాబాలక
పోవుటచే శ్రీయుత హరిదాస హార్దయాగ రథ్యక్షులుగ నెన్ను
కొనబడిరి.
“గాంధీ యుద్ధమును ప్రపంచోద్ధము” అను విష
యముపై చర్చజరిగెను. శ్రీమతి స్వర్ణలతాదేవి చర్చను ప్రారం
భించెను. దౌర్జన్యరాహిత్య అసహాయోద్ధమును, ప్రపంచము
నకు విముక్తి వోనునని ఆమె నుడివెను.
తరువాత బాబు భూతనాథ ముఖర్జీగారు పిల్లవన్యా
సము గావించెను. 84 వత్సరములవరకు కాంగ్రెసు ధనికుల
యొక్కయు విద్యార్థికులయొక్కయు సమావేశముగ నుండే
ననియు కాని ఇటీవల గాంధీమహాత్ముడు కార్యరంగమున కురికి
కాంగ్రెసు ప్రజాసామాన్యముయొక్క సాత్త్విక నానర్యుని
యను నుడివెను. పూర్వపు నాయకుల దృష్టిపథమునకును
ప్రస్తుతమువారి యభిప్రాయములకును చాల భేదము గలదని
యను పూర్వపు నాయకులలో పాశ్చాత్యవిద్య ఆధ్యాత్మిక
భావముల నాశనమొనర్చెను. గాంధీమహాత్ము డితరమువారిలో
ఆధ్యాత్మికజ్ఞానోక్తుల వెలిగించెను. ప్రపంచమంతయు మన
వైపు దృష్టినిబరచి చూచుచున్నది. ప్రపంచములో కల్లపకుల
ప్రియులక జర్మనులుగూడదని నేయనుకరించుచుండిరి. కద్దరుమహా
త్ముని యుద్ధముయొక్క చిహ్నము. బహిష్కారతీయము
చాల ముఖ్యమైనది. అని వారు నుడివెరి. ప్రజలందు, ప్రతి గా
న్పించుచున్న నిరుత్సాహమే, నూతనపక్ష యుద్ధమునకు
కారణమనియు దానిని వారపార్థ మొనర్చుకొనిననియు బాబు
లలిత మోహన ఘోషగారు నుడివెరి.
తరువాత మహాత్ముని జీవితచారిత్రమును గురించి అభ్య
ుత్తుడు దీర్ఘ సన్ధ్య స మొనగెను. రాత్రి 9 గంటలకు అభ్యుత్తునికి
నందనములతో సభ ముగిసెను.
డాక్టరు వరదరాజులునాయుడు
గారి మోటారుకారు
ఈనెల 24 వ తేదీనీ వేలము వేయబడును
ప్రభుత్వోద్యోగులు గూడ కొనవచ్చును
ఈమోటారుబండి నేలములో చెరసాలదగ్గ ఈనెల
24 వ తేదీనీ వేలము. వేసెదరని తెలుపునోటినులను తాసిదారు
డు నేలమునండి చెప్పితిరానన్న ఉద్యోగులకు, యితరులకు
వర్తకసంఘములకును ఉపయోగ. ప్రభుత్వోద్యోగులగూడ
నేలములో కొనవచ్చును అని పి. డబ్ల్యు. డి. ఎన్. కృష్ణదేవులయం
జనీగుతాసిలారుకు వ్రాయుగా దొరకమువారు 29-2-22వతేదీ
నీ ప్రకటించిన 680 వ నంబరు జి. ఓ. సకారము ప్రభుత్వోద్యో
గులు కూడ కొనవచ్చునని తాసిలారు వ్రాసెను.
మూలీ సత్యాగ్రహములు
ఎరవాడ చెరసాలలో కొరడాదెబ్బలు
“ఎరవాడ చెరసాలలో మాచేత పని చేయుచుంటుంటే
వారు నిర్ణయించిన స్వల్పకాలములో వారు విధించినవని నంతకు
మేలుపురిచేయలేక పోయినందులకే ప్రమత్నమిది వారు కొర
డాదెబ్బలు కొట్టిరన్నమాడ కొరడాతో కొట్టిరి. సత్యాగ్రహు
లందరకును బలదైర్యములతోను ఉల్లాసముతోను దెబ్బలపాధకు
భరించిరి ఆ చెరసాలనుండి విడువబడిన సత్యాగ్రహులలో
నొకరగు డి. పి. సనేగారు తెలిసి.
మొసూరు వరదాచారి నాటకసమాజము
ప్రస్తుత
శేపు (21వ తేదీ) కనివారము రాత్రి 9-30 గంటలకు
రాయలు ధియేటరులో ప్రహ్లాదనాటకము ప్రదర్శింపబడును.
విరాటపర్వము
విరాటపర్వ మనగా కీవకపథ ఉత్తరగ్రహణ మను
నాటకము ఎల్లండి అదివారము 25వ తేదీ సాయంకాలము
5-30 లకు ప్రదర్శింపబడును.
విష్ణులీల
మంగళవారము (27 వ తేదీ) వారు రాత్రి 9-30 వ
మరల విష్ణులీలనాటకము ప్రదర్శింపబడును.

ఆంధ్ర పత్రిక

1928-వ సం. ఫిబ్రవరి 22-వ తేది

శుక్రవారము

నిర్మాణ కార్యక్రమము

కాంగ్రెసులోని ఇరువత్తములవారును కలసి నిర్మాణ కార్యక్రమమును కొనసాగింపవలయునని, మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నది. ఈ హెచ్చరికను మహారాష్ట్రలో గాక, ఎల్లరచు గమనించు యుక్తము. శాసనసభలకు బోలెలయు ననువారును, శాసనసభా బహిష్కారమును కొనసాగింపవలయు నను వారు గూడ నిర్మాణ కార్యక్రమముయొక్క పటిష్ఠతను గుర్తించెదరు. హాకీం అబ్దుల్ ఖానుగారును తదితరులును, ఈ విషయమై స్పష్టపరచియుండిరి. తిలకు స్వరాజ్యనిధికి డబ్బును వసూలుజేయుటకును, కాంగ్రెసు వాలంటీరులను ప్రోత్సహించుటకును పాటబడుటతోపాటు, నిర్మాణ కార్యక్రమమును పూర్తిజేయుటకును బూనుకొనవలయును. లేనియెడల శాసనోల్లంఘనమును కొనసాగించుట దుస్సరిమగును. కద్దరు నిర్మాణమును కొనసాగించి పూర్తిజేయుచో, స్వరాజ్య లక్ష్య దేశమున ప్రత్యక్ష మగుననటకు సందియ మేముండును? అధికదాస్యవిమోచనము గలిగించి, స్వతంత్రిని బయల్పరచెడి కద్దరు నిర్మాణమును తృప్తికరముట పాడి యగునా? గాంధీమహాత్ముని "కద్దరు" సందేశము నందు మహాత్తరమగుసత్యము గలదు. కద్దరు స్వరాజ్యము దెచ్చుననుట అతిశయోక్తి గానరదు. కద్దరు నిజత్వమునం దేరితిని పూర్తిజేయగనుో బాగు విచారించి, అన్ని రాష్ట్రములవారును తమ తమ పరిస్థితుల ననుసరించి ఫలప్రదమగు మార్గముల నవలంబించుట యుక్తము. ఇందువిషయమై కాలయాచన జరుగుటకు వీలులేదు. ఇయ్యది సఫలమగుచో, శాశ్వత బాధమును గలుగజేయును. బాధయు నిర్మాణమునకు తగు బునాదుల నేర్పరుచును. ఆహింస నిది పెంపుజేయుటయేగాక దీని పలన ఇతర నిర్మాణ కార్యక్రమాంశములను కొనసాగించుట సులభమగును. పంచాయతుల నిర్మాణము స్వరాజ్యస్థాపనమున కత్యంతానుకూలము. ప్రతి గ్రామమునందును, పంచాయతు లేర్పడి, తగవులను పరిష్కరించి ప్రజలలో నైకమత్యము నేనాడు పులిగొల్పునో ఆనాడే స్వరాజ్యము సుస్థాపితమగును. ఐకమత్యమునందే స్వరాజ్యము గలదు. గ్రామపంచాయతులే, గ్రామమునందు ఐకమత్యమును స్థాపించి, స్వపరిపాలనమునకు వెనుకదోహద మొనగుచుండెను.

గ్రామసంస్థలన్నియు ఎటుల నాశనమయ్యెనో, గ్రామప్రజలు చారిత్రకపీడితులై దుర్భరస్థితిలో నెలుల కాలము గడుపుచున్నారో జి. టి. గారెటుగాదు "స్వాతీకరు" పత్రికలో స్పష్టముగ సూచించిరి. ఆ వ్యాసమును చదివిన, ప్రాచీన గ్రామ సంస్థలదృక్పథమును కనుగొనవచ్చును. మరల నట్టి సంస్థలు గ్రామములలో పునరుజ్జీవింప జేయవలయును. పంచాయతులు కేవల ఆదర్శప్రాయములు గావు. వానిని వెంటనే స్థాపింపవలయును. గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘములు చురుకుగ బనిచేయుచున్నచో ఈపాటికి హిందూ దేశమంతయు నిసంస్థలతో నిండి

యుండెడిది. పూర్వము, గ్రామమునుండి జీవిత ప్రవాహము పట్టణములకు ప్రవహించుచుండెడిది. ప్రసిద్ధులగు కవులు, గాయకులు, శిల్పులు, పండితులు, గ్రామములలో నివసించుచుండిరి. పట్టణములకు వారిని రప్పించి, వారి సహాయమును పొందుచుండిరి. ఇప్పుడు వ్యవహారము తారుమారైనది. పట్టణమే, నాగరికమునకు నిలయ మను భావము వ్యాపించినది. గ్రామస్థులు పట్టణముల వైపునకు ప్రబోధముకొరకు నిరీక్షించుట తటస్థించుచున్నది. పాశ్చాత్య నాగరికపు ప్రభావమిది. కాని, పాశ్చాత్య దేశములందుగూడ, మరల గ్రామములకు బాంధవ్యము నివాదము ప్రతిధ్వనించుచున్నది. వ్యవసాయమును పునరుద్ధరించి, ఆధునిక పారిశ్రామిక విధానమువలన గలిగిన చీకాకును తొలగింపుడని, లాయజుజార్జి ప్రభృతులు బోధించుచున్నారు. ఇంగ్లండులో పైతము, రాటము, మగ్గము, మరల పునరుద్ధరింపబడుచున్నవను వార్తలు చేరుచున్నవి. గాంధీమహాత్ముడు భారతీయుల దృష్టిని మరల గ్రామముల వంకకు మరల్చెను. గ్రామములను పునరుద్ధరింపవలసిన శాశ్వత భారతీయులపైనిపుడునిలిచి యున్నది. గ్రామపంచాయతులు తగవుల తీర్పుట యగాక, నిర్మాణకార్యక్రమమును కొనసాగించుటకు మిగుల తోడ్పడును. ప్రతిగ్రామమును నిర్మాణ కార్యక్రమమును తదేకదీక్షతో నిర్వహించిన, అది యతి త్వరితముగ బూర్తియగును. గ్రామములు పట్టణములపై దృష్టిని నిగుడించుచుండునంతవరకు సత్యరాభివృద్ధిగలుగదు. గ్రామములే పట్టణములకు మార్గదర్శకమగుట, సులభసాధ్యము.

భారతీయులలో హృదయసంయోగము బలపడవలసిన, అంటరానితనము తొలగుట అత్యవసరము. మానవులయెడ జరుపదగిన విధులలో నిది కనీసమయినది. ఐకమత్యమునకు గల ప్రతిబంధక మిందువలన తొలగిపోవును. నిమ్మజాతులు మానవ మాత్రులుగ నేనాడు పరిగణింపబడుదురో, ఆనాడు వారు సత్యరాభివృద్ధి జెందుటయేగాక, జాతీయోద్యమమునకు పెట్టనికోటవలె నుండురు. స్వరాజ్యము సుస్థాపితమగుటకు వీరి సహాయ మత్యవసరము. గ్రామపంచాయతు లీ విషయమై ఎంత కృషినియనను జరుపగలవు. దేశయువకులు భావనాస్యమును పెంపొందించిన విద్యనుండి విముక్తులై జాతీయవిద్య నభ్యసించ వీలగుటకు, ప్రతిగ్రామమునందును, ప్రతిపట్టణమునందును జాతీయపాఠశాల యుండుట యవసరము. ప్రస్తుత ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠాపనలకువలె, భవనములక్రిందను, ఇతర పరికరముల క్రిందను విశేషద్రవ్యమును వెచ్చింపక, గురుకుల వద్దతిని విద్యను బోధింపవచ్చును. ప్రస్తుత సమయమున, విద్యాధికులు దృఢనిశ్చయమును బూననేరకయు, దృఢప్రతులుగ నుండలేకయు, తారుమారులాడుట తటస్థించుచున్నది. ఆధునిక విద్యావిధానమునందే, ఈ లోపము గలదని గుర్తించబడుచున్నది. జాతీయవిద్య దేశమున నెంత త్వరలో నల్లుకొనిన, భావ్యభ్యుదయమున కంత శ్రేయస్కరము. జాతీయవిద్యను వ్యాపింపజేయుటకు గ్రామపంచాయతు లేంతయు అక్కరకు రాగలవు. గ్రామసౌఖ్యమంతయు, గ్రామకాంగ్రెసు సంఘముల సంచలనముపై నాధారపడియున్నది. గ్రామములలో పునాదు లేంత బలపడిన, నిరాకరణ నిర్మాణకార్యక్రమము లంతవడిగ కొనసాగును. పట్టణములలో మాత్రము సంచలనము గలుగుటయు, పట్టణ నాసులు గావించెడి ప్రబోధమునకై గ్రామవాసులు చేచియుండుటయు జరుగుటచే విద్యాధికులుకొందరు తమదీక్షను విడనాడగనే గ్రామముందును సంచలనము దగ్ధమన్నది. దేశములో నుత్సాహము లేదను నెవమున, మరల శాసనసభలలోనికి బోవలయు

ననియు, నిర్మాణ కార్యక్రమమును విడనాడవలయుననియు చెలుపుటకు కొందరు పాల్పడుచున్నారు. ఉత్సాహమనిన, సభలు, తీర్మానములు, మొదలగు గండ్రగోళమగుచో, ఇట్టి యుత్సాహము చిరకాలము నిలువనేరదు. ఎంత కాలమని, ఈ కార్యము జరుగుటకు వీలగును? దీనికొక మితముగలదు. కష్టపడినగాని ఫలముగలుగదు. బుద్ధుడప్రాయమగు ఉత్సాహమువలన శాశ్వతలాభముండదు. ప్రబోధమును ఉత్సాహమును, ఒక సమయమునందు అవసరములే. కాని ఎల్ల పుడును, ఉద్రేకమును, ఉత్సాహమును, ప్రజల నావేశించునని తలచుట భ్రమ. ఈ యుద్రేకమును, ఈ యుత్సాహమును కార్యరూపము దాల్పవలయును. అప్పుడే యది శాశ్వతముగ నిలిచి యుండగలవు. స్వపరిపాలనమున కప్పుడే చలంపని బునాదు లేర్పడగలవు. కష్టించి పనిజేసెడివారికి, నిర్మాణకార్యక్రమ మొనగినంత పని మరియొక కార్యక్రమ మొనగజాలదు. ఉద్రేకముపై యాశగల వారికిమాత్రము, అది చప్పుగ గనుపింపవచ్చును. కాని స్వప్రయత్నములవలన స్వరాజ్యస్థాపనము జరుగవలయుననిన, ఇదిదప్పు వేరుమార్గము గనుపింపదు. గ్రామము లందుచే ఇతర కార్యక్రమముల కొరకును, ఇతర సందేశములకొరకును వేచియుండక నిర్మాణ కార్యక్రమమును పూర్తిజేయ పాటుబడుట యవసరము. మహాత్ముని కార్యక్రమ స్పష్టమము, గ్రామప్రజలు గ్రహించినంతగ, ఆంగ్ల విద్యాధికులును, పట్టణవాసులును గ్రహింపజాలరు. వారు దానియెడ విముఖులగుట యు వింతగాదు. దీని యుపయోగమును గ్రామప్రజలే పట్టణములకు బోధింపవలయును. కేవలయువన్యాసముల మూలమునగాక, కార్యసాధన మూలమున, వీరు పట్టణ వాసులను ప్రబోధింపవలయును. ఇదియే సరియగు క్రమము. గ్రామప్రజలలో నింకను, నిరాడంబర జీవనముపైన విముఖత గలుగలేదు. పాశ్చాత్య వ్యామోహము వారి నింకను పూర్తిగ నావరింపలేదు. ప్రాచీనసంస్థలయందు వారికింకను గౌరవము తొలగలేదు. అందుచే భారతీయ సాంప్రదాయములను కాపాడుచు, స్వరాజ్యసంపాదనకై కృషి నలుపుకై వారికున్నంతగ, తదితరుల కుండజాలదు. మహాత్ముని నిర్బంధించి, మార్చి 18 వ తేదినాటికి సంవత్సరమగును. ఆనాటికి గయాకాంగ్రెసు తీర్మానములను సఫలపరుచుటయందు, ప్రజలు సంతోత నిమగ్నులై యుండవలయును.

గ్రామములు గయాకాంగ్రెసు తీర్మానములను నిర్విఘ్నముగ సంపూర్తిజేయుచో, కార్యోత్సాహము పట్ల వెనుదీసిన పట్టణములు గూడ తమధర్మమును నిర్వహించుచుండును. ఉత్సాహము, కార్యముల ననుసరించియుండును. ఒకరు పాటుబడుచున్న రెండవ వారును పాటుబడుచుందురు. ఒకరు నిరుత్సాహము గనుబఱచిన, వీరి నిరుత్సాహ మితరులను నిరుత్సాహపరుచు చుండును. నిరుత్సాహము కార్యక్రమములందు లేదు. ప్రజల మనములలో నుండును. నిరుత్సాహమును మాంద్యమును తొలగిపోవలయునని సంకల్పించిన, తొలగిపోవును. వానిని జూచి బెదరునంతవరకు, అవి భయపెట్టుచునే యుండును. అందుచే, ఒకరికొరకొకరు వేచియుండక, ఎవరిధర్మమును వారు నిర్వహించుట యత్యవసరము. కొందరు గాఢదీక్షతో బనిచేయుచున్న అందరును బనిచేయుదురు. కార్యోత్సాహము ధ్వనిచేయదు. పైకి అంతగ గనుపింపదు. విజ్ఞప్తిగదు. కొందరిదృష్టి కది నిరుత్సాహముగ గనుపింపవచ్చును. కాని, యది నిరుత్సాహము గాజాలదు. నిర్మాణ కార్యక్రమమును నిర్వహించుట కన్ని పక్షములవారును చేతుల గలుపవచ్చును. ఎవరివిశ్వాసములను వారు కోల్పోనక్కర లేకుండ, అందరును కలసి పనిచేయవచ్చును.

శాసనసభలో దేశ మొకమారు జక్కుకొనునెడల, నిర్మాణకార్యక్రమము కొనసాగుట దుర్లభమగును. దేశదృష్టి ప్రభుత్వమునుండి ప్రజానంకకు మరలినది. ఆత్మపరిశోధన జరుగుచున్నది. స్వతంత్ర పరిశోధనము ప్రబలియున్నది. ఇదియంతయు నితాకరణోద్యమమునకు ఫలము. మరల ప్రజలదృష్టిని మాయగడుల వంకకు మరల్చుట చే, పారలౌకికము వంకకుబోవు ననియు, నిర్మాణకార్యక్రమనిర్వహణ ప్రయత్నము లాగిపోవుననియు, నిర్మాణకార్యక్రమ జటిలతయందు నమ్మక మంతరించుననియు, కాంగ్రెసుపక్షమువారు భయపడుచున్నారు. కాని, ఎవరి యభిప్రాయము లెటులున్నను, నిర్మాణ కార్యక్రమమును నెల్లరును దీక్షతో కొనసాగించుచో, సందియములెల్ల ను తొలగిపోగలవు. దీనిని నిర్వహించుటకు, ఒకరినుండి వేరొకరు మరతులగోరుట యనుచితము. అందరికును ఈపనిముఖ్యమే. మహాత్ముడు కోరినటుల, పంజాబు మెయిలు వేగముతో నిర్మాణ క్రమమును జేరీయు లెల్లరును కొనసాగించునటుల పరాత్పరు డనుగ్రహించు గాక!

రాష్ట్రములు : ధనభారము తొలగకుండుట

రాష్ట్రముల బరువును తొలగించుట కింతవరకును జేసిన ప్రయత్నములు నిష్ఫలమయ్యెనని చదువరు లెరుంగుదురు. ఇంతకు పూర్వము, మెయిలుపత్రిక యొక గాలివార్తను ప్రచురించెను. రాష్ట్రముల బరువు కొంతవరకు దగ్గునని ప్రకటించెను. మంత్రులును మెయిలుపత్రికయు, ఒకరి నొకరు అభినందించుకొనిరి. కాని, ఈవార్త కాధారములేదని లండను టైముస్ పత్రిక వెంటనే వెల్లడిజేసెను. మరలనీవిషయము ఇంకొకరూపమున సామ్రాజ్య శాసనసభలో చర్చకువచ్చెను. యం. కే. రెడ్డిగారిండుకు సంబంధించిన తీర్మానమును సామ్రాజ్య శాసనసభలో నుపపాదించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు కొంత ఆదాయమును వెంటనే ప్రత్యేక పరిచి, ఆటుసంవత్సరములలో రాష్ట్రముల బరువును తొలగింపవలయునని ఈ తీర్మానము గోరుచున్నది. ఇట్టి తీర్మానము కొలదికాలముక్రిందటనే చర్చకు వచ్చియుండ, మరల దీనిని చర్చించుటకు వీలులేదని యా డ్మే పణ దెలుపబడెను. కాని, అధ్యక్షు లీ యా డ్మే పణ నంగీకరింపక, రెండు తీర్మానములును వేరని నిర్ణయించుటచే, చర్చ జరుగుటకు వీలయ్యెను. రెడ్డిగారి తీర్మానము చాల వెనుదగ్గియున్నది. రాష్ట్రము లీయవలసినధనమును వెంటనే రద్దుజేయవలయునని వీరు కోరి యుండలేదు. ఆటువత్సరములవరకును వీరు గడువిచ్చిరి. మొదటి యుద్దేశ మిదియే. కాని, ప్రస్తుతస్థితిలో, ఈభారము శాశ్వతముగ నిలిచిపోవునేమో ననుభయము గలుగుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు ప్రతి సంవత్సరమును ధనలోపము గలుగుటచే, రాష్ట్రములనుండి లాగడి డబ్బును వదలుకొన దలచుటలేదు. ఇండియా ప్రభుత్వము తనకు వచ్చేడి రాబడితో ఖర్చును సరిపెట్టుకొనవగాని, ప్రస్తుతదుస్థితి దోలగజాలదు. ఇంచీకేపు కమిటీవారి సూచనల ఫలితముగనయినను, ఇండియా ప్రభుత్వము మేలుకొనునను నాశ గనుపింపదు. రెడ్డిగారు చెలిపినటుల, అన్ని రాష్ట్రములకన్నను మద్రాసురాష్ట్రము బీదదయినను, ధనభారము నెక్కుడుగ మోయవలసినవచ్చుచున్నది. మద్రాసు యూరపియను ప్రతినిధియగు సర్ గార్డను ప్రభుగారు, సుంకములనుండి ఇండియా ప్రభుత్వమునకు వచ్చేడి రాబడిలో కొంత భాగమును రాష్ట్రముల బరువును తగ్గించుటకు వినియోగింపవలయునని సలహానిచ్చిరి. కాని బొంబాయి

ప్రతినిధులు, మద్రాసుపై ధ్వజమెత్తుట విచిత్రము. ఈప్రశ్న అన్ని రాష్ట్రములకును సంబంధించిన ప్రశ్న యని వారు గుర్తింపరయిరి. ఈ తీర్మానమును బొంబాయి ప్రభులగు హెయిగ్ గారును, కామత్ గారును ఎదిర్చిరి. మద్రాసు రాష్ట్రము తన ఆదాయముతో ఖర్చును సరిపెట్టుకొనలేదని, కామత్ గారు విమర్శించిరి. డాక్టరు గవరుగా రీతీర్మానము, ఆచరణయోగ్యము గాదనియు, అప్రస్తుతమనియు, చెలిపిరి. ఈతీర్మానము ఆచరణయోగ్యము గాకున్న, రాష్ట్రభారము నేదియో యెకరితిని తొలగిపోవలసిన అవసరముగలదు. లేనిచో రాష్ట్రముల పరిపాలనము కొనసాగుట దుర్లభమని తేలుచుచున్నది. ఈభారము తొలగించుట కింకొక మార్గము నెవరును గనుపరుచుటలేదు. గిన్వాలాగారి రొకసవరణ నుపపాదించుచు, ఏడు సంవత్సరములలో రాష్ట్రములభారము తొలగవలయునని కోరిరి. రెడ్డిగారి తీర్మానమువలన, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అధిక మగువన్నును విధింపవలసినవచ్చుననిపలి, ఆ యా డ్మే పణ లేకుండ, గిన్వాలాగారిటుల ప్రతిపాదించిరి. బొంబాయి ప్రతినిధియగు జమ్నాదాసు ద్వారకదాసుగారు తీర్మానమును సవరణకు కూడ ఎదిర్చిరి. మద్రాసు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులగు మాయరుగారు, బొంబాయి ప్రతినిధుల దృష్టిపథమును ఖండించిరి. బొంబాయి తనధనమును జూచుకుని గర్వపడకూడదని మందలించిరి. ధనభారముచే మద్రాసు ఎటుల కృశించుచున్నదో తేటపరచిరి. నూతన ఆర్థికసభ్యులగు సర్ బేసెల్ స్కాటుగారు, ఆకును అందని పోకను పొందని అభిప్రాయమును సూచించిరి. వీరి దృక్పథమునకును, వెనుకటి ఆర్థికసభ్యులగు హెయిలిగారి దృక్పథమునకును ఫలితమునందు భేదము గనుపింపలేదు. వీరికి రాష్ట్రములపట్ల సానుభూతికి, కొడుపలేదట. కాని తనకుమాలిన ధర్మమునుజేయుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వము పాల్పడదని వీరు మందలించిరి. కేంద్రప్రభుత్వకోశము చక్కబడిన పిమ్మట, రాష్ట్రములభారము తగ్గునని వీరు సూచించిరి. కేంద్రప్రభుత్వకోశము ఇంతలో చక్కబడుమార్గము గనుపింపదు. మిలిటరీఖర్చు తగ్గునని దోచదు. సర్వీసులవేతనములను హెచ్చుజేయవలయునని గోలపెట్టుచుండగ, సివిలుఖర్చు మాత్రమేటుల దగ్గును? స్వల్పవేతనము గైకొనడివారిని కొందరు దీనివైచిన మాత్రమున ఫల మేముండును? ఆర్థికసభ్యుని యూహ సఫలమగువరకు రాష్ట్రములు వేచియుండవలయుచో, ఆసుమూహూర్తమెన్నటికయినను లభించునాయని సందేహమువయించును. ఇంకొకరుదగినటులుగనే, రాష్ట్రముల బరువును తగ్గించుటకు కాలనిర్ణయము జేయకూడదని, ఆర్థికసభ్యుడు తేటపరచెను. అందుచే మద్రాసు వాసుల యాశలు అడియాశలు గాకమానవు. మెస్సెను ప్రభువు నిర్ణయము ప్రకారము, కొంత కాలమునకయినను రాష్ట్రములబరువు తగ్గునను నాశ గలదు. ఇప్పుడట్టి యాశ అంతరించును. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, తమవ్యవహార మంతయుచక్కబడినపిమ్మట, ఏనాటికో రాష్ట్రముల బరువును తొలగించెదరట. తుట్టుకుదకు చర్చ నిలిపివేయబడెను. రెడ్డిగారి కంతశోష నిరుపయోగమయ్యెను. మద్రాసుసభ్యులకు ఆశాభంగము కలిగెను. మద్రాసుభారము తగ్గుమార్గము గనుపింపదు. సంస్కరణములవలన మద్రాసునకు గలిగిన గొప్పలాభములలో, మితిమీరిన ధనభార మొకటి. మద్రాసుమంత్రు లికమీద నేమి చేయగల్గుదురు? డబ్బు లేనపుడు, వారు ఎన్నివిధానముల నేర్పరచిన నేమిప్రయోజనము? అవికాగితముమీదమాత్రము నిలిచియుండవలసినవేగద. ఇట్టిస్థితిలో మంత్రులు తమ అత్తగారవమును నిలుపుకొని, మద్రాసుభారమును

గూర్చి తమయస్మృతిని కార్యహాపమున దెలుప దలచినయడల, వెంటనే రాజీనామానిచ్చుటయే శరణ్యము. కాని, వారు తమస్థానములను విడువరని, ఇటీవల వివాదము బయల్పరిచెను. మద్రాసులో నన్నిపక్షములవారును, ప్రభుత్వమువారును గలసి ఏకాభిప్రాయులై యున్న ఇట్టి స్వల్పవిషయములో గూడ, సక్రమాందోళనము నిరుపయోగమయ్యెను. అట్టితరి యాచనమార్గమువలన, స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుట దుర్లభమని తేటపడుట లేదా?

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాల:—ఈ కళాశాలకు సంవత్సరముకు 10 మాత్రముల విరాళమిచ్చుటకు పెను కొండతాలూకా బోర్డువారు తీర్మానించి రని కళాశాలపథావోపాధ్యాయులు మాకు వ్రాయుచున్నారు.

గుంటూరునందలి తిక్కనవిద్యానిలయము:—గృహవశకోత్సవమునూ, పుష్కరోత్సవమునూ, దుండుభి వాసుల స్థానికులు ౧౦ అదివారము (25-2-28) జరుపబడు నుగాన జేరాలిమాను లెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థింతులు. పాతూరి శేషగిరిరావు, కార్యదర్శి.

మలేవిషయకోపన్యాసము యజ్ఞవిభాగము:—బ్రహ్మశ్రీ శ్రీ సంగమర పండిత కె. సోమశేకరగౌడ శత్రువుదయం (24-2-28) 7½ గంటలకు తలుకెట్టివిధి 217 పెం (రామస్వామిగుడిలో) వైవిషయమును గురించి ఉపన్యాసించెదరు భక్తులు రావలయునని కోరుచున్నాము.

లక్ష్మీనిలాససభ:—హిందూ శ్రీలక్ష్మీలక్ష్మీపరిపాలన లక్ష్మీనిలాససభ వారి సాంవత్సరికోత్సవము తిరుతిక్కణి హిందూ హైస్కూలు హాలులో 24వ తేదీ కనివారము సాయంత్రము 4-30 గంటలకు జరుగును. శ్రీలక్ష్మీదేవ సభకురావలయునని సభకార్యదర్శి మాకు వ్రాయుచున్నారు.

దేశీయ ప్రార్థన సమాజము:—ఈనెల కడపటి అదివారము అనగా 25 తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు పెరంబూరులో రామరాచారియార్ వీధి బండరుతోటలో ప్రార్థన గృహమున ప్రార్థన సభజరుగును. కీర్తన పద్యకవన యక్తముగా వైపప్రార్థన గావించబడును. అంతులు దయచేయ ప్రార్థింతులు.

కృష్ణగానసభ:—ఈసభకారు కనివారము 24వ తేదీ రాత్రి 9½ గంటలకు పెంగాయంగడి యందలి లక్ష్మీ థియేటరునందు 'వల్లివివాహ' నాటకమును ప్రదర్శించెదరు. కె. యస్. చెల్లపృథ్వీయ్య, మిస్సెసు కె. రంగనాయకి వి. యస్. యం. మువరంగాప్ల నాటకమునందు పాత్రలుగ నుండెదరు.

చెన్నపురి క్రైస్తవ క్లబ్బు

వక్షీణ యిండియా లాను టెన్నిసు టోర్నమెంటు చెన్నపురి క్రైస్తవ క్లబ్బు ఆవరణమున ఈనెల 28వ తేదీ మొదలు లాను టెన్నిసు టోర్నమెంటు ప్రారంభమగునని కార్యదర్శులు మాకు వ్రాసిరి.

వ్యాయామవార్తలు

మద్రాస్ యునైటెడ్ క్లబ్ టెన్నిస్ పం దెములు నిన్న సాయంత్రము మార్కండేయ వేంకట రామానుజులు రంగప్రసాద రామరావులతో డబుల్స్ సెమిఫైనల్స్ లో యోడిపోయిరి. మార్కండేయుల ఆట నిన్న సంతోగా సాగి రాలేదు. వేంకటరామానుజులు యథా ప్రకారముగనే ఆడెను. రంగప్రసాద రామరావులు కలవడ్డకు వచ్చి చురుకుగ నాడి విజయము నొందిరి. రంగప్రసాద రామరావులు మార్కండేయ వేంకటరామానుజుల నోడించిరి. స్కోర్ వివరము 3-1, 6-4.

విదేశీయ వార్తలు

రూపుపరిస్థితులు

బ్రిటిషు ప్రదేశములలో ఇనుపదారులు

బోనర్లాగార్ యభిప్రాయము

లండన్ ఫిబ్రవరి 21:- బ్రిటిషు ప్రదేశపు సరిహద్దులను వరల సురక్షితమున కట్టవలయుననుభవము లేకుండ పరాసులు బాగు గొంపోవుటకు చురుకైన నుండునని బోనర్లాగార్ కామన్సు కభిలో తెలియజేసిరి. నామకార్యము బ్రిటిషు రాక్షమిండు కొన్ని ప్రదేశమును పరాసులకు ఇచ్చితిమనియు అందు బ్రిటిషు సైన్యము లెవ్వియు లేవనియు నుడిచిరి.

జర్మను పోలీసుడు త్రువు

లండన్, ఫిబ్ర 21:- తమ ఆయుధములు పోలీసుడును లేనిదే తమ భర్తములను నిర్వహించరాదని జర్మనుమంత్రి ఉత్తరువు జేసెను. ఆశ్రయములేక కారులు పోలీసువశమున ఏర్పాటుకేయటకు వీలులేకుండ చేయుటకే ఈయన ఉత్తరువు చేయబడినది అను కొనుచున్నారు.

టుంటుఖామెన్ గారి గోరి

లక్నోలో తమ పురాతన వస్తు పరిశోధనము, ప్రకృతి శాస్త్రము కళల విచారణ ముగిసినపిదప, అవసరమైనచో టుంటుఖామెన్ గారి గోరి ఆఖరుసారి ఎక్కడ నున్నదో ఆ ప్రదేశమునందే టుంటుఖామెన్ గారి శరీరము నుంచునటులు ప్రభుత్వమువారు తమ పలుకుబడిని వినియోగించవలె నని కామన్సు కభిలో శర్ హెచ్. బ్రిటెయిన్ గారు నూచించిరి.

ఈ విషయమై తీర్మానించు ఏర్పాటులు, అధికారము అంతయు ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారి చేతనే చేయబడును. అందుచే రాము వోక్రము కలగజేసికొనవలసి. (సంతోషము.)

నాకా నిర్మాణ సహాయచట్టము

సు యునైటెడ్ స్టేట్సు సేనేటుసభలో చర్చించుచు టుంటుఖామెన్ గారి గోరిని గూడ ప్రస్తావించిరి. వైవిధ్యమును గూర్చి చర్చను పీల్ బ్రస్టన్ గారు ప్రారంభించిరి. జాతీయమితిని గూర్చి 10 కంటలు చలో రాహోరి పోలీసులకు పెద్దగారు మాట్లాడిరి. సెనటులకు సభ మందిరపు మూలందు నిర్మించు చున్నవారిని, కసారాలో మాట్లాడుచున్నవారిని పోలీసు సార్వే టులేసెను.

జేకోస్లావియా ఆర్థికమంత్రి డాక్టరు రాక్షిగారు చని పోయినందులకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమ సానుభూతిని తెలియజేసిరి. జేకోస్లావియా రిజిస్ట్రేషన్ ప్రభుత్వ మేప్పుటకు వీరే కారణము.

జిస్తితుగారు ఆంగ్లోరా కేగుట

లాసేరు భగ్గుమునకు పరాసులను నిందించుట తురుష్కుల ప్రతిపక్షములు

కాక్ స్టాటిస్టికల్ ఫిబ్రవరి 21:- ఆంగ్లోరావార్తలెల్లు తెలుపుచున్నవి. ఆంగ్లోరా విదేశాంగ కభి వారియందు లాసేరుకభి కృషిరముగ పరిణమించుటకు క్షేత్రంచనజేక ప్రయత్నించిరి నని ఇన్స్పెక్టరుగారిని. చాల ఉదారభావముతో ఎన్నియో సౌకర్యమును కలుగజేసితి నని. చర్చకాలమున పరాసులు ఆర్థికాది విషయములలో పట్టి పట్టు ను, ఎంత మాత్రము కడు పోవుటచే సభ ఆడిపోయెను. తమకు లాభముగ నుండునని తోచిన పరాసులు తమ వైఖరిని మార్చుకొనవచ్చును అని. అనంతరము ఆంగ్లోరా కభివారు రహస్యముగ సమాజేశమైరి. పరాసులను తీవ్రముగ విమర్శించుచు జాతీయ ఒడిబడికనే అవలంబింపవలయు నని పత్రిక లన్నియు ఆంగ్లోరా కభివారిని హెచ్చరించుచున్నయవి.

మంచు తుపాను

బ్రిటనులో మంచుతుపాను వీచుటచే రైలు బండ్లు ఆగి పోయినవి. అందరకును చాలవిటకుగ నుండెను. ఎన్నడు ఎరుగని ఉరుము, మెరుపులు బయలుదేరినవి. ఒక వైద్యులయమువారి

పిడుగు బడినది. కొంచెము నష్టము గల్గెను. ప్రాణహానిమాత్రము తలస్థించలేదు.

సామ్రాజ్యవస్తు : ప్రదర్శనము కృషిరముగ జరిగిన గాని తామియదలచుకొన్న 50000 పానులను ఇచ్చుటకు వెనుక దీపెదమని దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు నూచించిరి. వీరికి చాల అసంతృప్తి పీకరముగ నున్నది.

విదేశపు మారకము ఇప్పుడు కొంచెము అనుకూలముగ నున్నది.

లండనులో విదేశీయులు

వీరి సంఖ్య 338 నుండి 266 చొ. న 10000 మందికి తగ్గినది. 1921 లో విదేశీ యులు 188000 మంది కాపురముండిరి. రషియనులు 34000, పోలులు 8000, పరాసులు 18000, ఇటలీ వారు 11000, జర్మనులు 9300. ఇతర సంఖ్య తగ్గిపోవుటకు కారణము యుద్ధము మొదటిది. రెండవ కారణము సమృద్ధి, కలసరిబంధనలు.

జర్మనులు 20,000,000 బంగారు మార్కులను ఋణము జేసెదరు. ఈ ఋణముచే జర్మనులు మార్కుపడి పోకుండ జేసి కొనుటకు వీలగునని వత్రికలయభిప్రాయము.

పోలండు, లుథేనియా దేశములమధ్య నున్న తటస్థపదే శమును పరీక్షించుటకు బోయిన బ్రిటిషు అధికారులను ఇద్దరిని లుథేనియా ప్రభుత్వమువారు అరస్టుజేసిరి. బ్రిటిషు కాన్సులు వీరిని జూచిన నెంటునే లుథేనియా ప్రభుత్వమువారు కద్దరినెదరి పెట్టిరి. దీని కంతకును తగిన సమాధానము నీయవలెనని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు లుథేనియా ప్రభుత్వమువారి నడిగిరి.

వాపు సంఘము

ఈ జిల్లాలో బ్రిటిషువారు తమచేతిలో కీబాబునకలె నున్న అడ్డపాపెగారిని ప్రధానమంత్రిగ నియమించుట తలకొన్నవారేదని వాపు సంఘము వారు ప్రకటించి నందులకు ఈజిప్టు సైనిక గవర్నరు వీరిని విలిపించి మందలించిరి. ఈ ప్రకటనముచే ఆంగ్లేయులను జంపుటకు మరింత ప్రోత్సాహముగ నుండుననియు అందుచే జరుగు నేరము లన్నిటికిని వీరే యుత్తరవాదులుగ జేసిబడుననియు, జనులు లు పాపెగారి యింటిని పోలీసువారు మూసివేయుటకు వీరే కారణమనియు సైనిక గవర్నరు తెలియజేసెను.

శర్ విలియము మేయరుగారి విశాళమును యూరపు దేశచారిక్రము హిందూదేశపుచరిత్ర, భూగోళశాస్త్రములందు పొందికయును అభివృద్ధిజేయుటకు లండన్ విశ్వవిద్యాలయపు కళాశాలలో ఏర్పాటు చేయబడుచున్నది. ఈవిధానము ప్రకారము వైకళాశాలలో పట్టములను బొందుటకు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యపు విశ్వవిద్యాలయపు పట్టపద్రులు అవ్వులు. వీరికి విద్యార్థి జీతము లీయబడును.

ప్రతిపక్షము

వన్ను భారము

ప్రతిపక్షమువైన ఒధించబడిన వన్ను భారమును గూర్చియు ప్రభుత్వమువారి ఆర్థిక విధానమును గూర్చి సర్ విలియం బాయిక్స్ క్ హిక్సుగారికి ప్రతిపక్షమువారు తెలియజేసిరి. ఇకముందు అవలంబించవలసినవిధానమును నూచించిరి. హిక్సుగారి సంగతిని బాల్టిక్ గారికి తెలియజేసెద మనిరి.

రిచిన్ బ్యాంకులో రుమేనియనులు దిపోజిటు జేసిన సామన్యలో 4800 000 బంగారుమార్కులను రుమేనియను కిచ్చి వేసిరి. తక్కిన మొత్తమునుగూడ ఇచ్చివేయవలెనని రుమేనియనులు కబురపెరి.

ఐరిషు విప్లవకారులు చీలిపోవుట

బోల్షివిస్టు కుట్రలు

డబ్లిను ప్రభుత్వోద్యోగిలను జంపయత్నించుట రిజిస్ట్రేషన్ పత్రమువారిలో భిన్నాభిప్రాయము ప్రారంభమైంది. వీరు చీలిపోవుచున్నారు. దీనికి దృష్టాంతము డివెలరా మక్స్విన్ గార్లకు జరిగిన ఉత్తరప్రభుత్వ తరములు పట్టుబడుటయే.

విద్యాంధు ను ధ్వంసము చేయుటకు ఇంగ్లాండు నుండి కమ్యూనిస్టులు సామును బంపిరనుటకు సందియములేదు. సోవియటులను యునైటెడ్ స్టేట్సువారు గుర్తించుటకు యునైటెడ్ స్టేట్సులో నున్న ఐరిషు సంఘములవారు తమపలుకుబడిని వినియోగించెన రని జెప్పియున్నది. ఇంగ్లాడునుండి రిజిస్ట్రేషన్లను స్వీకృతలాండు సోవియటులతో ఆలోచించుటకు బంపిరి. ఆయుధములను సామును సోవియటులు సప్లయజేసిన తమ సంఘమును యునైటెడ్ స్టేట్సువారు అంగీకరించునటుల ప్రయత్నించెద మని రిజిస్ట్రేషన్ లునిరని దృష్టాంతమును జూపుచున్నారు.

సెనటుగోగ్ గ్రీగారి యింటిని ఒప్పక కారులు తగులబెట్టిరి.

గాల్వేలో ఆయుధపాణులై నిందించుచున్న 18 గురు విప్లవకారులను ప్రీస్టేటువారు పట్టుకొనిరి.

లెస్టి నెంటు ఎవరనుగాని శవమును గొంపోవుచున్న అంబులెన్సుబుడివై విప్లవకారులు తుపాకులను ప్రయోగించిరి.

ప్రభుత్వ కార్యాలయములను కొన్నిటిని తగులబెట్టిరి. ఒక విప్లవకారుడు కాల్పుబడి చనిపోయెను. మరొకగురు కట్టుబడిరి. భూములో బెట్టిన మందుగనులు పట్టుబడినవి.

భార్య దూబరా ఖర్చు

ఒకభర్త భార్యకునుటకు 657 పానులను బట్టలర్రకు లకు ఇయ్యవలసినవచ్చెను. భార్య కాపురమునకు వచ్చినపుడు సాలు 1 కి 1000 పానుల ఆస్తి భర్తకుండెను ఆమె వివాహులైన ఖర్చుల నిచ్చుటకు 6000 పానుల తనభామిద అప్పు చేసెను. అప్పటికి ఆమెకు 18000 పానులు అప్పున్నటులు తెలిసెను. ఇందులో ఆమె దుస్తులకే 5000 పానులు అయినవి.

ఈ ఋణములను తీర్చివేయుటకు ఆతడు తన ఆస్తిని తమ అమ్మివేసెను. ఆతనికి వైద్యములో ఇచ్చు జీతము తప్ప వేరు ఆస్కారము లేదు. కొంచెము పొదుపుగ ఖర్చు చేయవలె నని భార్యతో జెప్పెను.

నా య మూర్తి విచారణ సల్పుచు వాక్యపరుల పరీక్షించుచు పట్టు మేజోజ్ జన్ 1 కి 70 పానులు ఖరీదు చేయబడుట జూచి అక్కర్లేపడి ఇంత దూబరా ఖర్చు చేయుచుంటివా యని. ఎన్నడైన భర్తను గట్టిగ శోపపడితివా యని యడిగెను. నేను అంత ఖర్చు చేయవలసిన జెప్పితినియు భార్య అందుచే ఆత్మహత్య జేసుకొనెద నని జెప్పియుట శ్వాసముమార్చితో జెప్పెను. అయితే ఈ అప్పులన్నియు ఒక్క బట్టలకు ఇంత దూబరాగ అయినవేనా యని శ్వాసముమార్చి యడిగెను. లండనులో తననుమించిన వేషదాజి ఎవరును ఉండరాదను సంకల్పముతో ఇట్లు దుస్తులను కొని ధరించుచుండె ననెను. ఒక్క సమయమున 80 మోస్తరుల దుస్తులను బెట్టుకొని యుండె ననియు, సామాన్యముగ ఎవరికైన మూడు జతల కంటె ఎక్కువ ఉండుట అపురూపమని భర్త తెలియజేసెను. ఇదంతయు విని ఈ ప్రకారము నీ భార్యబట్టలకు నీ ఆస్తిని అంతయు పోగొట్టుకొని యుండువని శ్వాసముమార్చి యనెను.

రూపుపరిస్థితులు

రూపుపరిస్థితులమై బ్రిటను మధ్యకర్తరిగనుండి పరిష్కరించుటకు పరాసులంగీకరింపను. దీనికంతకును ముందు రూపుప్రదేశమును ప్రాను, జర్మనీ, బెల్జియం, ఇటలీవారి పాలనములో నుంచి నష్టపరి వారములవిడి దివిడెంచుననుచుంటెట్లుటకు అంతర్జాతీయ పాలక సంఘము సేవ్వరవలయుననియు కార్మికసభ్యులు నూచించిరి.

రూపు, రైసు, నామభోగమున నున్న ఇనుపదారులను ప్రాంకో బెల్జియను అధికారులు వశపరుచుకొనుటకు నిశ్చయించు కొనిరని తెలి సుచున్నది.

మానవకోటికి మహావర ప్రసాదము

అతిమాత్రవ్యాధికి ఇకనులిక అనుమందు సర్వసాధారణముగ అందరకును దొరుకుటలు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

ఒక భూమినికొని దానిని బాగుజేసి యభివృద్ధిలోనికి బెచ్చిన అది గ్రాత్ర ఆస్తిగా నెంచబడవలయునా లేక ఉన్నదానికి అదనముగ జేన్సుకొనవలయునా అను ధర్మసంకేపానూ బయలుదేరినది. ప్రభువుల కభివార్త విషయమై తీర్పు నింకను జెప్పలేదు.

పాశ్చాత్యరాజ్యతంత్రము

బల్గేరియా ప్రభుత్వము

(వి. ఎన్. శర్మగారు వి. ఏ. బి. టి.)

చాలా సురాష్ట్రములలో బల్గేరియా చాల ప్రఖ్యాతిగాంచిన దేశము. ఆచారవ్యవహారములందు బల్గేరియాపజలు చాలవరకు గ్రోమేనియనునవి, పోలియందును. వీరిచరిత్రయు నతిప్రాచీనమైనది. వీరిదేశపురాజును రాష్ట్రములవలెనే జూరు అని పిలుతురు.

ప్రపంచయుద్ధమున బల్గేరియనులు తమ కష్టములు ఆనంత విస్తీర్ణమున యుద్ధమునకులైన ప్రజల సేవరించి, ఎందరో వర్తకులు, అధికారులు, గడించినవలె భూమియని చెప్పవచ్చును. రాష్ట్రములో విస్తృత మారభమొనెట్టిన బల్గేరియా రాజ్య పరిస్థితులు చిందరవందర గాజొచ్చెను. రైతాంగమువారు విప్లవములలో చాలవరకు తోకకములు పుచ్చుకొని, జారుప్రభుత్వము నెంతయో తిప్పులు పెట్టెనాగి. కొంతకాలమునకు రాజును ఆతని మంత్రాంగమును పారద్రోలి, మారకప్రభుత్వమును 1921న సంస్థాపించుకొనిరి. యుద్ధకాలమున తేజభాగ్యమునంతయు జోరుకొనిన, వర్తకుల నెందరినో క్షీణించిరి. ఇప్పటి బల్గేరియా ప్రధానియగు స్టానోబోలిగారు రైతు. మంత్రులందు వారందరు రైతులు. క్రైస్తవులలో అనుభూతులు రైతులు ప్రభుత్వమున రైతుప్రభుత్వ మనియే చెప్పవచ్చును.

ప్రభుత్వకార్యక్రమమున నిర్ణయించుటకు బల్గేరియాలో పార్లమెంటు గలదు. ఇందు 225 గురు సభ్యులు గలరు. వీరిలో మొన్నటి ఎన్నికల ననుసరించి, 107 గురు రైతాంగమువారు, 55 గురు కమ్యూనిస్టులు (రాష్ట్రరాజ్యతంత్రమున వీరినిగురించి చదివెయ్యవచ్చును) 10 గురు సాంఘికవాదులు, 8 గురు అతివాదులు, 68 గురు ఇతరవర్గములవారికి చెందినవారు గలరు. ప్రభుత్వమున సామంతులు, జమీందారులనుమాటయే లేదు. ద్విపక్షములు తీసికైచిరి. (పూర్వపు రాజకుమారుడును, ప్రజా ప్రతిపాదియు నగు బోరిసురాజకుమారునిపట్ల గల గౌరవప్రేమలచే రాజవిరుద్ధమును మాత్రము నుంచిరి. ఈయనయే రాజకుమారుడుగ జన్మించకపోయినయెడల, మారక ప్రభుత్వమున కియ్యనను అధ్యక్షునిగ నియమించియుండెడివారు. కాని ఆయన అదృష్టము వండినదిగాదు! పాపము! మరకపారవర్తకముగ, ప్రజలను పీడించుచు, నుభవంపదల ననుభవించుచున్న రాజకుమారునివర్గమువారు నైకము నూతనోద్యమవాతావరణమున సామ్యుజ్జ్వలై, తమ హక్కులన్నింటిని ప్రభుత్వమున కిచ్చి స్వార్థత్యాగులైరి.

ఇప్పటిరాజ్యకార్యధరంధరుడగు ప్రధాని స్టానోబోలిగారి కడుమున్న 44 సం॥ లుండును. రైతుపురుషుడు. హాల్బిల్గివిద్యాలయమున వ్యవసాయ శాస్త్రమున పట్టభద్రుడై, కొంతకాలము బడిపంతులుగ నుండెను. స్థూలకాయుడు. ఈ యనపట్ల తేలియలకు గల గౌరవము అతీతము.

పట్టణమువారికి, కొంతమందికి, వీరు రైతాంగ పక్ష పాతులైనందున కొంత అయిష్టము గలదు. పట్టణములలోని పాటకజనాంగమునకు వీరిలన చాలకష్టమునంభవించునని భయపడెనాగి. 1920 సం॥పు జనాభా లెక్కల ననుసరించి, 85,102 పాటకజనాంగము, 1,999 కర్మాగారములు జేతమున గలవని తెలియుచున్నది. ఇంకను ఎన్నియో నూతనపరిశ్రమల స్థాపనమున ఆచరణగలదు. మంత్రులమువారు, పార్లమెంటువారు, చాలవరకు రైతాంగమువారు లైనను, తమ దేశోక్తయోధిత్వవిధికి నకుగను, అన్నివిధములవారితో కలసి మెలసి తరిపాలనా విధానమున జరుపుచు పాటకజనాంగమువారి భీతిని చాలవరకు పారద్రోలి యున్నారు.

ప్రధాని మంత్రులవారూ తమరాజ్యపాలనావిధానమును గురించియు రైతాంగమువారు రాజ్యపరిశ్రమను ఎంతవరకు తమకాధ్యక్షులను గ్రహించి వానిని నిర్వహించవలసినదియు నూచించుచు 1921 సం॥ మార్చి నెలలో నొకగొప్పప్రతినిధుల ప్రకటించియున్నారు. ఈప్రతినిధులు చదివిన, బల్గేరియాప్రభుత్వాద్యంబులు మనకు చాలవరకు తెలియగలవు.

అందలి ముఖ్యభాగముల నిందు నూచించుచున్నాను. మానవజాతిచరిత్రమునం దంతటను రైతాంగమువారు ఎన్నెన్ని బాధల ననుభవించినదియు, వారు తమ చెవులతో భూమిని సేన్యముచేసి, ఫలితముల నన్యాయ భావోన్వితములు, మానవగౌరవ ప్రతిష్టలను నైకము నిజపుకొనుటకు క్షేమితులు కావలెను టయు అందరికిని తెలిసినవిషయమే. ఇట్లుండ వీ రెట్టిపరిస్థితులలోనున్నారు? క్షీణింపకృష్ణమిత్తడమైన మారినదా? నాగరకాశేవరి వీరిని కామించినదా? ఈజాతి యిప్పటికిని మూలకన్న అభయముగా చూడబడుచున్నది. వీరిభాగ్యంపదలను ఇతరులు జోరుకొని ఇంకను నానాపాంసల పెట్టుచున్నారు.

నాగరిక యువ, మానవత్రేయోదాయమును పెంపొందించుటకు మానవుడు ప్రకృతికృత్తులను స్వాధీనము చేసికొని తులనూగుట యని అందరు లెలంచుచున్నారు గదా! ఈనా రుతమైన రైతుల కంతవరకు భాగముయిబడినది? వారికష్టములు ఏమైన నివారణాయుక్తా? శాస్త్రముల అభివృద్ధినిగురించి వారి కేమైన తెలియనా? నాటకరంగములలోని విషయములనుగాని చిత్రములలోని తత్వములనుగాని భాగ్యమైన గ్రహించగలిగరా?

క్షీణియైన గొప్పగొప్ప మహానీయులగురించి వారికేమైన తెలిసియున్నదా? ప్రకృతపరిస్థితులలో వారి కెట్టి ఆచరణముల నిచ్చుటలేదు. ఇందువలననే, రాజ్యపరిస్థితులలో నెట్టిమాన్యులు గలుగుచున్నను, తమజీతములను నైకము కొని, విప్లవవాదులై తమకుకష్టముల నాపాదించుకొనిన వారిపై చిర్యభుగాలు ద్రవ్యుచున్నారు.

ఇప్పుడు వారి కభవంధమున ద్రోహులను పన్నులలో చాల మార్పులు జరుగవలయునని కోరుచున్నారు. బానిసత్వము నుండి విముక్తులై తమవ్యవహారములను కర్మస్వాతంత్ర్యములతో నిర్వహించుకొన వాంఛించుచున్నారు. ఎవరను భూమి తమదే యని అధికారమును చెలాయించక తమ ఆవసరములకు కావలసిన సంకభూమిని మాత్రము ఇతరులతో కలసి మెలసి, సేన్యము చేసి కొని సాంఘికసాంప్రదాయములను పునరుద్ధరింపగోరుచున్నారు. విద్యావేతన నొకరినొకరుచేయక అందరును సరస్వతీదేవిని పూజించుటకు ఆచరణ మియ వాంఛించుచున్నారు.

రైతాంగము ఏదేములోనున్నను గరియే. వారందరు సోదరులు. అందరి పరిస్థితులు సరిగమానములుగనే యున్నవి. అందువలననే ఒకరికష్టముల నొకరు చెప్పకొని, వానిని ఏకముగా నివారణచేసికొనుటకు నానాదేశరైతాంగపుకభ అత్యవసరము. ప్రతిదేశమునను, ఇట్టిసంఘమునకు కాభాసంఘములందలి తమతమ పరిస్థితులను తెలిసికొని, వానిని బాగుపరచుకొనుటకు తగిన విధానముల నవలంబింపవలయును. ప్రతిస్థలములలో స్థానమునకుల రైతాంగమున కెట్టిలాభము గల దని కొందరప్రశ్నించవచ్చును. ప్రపంచయుద్ధము వారికన్నులను దెరిచినది. మానవ సంఘమున తమకుగల స్థానమును గ్రహించివారు. తమస్థానముల సేవిధముగ బాగుపరచుటకు విధానముల నవలంబింపవలయునో, వారి సేవిధముగా కార్యకూలములక చేపవలయునో నూచించుటకే వారికి ప్రతిస్థలములు లావక్యములు.

అన్యసంఘాత్తుల లగుస్వామ్యవాదులు, భవంతలు వారాప్రతికా సంపాదకులు, మానవసంఘముమీద నెట్టిదయాదాక్షిణ్యములు లేక, వారి మానవసంఘములక పహరించుటకు ప్రోత్సాహకారులై యున్నారు. వీరి కార్యక్రమమును కొనసాగించుటకు ప్రతిస్థలములను స్థాపించుకొని చేసికొనిన కట్టుదిట్టములు అంతములు. స్వాతంత్ర్యము కావలయునని, అందరకుఁచూపార్పకల సేవలయునని వీరు బొంగురు పోవునటులు ఆనతిగోత్రభాగ్యాలి గాంచియున్నారు. యుద్ధానంతరమున రైతాంగము వారు వీరత్వమునంతయు గ్రహించివారు. వీరి అధికారమును అవలంబింపగని మానవసంఘమెన్నటికైన ముక్తిగాంచవలసి దని గ్రహించిరి. రైతాంగమువారి ఈనూతనోద్యమము తాత్కాలికముగ నుద్భవించలేదు. స్వాతంత్ర్యమునకు రాలేదు. మధ్యయుగములలో నీకాలములలో వీరుపడి కష్టములను, వానిని నివారణచేసికొనుటకు చేయుచున్న ఆంధోళన నేడు మరదిరా? ఈయుద్యమము బహుళతాబ్ధిలనుండి జీవము నిజపుకొనినదయ్యున్నది. ఈయుద్యమమునకు మూలాగము అధికపరిస్థితులు. రైతుల స్వాతంత్ర్యవిజయము. ఈ ప్రపంచయుద్ధమున రైతాంగమువారు నగరవాసులక, భవంతలకు నెదుర్కొనవలసియున్నది. రైతాంగమువారు, వాణిజ్యావహుళ బద్ధకంబులై వారని కించుట గొప్పతత్వ. అట్టి ఆదర్శము వారి జీవనాశయములలో నెచ్చటను లేదు. ఈద్యమస్వామ్యమనకు వారిసహాయము ఆకించుచున్నది. వారిపరిస్థితులను నైకము బాగుపరచుట రైతాంగమువారి ఆశయము. రక్షప్రవాహమును ప్రవహింపజేయుట వారియుద్యమము గాదు కాంతి చేతమంతులను వ్యాపించి, అందరు చల్లగ జీవించవలయుననియే వీరికోరిక. ఇట్టిపరిత్రాదర్శములతో సంస్థాపించబడిన యుద్యమము ప్రపంచకాంతికి చేయొ మహాసకార మతీత మని నానా రాజ్యసభవారు గ్రహించవలయును. ఈ సభవారి సహాయముండిన రైతాంగమువారి కోరికలు చాలవరకు కొనసాగగలవు. ధర్మరక్షణముకొరకు సాంఘిక సాంప్రదాయముల పునర్ధారణకొరకు రైతాంగమువారు బద్ధకంబులై యున్నాఁరి.

భవంతలకును, పాటకజనాంగము వారికిని గలుగుచున్న మహాస్పర్ధలు, పోరాటములు, రైతాంగమువారికి దెలిసియేయున్నవి. బోల్షి విద్యులవలె, సంహారమునకు పూనుకొని, జాతీయజీవితమును, నామాకష్టముచేయుట వీరియోశములు గాదు! ఎన్నిటికిని గాదు. పాటక జనాంగమువారి కష్టములలో ఆంతరార్థము గలదు. గర్భమున వారు భవంతల నోడించి విజయవంతులగుట కెట్టి సంది యము లేదు. అయినను కమ్యూనిస్టులు, బోల్షి విద్యులవలె, అధికారమును చెలాయించుచు, ఇతరపాతులను కష్టపెట్టుట ఆట్రై మంచిదిగాదు.

బల్గేరియాదేశము వ్యవసాయదేశమే గాదు. ఎన్నియో పరిశ్రమలగులవు. ఎందరో పాటకజనాంగములు గలరు. వారి కేసున్నుకొరకు ప్రభుత్వమువారు సర్వకృత్తుల పనిచేయగలరు. వ్యవసాయమును నైకము నొక్కవేరితమగానే చేయవచ్చును. సాంఘికవాదులు ఈవిషయమును చాలకాలముక్రిందటనే ప్రవరించియున్నారు. కారలమాట్నగారు ఈవిధానమును వివిధముగా నెరవేర్చవలయునో నూచించియున్నారు. ఆయన కిప్పులా నైకము దివిని చాలవరకు ప్రచారంజము చేసి యున్నారు. దివి నొకసాగించుటకు పార్లమెంటువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇదియే నెరవేరక, ఇల్లియనులు ఇతరదేశములవారికిని ఎంతయో మహాసకారముచేయుగలరు.

గోక్షేగారి సాంవత్సరికము

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి ప్రసంగము

పూనా, ఫిబ్రవరి 20:—19వ తేదీ సాయంత్రము నర్సెంటు భవనప్రాంతములందు గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి సాంవత్సరికము జరుపబడెను. శ్రీయత కాశ్యేగారు ఆగ్రాన శాధితత్వము వహించిరి. అపుడు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారిట్లు ప్రసంగించిరి. ఈ సందర్భమున ప్రస్తుత స్థితులకను కూల పదుశ్రీగోపాలకృష్ణుని యు క దేశ క ము ల జ్ఞా ప క ము నకు దెచ్చుకొనవలయును. 1907-1908 సంవత్సరములందు ప్రసాదించబడిన సంస్కరణముల పట్టిగోక్షేగారి భావము వహించి కో గు రింపదగినది. వానినుండి ప్రస్తుతము కొలదిమంది మితవాద సహాధరముగూడ తొలగిపోయియుండిరి. అనభిజ్ఞులగు విద్యాధులు రాజకీయరంగములందు పాల్గొనుచుండునది గోక్షేగారు జూచి యోచి యుండదు. 1915-16 సంవత్సరములందు వారు కాంగ్రెసు రెండు తెగలవారికి సంధి కలంబు చాల ప్రయోసపడిరి. దాని ఫలముగనే కాంగ్రెసు లీగుస్థితిమును, లక్ష్నో సంధియు దిగ్విజయ మొందెను. అట్లు జేయుటలో మనగురువు జూచినమార్గముననే మనము జడుచుచుంటిమని తెలుపుచుంటిని. గోక్షేగారు సర్వెంటు సానైటీ సభ్యుల సేవిషయమున గాని నిర్వూధించియుండలేదు. గోక్షేగారి యాదర్శములు రెండు. మంచిజేయునున నాక, తేజమునకై మహాత్మాగము.

గోక్షేజావక చిహ్నము

తరువాత అధ్యక్షులు కాశ్యేగారు తేదీ గోక్షేమెమోరియలు భవనమున విశ్రాంతిత్వము కట్టవలయును నేటినుండి దక్కనుసభవారి కొనంగబడిన వనియు పూనా బ్యాంకింగ్ యియ్యవలసిన 80,000 రూపాయల ఋణమును తీర్చబడినదనియు తెల్పిరి. అంత్యమున అధ్యక్షులకును ఉపస్థానకునకును కర్మచూడక బాబాయిగారు మందముల సల్పిన పిమ్మట సభ ముగిసెను.

మ-రా-జ-శ్రీ కాకినాడ

నబార్డినేటు కోర్టువారికి

వాది :—I. Aboobacker.

ప్రతివాది :—B. Mammo.

వాది ప్రతివాది పయని రు 891-10-8 లకు Account

ను బట్టి దావా దాఖలుచేసి ఆనేకసార్లు నోటీసులు పంపినాడు, యీదావాపీరింగు 19-8-1928

కాకినాడ } దువ్వూరి కృష్ణమూర్తి
21-2-28 } వాది ప్లీడరు.

నీనులు ఆర్యద్యుక్తులు! సంగీతము వివరిగినది!!

మైసూరు ఏ.వి.వరదాచారి రత్నావళి తియేట్రికల్ కంపెనీ ఆంధ్రు

శారదాతియేటరు లిమిటెడ్ సాల్వకోటార్సుకు ఎమరనున్న రాయల్ తియేటరులో 24-2-28 వ తేదీ కేసవారము రాత్రి 9-30 నిమిషములకు

ప్ర హ్లా ద

25-2-28 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 5-30 నిమిషములకు

వి రా ట ప ర్వము

(కీచకవధ ఉత్తరగోగ్రహణము)

27-2-28 వ తేదీ మంగళవారము రాత్రి 9-30 నిమిషములకు

విష్ణు లీల

నాటకములను ప్రదర్శింతురు.

ప్రవేశకట్టుము:—రు 4, 3, 2, 1-8, 1, 0-12-0 0-6-0 ముఖ్యగవనిపు:—ఆకాభంగము కలగకుండుటకై మండుగానాటి కెక్కట్లుక కొనియుంచుట మంచిది.

వి. ఎన్. మూర్తిరావు, మేనేజింగు ఏజెంటు

సామాజిక శాసన సభ

రాష్ట్రీయ కప్పములపై చర్చనిలిపి వేయబడుట

22 తేదీ నాటి చర్చ ప్రశ్నితరములు

జమ్మదాన్ ద్వారక దాసుగారు కాన్సిలరులు అత్యుక్త ప్రధాన యజ్ఞుల 75 లక్షలనుండి లక్షలకు అగ్రిమెంటును చేసి, ఏమాత్రమును సమగరించి ధరకట్టుచూడని జమ్మదాన్ గారు ప్రశ్నించెను.

గవర్నర్ బాకర్ గారు మార్కుట్టు ధరలను సరించి గరియగునట్లు కమ్మదాసుగారు మొత్తమును నిర్ణయించుటకు అగ్రిమెంటును చేయవలసి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

గవర్నర్ బాకర్ ప్రశ్న:- ఇండియా ప్రభుత్వమువారు హిందూ జీవములో కల సామ్యము లండనుట కట్టనియు ఇండియానుండి ఇంగ్లాండు వాంటేలు సామ్యకట్టవలెననియు జమ్మదాసు గారు అనుబంధ ప్రశ్న చేసిరి.

అత్యుక్తముడే తానున్న కారణములను తెలుపవలసినియు యెల్లప్పుడును అతిగతనే జరుగుచుండుట విశదమనియు వైసాన్స్ మొదలుగారు ఉత్తరమిచ్చెను.

జమ్మదాసు గారు ప్రభుత్వమువారు హిందూజీవములో యీషని బాగుగ చేయవలరానిని యడిగెను.

ఉత్తరము చర్చనకును పురికొల్పినట్లును, కావున నిబంధనలకు విరుద్ధమని ప్రెసిడెంటు, ప్రోవిజె చౌ. పిమ్మట అధికారి తీర్మానమును చర్చకు కచ్చెన.

రాష్ట్రీయ కప్పములు

మొదటి తీర్మానము 6 యెండ్లలో రాష్ట్రీయ కప్పములను, పూర్తిగా తీసివేయుటకు వీలగుటకు కొంత రెవిన్యూను ప్రత్యేకముగా నుంచుటకు తత్తబడి చర్యచేసికొనవలె నని నూచించుచున్నది.

గవర్నర్ బాకర్, కాకర్ గారు స్థాయి నిబంధనల ప్రకారము రాష్ట్రీయ కప్పముల ప్రశ్న ఒక సమావేశమునందు చెందుమారులు తేగూడదని తెల్పెను. ఈ ప్రశ్న సింలా సమావేశమున చర్చించబడెను. ఇట్టి సమావేశము సింలా సమావేశమునకు సంబంధమున జేగనుక ఈ విషయమును మరల తేగూడదని చెప్పెను.

ప్రెసిడెంటు ఆలోచించి ఈ తీర్మానము ముందు తీర్మానమునకు భిన్నమనియు రాష్ట్రీయ కప్పములను పూర్తిగా తీసివేయుటకు అధికపన్నును పెంట్టుకగర్న మెంటు విధించుటకు గూర్చినదనియు కావున యీ తీర్మానము సంగీకరించుటయు చెప్పెను.

గారు గారు

ప్రెసిడెంటు గారి వ్యాఖ్యానము సంగీకరింపవలసియు తీర్మానము దొరతనమువారిని రెవిన్యూ ప్రత్యేకముగా నుంచవలసి కొరకు యేగాని అధికపన్నును విధింపవలసి కొరకు లేదని చెప్పెను.

అధికపన్ను విధించుటలను రెవిన్యూ సెక్రటరీ చీఫ్ తీర్మానమును అమలులో పెట్టవచ్చునని దానియర్థమని ప్రెసిడెంటు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

యం. కె. రెడ్డిగారు

జీవిత ఆలీగా రుపపాదింప వలసిన తీర్మానమును వారు సభకు రావలసిన సుపాదించి "6 యెండ్లలో రాష్ట్రీయ కప్పములను పూర్తిగా తీసివేయుటకు కొంత రెవిన్యూను ప్రత్యేకముగా నుంచుటకు తత్తబడి చర్యచేసికొనవలెనని యీ సభవారు గవర్నరు జనరలుకు సలహానిచ్చుచున్నారు.

రెడ్డిగారు ప్రాసికోనవచ్చిన ఉపవ్యాఖ్యను చదివెను. అనేక మారులు సభలోను తరలలోను చర్చించబడిన వాదములను వివరించి, సిలిగరలు వాలోచించి, యీ కప్పములను తీసివేయు బాధ్యతను ప్రభుత్వమువారిని గుర్తింపవలసి, జీవితయున్న యెడల రాష్ట్రీయములకును పెంట్టుగ గవర్న మెంటుకును సంబంధము చెట్టుననియు చెప్పెను. తిగింత తీర్మానముగ యీ కప్పములను తొలగింపవలసి జాయింటు పార్లమెంటు కమిటీవారిచ్చిన నివేదికను తెల్పెను. కేంద్ర, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల ఆర్థిక వ్యవహారములు చక్కబడుటలో రాష్ట్రీయముల కప్పము విధించుట జాయింటు కమిటీవారి యుద్దేశమై యుండదు. వైగావాటి లాభము యుద్దేశించబడియుండును. కాని మిస్టరుగారి నిర్ణయము వ్యతిరేకముగా నున్నది. చాల రాష్ట్రీయములు యీ నిర్ణయము అన్యాయమని యడిగివేసినవి. మద్రాసు స్థితి అన్నిటి కంటెను కష్టము.

గార్డన్ ప్రేజరు గారు

మద్రాసు విశాసముల తరపున మద్రాసువారి కప్పము యెడల జాపిన యాగ్రహమును తెల్పెను. ఇదివరలో మద్రాసు ప్రభుత్వము సామ్య కట్టుదిట్టముతో వ్యయముచేసెను. పొలన యీ ఖర్చుదిక్కి కార్యము జరుగవలసియున్నది. మద్రాసు కీ అన్యాయము 1900 లోనే జాపబడెను. సంస్కరణము లీ ప్రాత అన్యాయమునే మరింత తీవ్రపరిచినవి. రక్షక నుంకముల విధానము వ్యవసాయదారులకు కష్టముగా తోచునుగాన ప్రభుత్వము రక్షక నుంకములను వ్యవసాయముపై వాధారపడు మద్రాసు వంటి రాష్ట్రముల కప్పములకు తగ్గింపవచ్చునని సలహానిచ్చెను.

హెయిగ్ గారు

బొంబయి నివేదికను హెయిగ్ గారు తీర్మానమును ప్రతిఘటించిరి. తమ రాష్ట్రము ప్రస్తుత ఆర్థిక చక్కబాటుల నూత్రము సంగీకరింపలేదని, రాష్ట్రీయములకు స్వాతంత్ర్యముండవలెనని వాటి రెవిన్యూ ఆదాయములు వాటిని అందుబాటుగా నుండవలెనని, బడ్జెటు సమయమున యీ తీర్మానము సమయోచితముగ లేదు. కొన్ని రాష్ట్రీయములకు సమామిచ్చుటకు భారతమంతటను అధికపన్నును విధించుటకే సభ్యుడును యొప్పుకొనడని.

మప్పిల్ నాయరుగారు

రాష్ట్రీయ కప్పములందైన యనర్థములు తెల్పుచు తీర్మానమును బలపరిచి.

కామత్ గారు

తీర్మానమును ప్రతిఘటించిరి. కప్పము మొత్తము యితర రాష్ట్రీయముల కప్పములకుంటే గాక రాష్ట్రీయ లాభావ్యములపై యోచించవలెను. మద్రాసు ప్రభుత్వమునకు భూమి రెవిన్యూ 516 లక్షలనున్నను, 228 లక్షలు అధికముగా పొందును. దీనిపై ఆ రాష్ట్రీయ కప్పము పెట్టెగాక తక్కువేయబడినది. మద్రాసు ప్రభుత్వము యితర రాష్ట్రీయములవలె అన్యాయవ్యయములను సరిజూచుకొనలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వపు బడ్జెటు తెలియక ముందు యీ తీర్మానము వామోదించుట మోసపోవుట యగును.

డా॥ నందలాల్ గారు

తీర్మానమును తీర్మానములకును వర్తింపవలసియు తమ రాష్ట్రీయమునందును డబ్బు యిచ్చుది కలవనియు చెప్పెను.

గారు గారు

ఇదే తీర్మానము మరియొకరూపమున పెట్టెబరుగో నుపపాదింపబడినది చెప్పెను. మెస్టరు ప్రభువు సేవకే నర్పించిన పును వైశ్యపుఖర్చు 42 కోట్లుండెను. ఇప్పుడు 70 కోట్లకు పెచ్చినది. కేంద్ర ప్రభుత్వమును క్రొత్త బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టబడును. ఇంచితేవుకమిటీ వ్యయమును సరియించును గూర్చి కలహాలనిచ్చి యుండిరి. ఆర్థిక నితివాగు సడవలెనని కొరదను గాని ఈ తీర్మానము సమయోచితము కాదు. ఆ చరణలో పెట్టుటకు వీలులేదు. రాష్ట్రీయ కప్పములు వంపబడవచ్చు అధికపన్ను విధింపవలసి యుండును.

గిన్వాలాగారి సవరణ

కప్పములు 7 యెండ్లలో తీసివేయవలెననియు యిప్పుటి పన్నులవద్దటి పూర్తిగా మార్పువలెననియు సవరణను గిన్వాలా గారు పాదించిరి.

ప్రెసిడెంటు యీ సవరణ ఆశ్రయమని ప్రోసేసెను. తమ సవరణ మెస్టరు కమిటీ నివేదికపై వాధారపడి యున్నదని చెప్పెను.

జమ్మదాన్ గారు సవరణ తీర్మానమునటివేడిని ప్రతిఘటించిరి. ఈ రెండెండ్లను ప్రజలపై విధింపబడిన అధికపన్ను తొలగించినగాని కప్పముల విషయము వాలోచించ గూడదని.

డెజ్జార్ సింగుగారు

పంజాబుపై అధికముగ కప్పము విధింపబడుచున్నదని చెప్పి తీర్మానమును బలపరిచి.

మాయిర్ గారు

మద్రాసు ప్రభుత్వము తరపున బొంబయి ప్రతినిధుల భావము వాడేసింది. తీర్మానము సమయోచితము కాదనుట, వారు నిర్ణయపడగినది కాదు. మద్రాసు ప్రభుత్వము తమ కష్టమును తెల్పి కొనుటకు తరుణముకై చూచుచుండిరి. స్టాట్సుటరీ కలెక్టర్

మన్ నిబంధనలు కల్పింపజేయవలెనని వాది వాద మనిరి. సెంట్రల్ ప్రభుత్వము వారి వాగ్దానమిచ్చియెడల తీర్మానము అంతగా నొక్క యడగవలసి.

బెసిల్ బ్లాకేట్ గారు

తాము బడ్జెటుపై మెంటులో తెలుపబోవుదానిని ముందుగా చెప్పుట సమయోచితము కాదనిరి. ప్రపంచమును ఫెడరల్ ప్రభుత్వము లెచ్చుటకొనో అచటెల్ల యీ కప్పముల సమస్యగలదు.

ప్రభుత్వము రాష్ట్రీయ కప్పములను కల్పించి, తుదకు పూర్తిగా తీసివేయు ఆర్థిక విధానమునే గట్టిగ పనిచేయుచున్నారని, ఎస్సెంట్టియారు ముందుగ పెంట్టుబు బడ్జెటును సరిజూడవలెను. ఇది కష్టములను తగ్గించు విధానమునకు తోడ్పడును. కప్పములను రద్దుపరిచుటకు వ్యవధిని నిర్ణయించుట తమ కంగీకారము కాదనిరి. 6 యెండ్లలోగానే కది జరుగవచ్చును. తీర్మానము నూత్రమును చాలమంది యామోదించురు. ఈ విషయమును ప్రభుత్వమువారికి వరల తెలియజేయుటలో కార్యము నెరవేసినది గాన చర్చ నిలుపవలసినదని యుపపాదించిరి.

బడ్జెటుపపిమ్మటనే చర్చ మరల తీసికొనబడుననియు, లేక యిప్పుడున్నంత కాలము నిలిపివేయబడుననియు, సభ్యులలో చాలమందికి అభిప్రాయభేదము గల్గెను. మద్రాసు సభ్యుల కాకాభంగము కల్గెను.

తుదకు చర్చ నిలిపివేయవలెననియు ఆమోదించబడెను. 58 అనుకూలముగను 36 ప్రతికూలముగను వోట్లనిచ్చిరి.

రాబోవువారపు కార్యక్రమము

హెయిల్ గారు 24 తేదీ కనివారము ఆదాయపుపన్ను చట్టపు సవరణబిల్లు ప్రవేశ పెట్టబడుననియు, ప్రతిసెన్సు బిల్లు ఆర్థిక కారరహాస్యముల బిల్లు పరిష్కరింపబడుననియు, సోమవారము క్రిప్టోకోడ్ బిల్లు వామోదించుట చర్చించుబడుననియు, పిమ్మట తెల్ల వ్యభిచారుల బిల్లు: నేపింగ్ బిల్లు: చర్చించబడును. ప్రభుత్వపు అప్పులను హిందూజీవము యొగట్టెదని నమ్మకము జూపు తీర్మానమును కేవలగిరియ్యుగా రుపపాదించురు. మంగళవారము ఆదాయపు పన్నుల బిల్లు కార్మికుల పరిహారపు బిల్లు యోజింపబడును. పిమ్మట రైల్వేల కంపెనీ లేక ప్రభుత్వపొలన చర్చకు తీసికొనబడును. రైల్వే ఆర్థిక నితిని గూర్చి కమిటీవారి నివేదిక సంగీకరించుటకు గూర్చిన తీర్మానమును కొనున్న మొదటగా రుపపాదించురు. పిమ్మట ఫలరహితమునకై సభ నిలుపబడెను.

21 వ తేదీ చర్చ

ప్రతిపంట్ల అభివృద్ధిబిల్లు

పిమ్మట మల్లాగారు ప్రతిపంట్ల అభివృద్ధిబిల్లు మూడవ తూరి యుపపాదించిరి. బిల్లు జాయింటు కమిటీవారు విచారిం: 400 పానులపై 2 అణాల ప్రకారము గుత్త నిర్ణయించిరి. గా: మొదటి మూడు మాసములు మాత్రము యెక్కుగ గుత్తయు: దీయే తీరవలయునని వీరు నూచించిరి. పిమ్మట కేవలగిరి అయ్య: రుగారు విజేతములకు యెగుమతి యగు ప్రత్తివైపన్న విధించుట ఆధర్మమని యొకసవరణ నుపపాదించిరి.

ఈ సవరణకు కాట్టను సానూను, కర్క, వెబ్ గారు ప్రతికూలముగ మాటలాడిరి.

బంగోలు డి. మున్ సబ్ వారి కోర్టులో

అసలు నెం 29/1922 రు

తంగుటూరి మాధవరావు-వారి

తంగుటూరి రామదాసు కర్కయిరాల-ప్రతివాదులు వారి తరపు మిమో

కంగోలు తాలూకా కల్లూరు గ్రామములో యుండే, "శ్రీ సోమేశ్వర గ్రంథాలయం" తరపున శ్రేణికి తంగుటూరి మాధవరావు, ప్రతివాదులు గ్రంథాలయము పుస్తకములు ఘ్నీ చరు ఆశ్రమముగా సంగ్రహించి స్వాధీనములో నుంచుకొన్నందున వారిమీద బంగోలు డి. మున్ సబ్ వారి కోర్టులో అసలు నెం 29/1922 రుగా దావా తెచ్చి యున్నాడు గనుక మొదట్ల అందరికి తెలియగలదులకు కోర్టువారి ఆర్డరు, ప్రకారం ప్రచురింపడ మయినది.

నాయని సరసింహారావు

తేది 19-2-23

వాది ప్లీడరు

కావలెను-జర్నలుగాంధీ

[అమెరికా నేషను పత్రిక]

మాతృభూమిమనకు మరల యావకాశము గలిగినది. 1914 వ సంవత్సరమునందువలె నశుభల సిద్ధాంతములకు చెవియొగ్గి మరల నోకయొద్దమునకు బానుకొందురని లేక 1919, 1920, 1921 సంవత్సరములందువలె, నష్టములను అచ్చుకొనజాలకున్నను ఇచ్చెదమని యొప్పుకొనటయు ఇక్కడలను చెప్పి ఇక్కడ కత్తి త్రొనుడుటయు, తమదేశముల నభివృద్ధిపాల్పెయ్యటయు జరుగునని జర్నలి కన్యములపాలై వినుగత్తి ప్రాతినిధ్యంబులను మూలబడి, ప్రాతినాయకులు లేకయందునపుడు, ప్రాచినివారు అనేక పూరితులై రూపుప్రాంతముల నామియొకరినొకరించి పట్టుదుల తో నున్న పుడు, జర్నలి నీనుద్ధరింపగల నాయకుడు బయలుదేరునా? బాహుబల, అయ్యధుల ముల నెదుర్కొనగల నవాసీయుడు బాతీయాత్మను కనుగొని అందుల కనుగుణముగ ప్రదర్శింపగల గాంధీగంటి నాయకుడు ప్రస్తుతము జర్నలిదేశమునకు గావలసియున్నాడు.

యందొకలమన ప్రపంచమునందు బెల్లియము సందేశమును వ్యాపింపజేసింది బెల్లియను చిన్న నైతిక దేశముగాదు. జర్మనీ నేల యాదానది విభజితముగ నున్నను జంకక వాడయ్యెత్తి దీనిధిక్కరించి బెల్లియను స్త్రీపురుషుల నెట్లెడిపిన కార్మికో మెర్షియరు ప్రవర్తన మే బెల్లియను సందేశ వ్యాప్తికి తోడ్పడెను. విర్లాండు ఉద్దేశ్యము నెఱవేరుటకు తోడ్పడినది. అదేశపుప్రజల కొండపోరాటము గాక రెన్నమాన్సిని నిరాహారత్రయము చే గావించిన ప్రాణత్యాగము. భారతదేశమునందు బిటిషుపరిపాలనను వెకలింపజేసిన, స్వరాజ్యాందోళనయందు హిందూముసల్మానుల నేకముఖముగ తెచ్చినది, మాద్యమునందుండి పాశ్చాత్య ఖండమును మేల్కొల్పివినదిగు అనీయాఖండ అహింసావాదప్రవక్త మోహను కాను గాంధీ. జర్మనీకి ప్రస్తుతముక జర్మనుగాంధీ అవసరముగ కావలెను.

అయినను కన్యములపాలై నిస్సహాయస్థితికొనగల్గు యీ దేశమునందు బెల్లి నాయకుడొకడు బయలుదేరులదా? బయలుదేరి నను, దేశము అనుకరించునా? జర్మనుస్థితి చోద్యముగ నున్నది. అమెరికావలె అట్లవన పూరితమై యిరుగుగాడు. భారతదేశము నప్రతితోనుండునదియు గాదు. జర్మనీదేశము కనుబల ప్రదర్శనమునందులవాటు పడినది. కనుబలమునందు విక్వాస ముపారము. ప్రాచిని భండ ఆధ్యాత్మిక వాసన లేలే పు కాని సాధికగలిగినచో, ప్రాచిని వందయ్యత్రకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటకు సహాయనిరాకరణమును మించిన సాధనము కలొ కటియొందవలెను. యీ ప్రాంతముల ననులపనివారు తమకు ప్రాచినివారు ఘురఘుమలాడు దాకములను ఇచ్చినపుడు వానికై ప్రాంతములకై లెట్టింపు సామ్యము ఎన్నడు వికరివైకు రో, ప్రాచినివారి యిచ్చుకముల కెప్పుడు మోసపోవకలదురో, అప్పుడే ప్రాచినివారు తమ యాటలిక సామం తెలిసికొనగలరు. యాద్యము అరంభముగా కుండుటలే నను, కరంభమైన కరువత సామంతుడులే నను, ప్రజాశక్తిస్పృహయును దీని చాటును. జర్మనుల ప్రత్యుత్తర మేముకన్న జర్మనుల సత్సాగ్రహమే ప్రాచిని వారి సాహోదరముగ నున్నదని "న్యాయాల్ప" మైయు పత్రిక"కు స్పాగినునుండి వార్తల వెంబుచున్నది. జర్మనీకి చక్కని అవకాశము ఇందుగలదు. కాని ఘయ్యముతో దూర దృష్టితో ఆయవకాశమును వినియోగించు కొనునా?

జర్మనీస్థితి యట్లుండ మిగిలినదేశములమైనను బాధ్యత విశేషముగ గలదు. ప్రాచినిదండయాత్ర న్యాయమైనదనిగాని, అవసరమయ్యెనిగాని కలంపనివారు ప్రపంచములోని నేక దేశము లుండుటయే గాక ప్రాంతముల సయితము కొందరున్నాను క్లితావసరములకు రాజ్యాంగ వైతలు తమ కార్యములను సాగి చలవనను మార్గముతో యూహింపును విశ్రాంతి ముంచిరి. యూహింపున కిట్టియాపద సంభవించునని మొదటి నుండియు మేము తలచుచునే యుంటిమి బోస్నియా గారు మా సలహా పట్టిక నూ నే గనుల వ్యాపారమునకు కట్టుబడి ముగ్గుడగ నావల కలిగియున్నాడు. ప్రాచినివారు తన సలహాను నిరాకరించినందులకే ఏమిచేయుటలేలే హ్యూను గారు తలంపముగనన్నారు. ఎరికిని అగ్రహము గలిగింపగూడదను పట్టుబడితో బోస్నియా గారు హ్యూను గారును నున్నను అగ్రహముగలిగింపక నే వాగొక సాధనమున నన్నేపింపవచ్చును. ప్రాంతము ఏసంధిను సరింపకలెనని కొరుచున్నచో అసంధి నే అనుకరింపునని వారిరువురును ప్రాచినివారినికొరచాలను. ప్రత్యేకముగ ప్రాంతము చర్యపుచ్చుకొనుటకు హక్కులేదని ఇంగ్లాండు తలంచుచున్నది. వర్మయిల్లు సందీప్తమునందు 18 వ క్లాజు నందిట్లున్నది

వీధిన యొకవివాదముగలిగి అవివాదము నులభముగ పరిష్కరింపబడుటకు విలులేకున్న కృతకరమునంతను మధ్య వర్తింపము నుండుంచలెనని సభ్యుల లగిరించుచున్నారు. సందీప్తములోని క్లాజుల భావమును విశదీకరించుటలో భేదాభిప్రాయములు గలిగినను, మధ్యవర్తియైయుటకు నుంచవలె ననియే యుద్దేశ్యము.

ప్రేమ లేని నాయకత్వము

ప్రజలు- నాయకులు

తమ వ్యవహారములను గురించి తామే ఆలోచించుకొని వానివ్రకారము నడుచుకొను శక్తి గలవారినిగా భారతీయుల నొనగ్గుటయే మన రాజకీయ ప్రయత్నములయొక్క ఆదర్శము. ప్రపంచమునందు దిలభాగములయందలి ప్రజలు తమ స్వత్వములను దామస్థిరపరచుకొని స్థాపించుకొనుచుండగా స్వశక్తి నెరుంగ నేరక మనము నిస్సహాయులవలె ఎలలెని నాయకత్వమునకు వచ్చి చారి జూతలెనను భావముతో దిలలు పరికించుచు నూర కుగిటిమి. ఇదియే మన ప్రస్తుత స్థితి కారణము ప్రపంచోద్ధరణకు చాల లాభకర మగు నున్నత విజ్ఞానమును సంపాదించుటలో మనము ప్రభములమై యుండవచ్చును. కాని మన స్థితిని బాగుపరచుకొని బలపరచుకొనుటకు మన మింకా న్నము నుపయోగించుకొనజాలక పోతిమి. అధికారమును బల మును ప్రజల సామ్యములందే యుండవలెను న్యూతిమును మనము కార్యాచరణయందు గమనింపక పోవుటయే ఇందులకు కారణమని దొచుచున్నది. నీతాదేవియొక్క నిర్మల స్వచ్ఛచారి త్రముగలదు రామచంద్రమూర్తికి సంపూర్ణ జన్మముగలదు. వినను అతల దామెను అధ్యానిగా సంగీరింపజాలక పోయెను. ఇట్టి చర్యకు ప్రజలమోదించరని అతనికి అనుమానము గల్గుటయే గదా ఇందులకు కారణము

మన పూర్వచారి మిట్టి తార్కాణములను జూపి మనకు మార్గమును గన్పరచుచుండగా, ప్రస్తుత రాజకీయ ములందు పనిజేయు ప్రత్యేక వ్యక్తులకు, తమ యభి ప్రాయములు సమైక్యనీయము ప్రజాబాహుళ్యము దెలుపు భి ప్రాయములు పొరబాటనియు దొందయెడల- ప్రజాబాహుళ్య ముచే ప్రత్యేకముగ నిషేధింపబడినను- ప్రజాబాహుళ్యమునకు క్షతిరేకముగ తలచుచి ప్రాయములను సాంఘిక కాల నిక హక్కుగలద ప్రసంగింప గడంకుట చోద్యముగ నున్నది. ఆధ్యాత్మిక ఆత్మపారిశుద్ధ్యమున సందర్భమున నిట్లు ప్రవర్తించుచున్నామో కాని ఆధ్యాత్మిక విషయములలోనెక్కువ పదవి నలంకరించిన మన పూర్వులకాలమున గూడ రాజకీయములందు మూత మిట్టి న్యూతిమును మనవా రంగీకరింపలేదు. మిగిలినవారిందరు తమ సంఘమున కేదిగభివరమని నిర్ణయించుకొను రాజకీయ సంఘమునందలి ప్రత్యేకవక్త, సంఘమునకు లాభ కరమని దొంద దానినెల్ల ఇష్టము వచ్చినట్లొకప్పు మీ యుడల ప్రజాపాతినిధ్య సంస్థల నిర్మించుటవలన నెట్టి యుపయోగ ముండి వో దెలియరాకున్నది. మనకు నచ్చక పోయినంత మాత్రమున మన సంఘముయొక్క అధికారమును మనమే కృణీకరించు యెడల మన సంఘమువారి కోరికలకు విదేశీయ నిరంకుశ పాలకులు లొంగకలెనని మనమెట్లు గోరగలమో దెలియకున్నది. మన ప్రధానజాతీయసం స్థమందు ప్రజాపాతినిధ్యమునకు లోపమున్నయెడల మన మా లోపమును తొలగించి ప్రజాపాతినిధ్యము గలదానిగా నొనర్ప వచ్చును. కాని దేశము సమస్త యభిప్రాయమును దెలుపు సంస్థలి కరములు లేనంతవరకును ఆ సంస్థయొక్క పరిష్కార మును తిరస్కరించి దానికి వ్యతిరేకముగ నడచుట జాతికి ద్రోహ మొనర్చుటకంటె వేరగదా. సామాన్య "సామెతి"లు నవపూర్వుల విజ్ఞానమును దెలుపుచుండును. సా మాన్యముగ మనస్త్రిలునుపిల్లలునుగూడ నుడువు "సామెత"లేమి

నిర్మయిల్లు సందీప్తిని రివ భాగము 1 వ కెక్కు నును ఖ్యమైంది. అందు దునారంభమైన యాశములు నవ కారచర్యను ప్రతిపాదించును. ఆభాగము స్వల్పమైయినను ముఖ్యమైనది.

"జర్మనీదేశము తన బాధ్యతను కావలెనని చెల్లిపనపుడు మిక్రతండలిదేశములను వానిపట్టు దేశములను కలసి అయా ప్రభుత్వములు పరిస్థితుల ననుసరించి నిర్ణయించుటల అన్ని విధముల యెత్తడి జర్మనీకి కలగజేయవచ్చును"

ప్రాచినివారు రూతున ఆమెనుకొనుటకు రైలును ప్రాంతము నందలి యటవీప్రదేశమును గనులను స్వాధీనము చేసికొనుటకును ఆయాప్రభుత్వములు ఆన పదముల నాధారము చేసికొనుచు న్నారు. కాని యీవాగ్యాభ్యాసముతో ఇంగ్లాండు ఏకీభవించదు. ఇతరులెల్లరు ఏసంధిని కలికముగ నాచరణలో బెల్లిమని కొరు చుంటిగో అసంధి నీయముల ననుసరించియే మూల మధ్యకర్తి పరిష్కారము నపేక్షింపవలెనని ఇంగ్లాండును అమెరికాయు ప్రాంతముతో చెప్పిన ప్రాంతము అప్పటికిని మార్గముగ నుండ జాలదు.

బోధించుచున్నది "పదిమందికలసి పనిజేస్తే నిఫలమైనా గౌరవమే". సమస్తప్రయత్నము, వ్యక్తిప్రయత్నముకంటె చాల నుతక్కువ మైనది నీకు నా మెరిబోధించుచుండుటలేదా? "పదిమంది ఎక్కడజేరితే భగవంతుడచ్చటనే యున్నాడు" అనుసామెతనుగూడ గమనింపుడు. క్రైస్తవమతములోను, మహమ్మదీయ మతములోను, ఒక్కొక్కరు విడివిడిగా ప్రార్థనజేసేకంటె చర్చిగా నందరితోగలసి ప్రార్థనజేస్తే ఎక్కువఫలముండునని చెప్పబడియున్నది. "ప్రజావాక్యమే దైవవాక్య" మనుసామెతను ఇంతవరకును మన రాజకీయజ్ఞులు ధారాళముగ నుపయోగించుచుండిరి. ప్రజలొక్కచో గూడి తమ యభిప్రాయములను ప్రకటించినయెడల ఆమోక్షునకు బలమును గలిగియుండునను నభిప్రాయముతో మన మందరమును కాంగ్రెసుకంటె ప్రజాప్రాతినిధ్య సంస్థలందు సమావేశమై మన యభిప్రాయముల వెల్లడి నొనర్చుచుంటిమి. దీనినిజ్ఞులొందుడు. పరిపాలనాధికారము తమకు సంభవించునను అభిప్రాయము లేకపోతే ప్రజాప్రాతినిధ్యము నెందుకు గోరవలెనో దెలియకున్నది. భారతీయులకు స్వపరిపాలనయందు అభివేక్షములేదని ఇతరు లాలోపణ నొనర్చునప్పుడు మన మెంతో యుగ్గులనుగుడుము. కాని, ఇంతవరకును జాతీయసంస్థలుగ మనమంగీరించిన, కాంగ్రెసు వారు గావించిన పరిష్కారములకారకు, మన ప్రత్యేక నమ్మకములను కొంతకాలము నిలిపి యంచుకొనవలసి వచ్చినంత మాత్రమున అధిక సంఖ్యాకుల నిరంకుశత్వమని నిందించుచు, మాయమును కచ్చివట్టు మేము కృతకరమయి హక్కు గలదనియు నుడువుచుండుము.

అన్ని యాద్యమములందునలే నే రాజకీయ యాద్యమములందు గూడ "బలము" అవసరము. రాజకీయములు జాతికంతకును సంబంధించినవి. అందుచే ఈవిషయమున సమస్త జాతిపాయములందు విలువ, ప్రత్యేక వ్యక్తులకు గాని, ప్రత్యేక ములకుగాని-వీ రెంతవలయుటకీ గలవాలైనను - అంతవలయుటకలకు. విషయస్థితిములకు పూర్వముకంటె కాంగ్రెసు ముండకలకు. విషయస్థితిములకునుండి సమటకై సందే ఇప్పుడు చాల. ప్రజాప్రాతినిధ్యముగనుండి సమటకై సందే వాయును లేదు. అప్పటికలె నిప్పుడు కాంగ్రెసు మూడునాళ ఆర్థాటము గాదు. సంవత్సరప్రారంభమునుండి తుది వరకును పనిజేయుచున్నది. కాంగ్రెసు వారి ప్రచారము దేశమునం దన్ని వైపులను వ్యాపించెను. కృతసాహసము, గృహవిశ్వాసములు, దుశాణదాపు మొదలగు వారందరును తమ కష్టపయములందు కాంగ్రెసు కార్యాలయములవారి సహాయముకొక కురుకూను చుండురు. వరదల మొదలగు కష్టములు జవించినప్పుడు కాంగ్రెసువారి సహాయము నంగీరించుచున్నార. కృతకరసందర్భములందు కాంగ్రెసువారి సలహాగోరుచురు. ఇట్టికాంగ్రెసు కట్టికూర్చుచున్నాము, కాంగ్రెసుయొక్క దిరి. అట్టికాంగ్రెసు కట్టికూర్చుచున్నాము. కాంగ్రెసుయొక్క వాక్యమును పనిజేయుగ నెంచగూడదనియును ఉన్నకసామన నిలిచి ప్రజలకు బోధించుట కిదియో కరుణము? జాతీయవ్యవహారములందుగూడ భిన్నభిన్న స్వత్వము భిన్న భిన్న మార్గములనే ఆవలంబించుట సరియని వాదించుచున్నా?

ఇట్టి విజ్ఞానమును ఆకృష్టజానులను తమ భావనా ప్రపంచమున నెలిచియుండుచుగాక. కాని ప్రత్యేకవ్యక్తికి ప్రజలకు ఇచ్చుమనేని మాగ్గుల నలంబించి వారిని అభివృద్ధికి, దెచ్చుటకు ప్రయత్నించుటకు హక్కు గలదను విభేదకవాదమును బయలుదేర దిసి తనజాతికి కళంకమునాపాసింపకుండెదెదెగాక. అట్టివాడు కని గావచ్చును. క్షిప్రుమకు ఆలోచనాపరుడు గావచ్చుననిగాని ప్రజలకు తనతోగూడ దీనికొనిపోవుటగాను చేదయుండుటకైన నిరాకరించునెడల వాతకు రాజకీయ కార్యధురంధరుడు గావాలడు. తమయెడల చేరుయో గౌరవమును గలవారు మాత్రమే తమకు నేకనోన్రీ సోదర భావముతో నుండగలరనివిషయ మును ప్రజలు గ్రహింపకలరకు మనము ఆత్మగౌరవము గల జాతిని చెప్పుకొనజాలము. ప్రజాభిప్రాయమును అవహ్యభావముతో కృణీకరించువారు ప్రజలమిత్రులమనియు ఉద్ధారకులమనియును నెట్లొందరు వారి కితిరులకంటె నధికజ్ఞానముండవచ్చును. కాని అవసరమగు సహాయమును, నెమ్మదియును గన్పరిచి ప్రజలను కూడట్టుకొని పోవాలనియెడల నీయధికవిజ్ఞానమున కట్టివిజ్ఞానమును నుండజాలదు. స్వపరిపాలనము భౌతిక లాభములకుకంటె ఆత్మగౌరవముకు చిన్నము. అట్లు కాక పోయినయెడల నుపరిపాలనముకంటె స్వపరిపాలన ముత్తమ మనువాక్యమున కర్థమలేదు. మనకు సమృద్ధి లేని ప్రభుత్వమును బలపరముగ మనమై మోపుటకు మనము ద్వేషించుచుంటిమి. కాని మనము మాంద్యులమైయుండల మనకు బాగుగ ఓర్పుతో బోధించి ఎమ్మించునంతలాతిమి లేనివారును భార నాధవంచనందు వారు పరుగెత్తివచ్చుమును మనము సరిగ అనుసరింపజాలక పోయినంతమాత్రమున మావారు గానిని నిరసించి మనమును పదలిచేయువారును నాయకత్వము నహించెక మని వచ్చినయెడల దానికంటెగూడ దీని సభికముగ జేప్పింపవలెను. (సర్వేంటు)

అర్చన

(మలబాద్దము)

దీనికే మూలవాద్యము నామాంతరము గలదు. కొందరు మలబాద్దమునియెడరు. ప్రస్తుత కాలమునం దీవాద్ది పెక్కుమందిని బాధించుచున్నట్లు వినుచున్నాము. ఇది కేవలము ప్రాణాపాయమును కేయనది కాకపోయినను అప్పుడప్పుడు దీని తీక్షణత బాధపడుచుండవలసిన స్థితి తప్పటకష్టము. భుజించు నాహార వైచిత్ర్యము కలుగజేయునట్లు జాగ్రత్తపడువారు దీనిని కొంతవరకు వివృణించినయితే దేహమును కాపాడుకొన గలుగుదురనుట అనుభవవేద్యము. ఇది గుడస్తానము (మలబాద్దము) ను ప్రజేతము) నం దుత్పన్నమగును. ఆభాగముం దేత్రోక్తమైన చిలుక నాలుక, కోడిజుట్టు, జువ్వకాయ, మేడికాయ, దొండకాయ, చేపపండు మొదలగు ఆకారములనుబోలి మాంసాంతరములు బ్రలువెడలును. కొన్ని భేదములచే అంతరములు బయలుపడక లోపల కనపించని భాగముందే యుమిషియందును. ఎట్లుండెను దీనికే క్రమానముగా నేయుండును. దీనియందు ఆరుచి, అన్నిమాంధ్యము, ప్రేగులరచట, గుల్మము, ప్లిహము, నేత్రములయందు వాపు, చెవిలో ధ్వనికలుగుట, పడలుతిరుగుట, ఉదారవ్రము, మలబద్ధము నదుము, తొడలు, గజ్జలు, అనువానియందు కులగలుగుట, జ్వరము, అన్నిజ్వరము, శోషకరీర వైకల్యము గలుగుచుండును. అందు ముఖ్యము మలబద్ధము.

మలబద్ధము లేనిసమయములలో ఈవాద్యముక్కో ఉపద్రవమంత తీక్షణముగా యుండదు. లోపల నడగియుండును. అంతరములండియున్న వాద్యమున్నట్లే కనపించదు. ఇది బయట వెడలలచిన ముందు మలబద్ధమేమిడి వెంటనే నెత్తురుగాగాని చీముగాగాని గుడవ్యారమున మలనహితముగాగాని ప్రత్యేకముగాగాని ప్రసించును. వైద్యునివారము దీనిని ఆరు భాగములుగా విభజించిరి. వాత, పిత్త, క్లేష్మ, రక్త, సన్నిపాత సంస్కరములను భేదములచే నిరూపించిరి.

అందు వాతార్చనమునందు:—తల, పిత్త, నడుము, తొడలు, గంఠాలు, తొమ్మతి, అనువానియందు వేదన, తుమ్మలు, త్రేపులు, మలబద్ధము, దగ్గు, ఉబ్బసము, అగ్నిమాంధ్యము, కర్ణఘోషము, భ్రమ, మొదలగునవి కలుగుటయేగాక, చర్మము, నఖములు, మలముగ్రములు, నేత్రములు యివి నల్లవై వాతముక్తమగు మాంసాంతరములు జనించి కుష్మముగను, క్షితిముగను, క్రుత్తుముగను, గరగరము, వంకిరగను, ఆగ్రమున సన్నముగను, ఖరూరపు కామనలన, ఆగ్రమున తెల్లవాలనలన ఉండును.

2 పిత్తార్చనమునందు:—దాహము, జ్వరము చెమట, మూర్ఛ, ఇది కలిగి గోధుమాకారముగను పొడవుగను, ఉండెడి మొలకలు గుడస్తానమున జనించి, ఎరుపు, నలుపు, పచ్చని వర్ణములు గలవియై ఆగ్రముగ నల్లని వర్ణముతోగూడినవై యందు దుర్వాసన తుక్తమగు రక్తము ప్రసించుచుండుటయే గాక, కఠిము, గోఢు, యివి పచ్చగా నుండును.

3 క్లేష్మార్చనమునందు:—దగ్గు, ఉబ్బసము, జొల్లు, చెమట, అరుచి, పడికము, ప్రమేహము, మూత్రోక్తము, శిశోభాగము, కిరీకర్మము, కాస, తుయ, అగ్నిమాంధ్యము, వాంతి, ఆనువికారము, కీర్ణ, పొత్తికడుపు దీనియందు వేదనగలిగి గుడమున తెలుపుగను, దట్టముగను, లావుగనుండెడి మాంసపు మొలకలు జనించి స్థిరము, స్నిగ్ధము, అల్పవేదన, విశేషముగ వాస్తాస్పర్శమున వేదన, ఇవిగలవియై వెదురు మొటిమవలె యాకారముగలిగి యుండును.

4 రక్తార్చనమునందు:—దాహము, జ్వరము, చెమట, మూర్ఛ, ఇది కలిగి రక్తము కుళితమై గుడమున నెని మాంసపు మొలకలుజనించి యందు నధికముగ రక్తము ప్రసించుచు స్వల్పముగ మలము బ్రలువెడలుచు నుండుటయేగాక నేత్రములు గుంటలుబడి రక్తము తుయించి కఠిరము పచ్చగనుండును.

5 సన్నిపాతార్చనమునందు:—వైన కనపరచిన వాత, పిత్త, క్లేష్మ, లతలుములన్నియుగాని, కొన్నియుగాని కలిసి మిశ్రమముగా యుండును.

6 సంస్కారార్చనము:—కంశపరంపరక జనించెడి అల్ప, రోగము, పేద్రము, నాళిక, కర్మములు మొదలగువాని యందును దోషభేదములచే అర్చన జనించునని మరెయిక మరము.

ఈవాద్య వికాస జనితమైనను వెలుపలి వలియందు జనించిననునుఖసాధ్యము. ద్వంద్వదోషములవలన జనించిన

కష్టసాధ్యము. అంతర్వలియందు జనించినను త్రిదోష జనితమైనను అసాధ్యము.

చికిత్సలు

ఈ రోగమునకు ఔషధచికిత్స, ఔరశికిత్స, శస్త్రచికిత్స, అగ్నిచికిత్స అను 4 విధములగు చికిత్సలు చేయదగి యున్నవిగాని అందు మాఖ్యముగా ఔషధచికిత్సయే యుత్తమమయినది. కొందరి మతము దీనియందు మలబద్ధమును పోగొట్టునట్టి ఔషధములు భుజించుట హితకరము.

1 పిప్పళ్లు, కరక్కాయ వలపు వీనిని కేలిలో వేయించి మార్చించి 2 రెట్లు బెల్లముచేర్చి వర్చించి పుచ్చుకొనిన అర్చన జరించును.

2 నవ్వులు, జీడిగింజలు మెత్తగాగొట్టి దానిని పుచ్చుకొనిన అర్చన జరించును.

3 కొంఠి, పిప్పళ్లు, కరక్కాయవలపు, దానిమ్మకాయల బెరుడు వీనిలో వేనినైనను కరీరమునకు అనుకూలమగు పదార్థమును మార్చించి బెల్లము సమానముగాచేర్చి పుచ్చుకొనిన అర్చన జరించును.

4 కొంఠి, జీడిగింజలు, నల్లెరు, దురదకండ, బెల్లము, చిక్రిములము, కరకకలుపు వీనిని సమముగా నూరి, తుంతుడు గింజలంత మూతలచేసి పుచ్చుకొనుచుండిన హరించును.

5 నూరణ మోముములు:—మిరియాలు 1 భాగము, కొంఠి 2 భా. చిక్రిములము 3 భా. దురదకండ 4 భా. వీని నన్నిటిని సమానముగా బెల్లము చేర్చి వర్చించి పూటకు ఆరతులం చొప్పున పుచ్చుకొనిన అర్చన జరించును.

6 కొంఠి 1 భా. పిప్పళ్లు 2 భా. మిరియాలు 3 భా. నాగకేసరములు 4 భా. చక్రము 5 భా. దాల్చినట్ట 6 భా. ఏలకులు 7 భా. అన్నిటిని మార్చించి దానికి సమము కర్రగలిపి నేవించిన మూలవాద్య, అగ్ని మాంధ్యము, క్వాసు, కాసలు, కంఠవ్యధలు రోగములు హరించును.

7 అదవికండ మార్లము, 15 భా. చిక్రిములము 8 భా. కొంఠి 2 భా. మిరియాలు 1 భా. వీటిని మార్చించి రెండురెట్లు బెల్లముచేర్చి నూరి పూటకు ఆరతులం వంటన మజ్జిగలో చేర్చి పుచ్చుకొనిన మూలవాద్యము, మలబద్ధము హరించును.

8 నూరణముములు:—కంఠవ్యధ 5 భాగములు మిరియాలు 1 భా. పిప్పళ్లు 1 భా. మోడి 2 భా. చెక్కుము 3 భా. చిక్రిములము 4 భా. కొంఠి 5 భా. యనవూరము 3 భా. కండగడ్డ 8 భా. కుచ్చిచేసిన జీడిగింజలు 8 భా. వీని నేకముచేసి దంచి మార్లము చేసి పూటకు ఆరతులం వంటన మజ్జిగలోకలిపి 1 సంవత్సరము నేవించిన యెట్టి అర్చనోగములైనను హరించును.

9 కండ, పసపు, చిక్రిములము, వెలిగారము, బెల్లము వీనిని కలితో నూరి లేపనముచేసిన త్రిదోషార్చన జరించును.

10 వేపాకు, రావియాకు, వీనిని నూరి లేపనముచేసిన హరించును.

11 చేరు సారాకు, బెల్లము వీనిని కలితో నూరి లేపనము చేసిన హరించును.

12 జల్లేడుపాళు, జముడుపాళు, కటుకరోహిణి, చేరు సారచిరశ్యు, క్రానుగ విత్తులు వీనిని మేక మూత్రముతో నూరి మొలకలవై లేపనముచేసిన హరించును.

దీనియందు కండగడ్డ, పొట్లకాయ, గలిజేరుపూర, మజ్జిగ నెయ్యి, చిక్రికూర, పక్వ పథ్యమునం దుపయోగించుకొన వచ్చును.

చూడ, కొందరికి ప్రతికూలముగా నుండునని అనుభవముచే కనిపెట్టుబడినది. (ఆయుర్వేద చంద్రిక)

ఈవాటకాదాయము ముత్తరాజు నుబ్బరాయనిధికి సంకబడును. శనివారం 24-2-23

బందరు, బుట్టయ్యపేట హాల్సులో
శ్రీ ముత్తరాజు నుబ్బరాయ
మెమోరియల్ క్లబ్ బందరు
రామరాజు చరిత్ర

Fall of Vizianagar.
పటాచిరుస్తు:—నెల్లూరు నాగరాజరావుగారు.
అనాచి:—కె. శ్రీనివాసాచారిగారు. నెల్లూరు,
కేట్లు:—రూ 2.0-0, 1-8-0, 0-12-0, 0-6-0.
ముందుగానే సీట్లు రిజర్వ్ చేసుకొనుట మంచిది.
Chitta Sambaiah Manager.

రత్నపురుష లేహ్యం

నుఖవాద్యములవలన, అతిసంభోగమువలన, ఇతర కారణములవలన, కలిగిన శుక్లవర్ణమును పోషించి బలముకలుగ జేయును. ఈ మూలికామహిమ తెలియనివారు యందరు. విశేషించి వ్రాయవలసిన సరము లేదు. శే 1-కి రూ 2-4-0 లు. కొరవారికి కేట్లాగు చికిత్స.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

ముఖ్య గమనింపు (29-2)

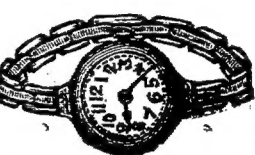
మోగ్యతాపత్రములు

(8) బెహారెన్ నిటీసందుడు దుర్గా మెడికల్ హాల్ నారిటానిక్ గుళికలను నేవించుటవలన రాజకీయర అను నాన్నే హితుడు నపునకత్వము లేక నుఖముగా నున్నాడు. అతడు 6 సం||లనుండి బాధపడుచుండెను. ఇప్పుడు అతడు చాలానుఖముగా నున్నాడని చెప్పటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాడు. డోర్సెట్ 28-8-19 } బ్రిజ్ కిషోర్

30 దినములువరకు

మిక్కిలి తగ్గినవెల! కర్వరేయండి!!
GENTS & LADIES ROLED GOLD RADIUM
BRACELET WATCHES.
3 సంవత్సరము గ్యారంటీగల

రోల్డ్ గోల్డ్ రేడియం బ్రేస్ లెట్ వాచ్
క్రొత్తమోస్తరు అమెరికా U. S. A. ముంచేతి గడియారములు

ఈ గడియారం మాయొక్క సొంత అర్ధరూపై దృఢమైన లీకరు సామానాలతో రయారు చేయబడి ప్రతి సంవత్సరము రేడియం అను పతక పెట్టబడియున్నది. చీకటిలో దీపము నహాయములేక గంటలు చూడ్చుగలిగి. బ్రేస్ లెట్ యను చేతిగొలుగు, చిన్నది పెద్దదిచేయుట్లు స్ప్రింగ్ పెట్టబడియున్నది. ప్రతి గడియారము చక్కగా పరిశోధించి 3 సంవత్సరములు గ్యారంటీ ప్రకటనతో శంకపడును. మియొక్క విలాసము తెలియునట్లు విశేషముగా వ్రాయవలెను. వి. పి. ఛార్జి ప్రత్యేకము 1. రత్నండు రోల్డ్ గోల్డ్ రేడియం బ్రేస్ లెట్ ముంతేతి గడియారము, డిటో స్ప్రింగ్ గొలుగు చేరి రూ. 8-8-0. 2. 4. మూల. డిటో. గొలుగు చేరి రూ. 9-8-0. 3. 8 మూల డిటో గొలుగు చేరి రూ. 10-8-0.

సోత్ పజంటు—సారథి. అందు, కో. తపాలుపెట్ట, నెంబరు 1202, జి. పి. బి. మద్రాసు.

ప్రకటన

మీకు ఏకస్తువు కావలసియున్నను దయచేసి మాకు వ్రాయగోరవము. మీకుగాను బేరముచేసి, మేలైనవివరములను వ్యాయమైన ధరకు తీసి పంపెదము. బదులు వ్రాసిన ధరలు తెలుపబడును.

B. S. Vasu & Co.,
Comm. Agents
Post Box 1271, Madras.

100 కి నూరు గుణమైనవి.

మా-చా-య-నే-సా

అను ఔషధమును నేవించుటచే క్రమము తప్పిబయట చేరుట, బయటచేరునప్పుడు కలుగునొప్పులు మైల అమితముగా పోవుట, మూర్ఛ, గడ్డలు మొదలగునవి. పూచీగా కుడురును. గుణమియ్యనివో వైకము వాపసీయబడును.

HAKIM ABDUL HAJI,
P. O. Kamtaul,
Bhanga B. & O.

దంత చూర్ణము

వెలకొడబ్బి 1-కి 0-2-0

ఈ ధంతచూర్ణముతో పండ్లతోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము విస్రవంబుండును. నోట దుర్గంధములేక యుండును. అమృతాంజనం డిపో, బొంబయి లేక, మదరాసు.

శ్రీశ్రీ కృష్ణస్వామిరావుగారు

భక్తవిద్యాలయమునందొక విద్యార్థివేతనమును స్థాపించుట

మొన్న సాయంకాలము విక్టోరియా పురమందిరమున పెరిపు మీటింగు జరిగెను. శ్రీశ్రీ కృష్ణస్వామిరావుగారు పేరునిలుపుటకు తగువిధములు చేయువిషయమై ఆలోచించుటకు ఈసభ సమావేశమయ్యెను. వ్యాఖ్యానము చేసినది సి. వి. కృష్ణస్వామిరావుగారు. అత్యంతముగా నుండవలయునని ఎం. బి. పార్థసారథి అత్యంతంగా రుజువుపాదించిరి. ఈతీర్మానమును దాక్షిణ్యముగా భేదములేక అందరుసమావేశమైరి అనియు, ఈ (రాష్ట్ర)రాష్ట్రభేదములేక భేదములు కావలెనని కావని యందువల్ల స్పష్టమగుచున్నదనియు అవసరమైనచో అన్ని పక్షముల వారు భేదములన్నియు కదలి ఒకరితోనొకరు చేరి పనిచేయుదురనియు చెప్పిరి.

పిమ్మట సి. వి. కృష్ణస్వామిరావుగారు అత్యంత వహించి యిట్లు చెప్పిరి:- శ్రీశ్రీ కృష్ణస్వామిరావుగారు ప్రభుత్వమున బీదకుటుంబమునకు భేదవారములను తనకే సామర్థ్యములవల్లను కార్యవీరులవల్లను ఉన్నతోద్వేగములను క్రమక్రమముగా పొందిరి. ఈరాష్ట్రములో సర్వార్థములుగాను వివాదములతో ప్రధానవ్యాధిగాను పిమ్మట దివ్యముగాను పనిచేసిరి. ఉద్వేగమునందలిపిమ్మట తన అనుభవమును దేశసేవకై ఉపయోగించుచుండిరి. భేదపు ఆరిక సాంఘిక రాజకీయభివృద్ధికై పీదపాటుపడుచుండిరి. అడెబరములేక పీద తమ జీవితమును గడపిరి. పీదధర్మచింత పూర్వకముగా పరాయణత్వము దాతృత్వము పీదమిత్రులకు చక్కగా తెలియును. ఈ భారతదేశము సామ్రాజ్యమునందు గౌరవసాను నులకరించుచుండుటకు ఒక్కటే కారణము. ప్రసిద్ధిగాంచిన భారతీయులు. దేశమునం దుదయించుటయే ఇందులకు కారణమని చెప్పవలెను. ఏ ఉద్వేగమునైనను శక్తి సామర్థ్యములతో నిర్వహించి సమర్థులగు మాధవరావు, శేషాద్రియ్యులు, ముత్తుస్వామయ్యలు గారు గార్ల కంటి మహనీయులవలననే మహిమ గౌరవము గలిగినది. కావున ఇట్టి వారలలో కొకరు కృష్ణస్వామిరావుగారిని మనమెల్లప్పుడు శృతజ్ఞతతో జ్ఞాపకమునం దుంచుకొనవలెను.

కృష్ణస్వామిరావుగారు మరణమునకు చి.తిరుదు వారి కుటుంబమునకు సానుభూతి కనుజరచుచు ఒక తీర్మానమును శ్రీ. పి. త్యాగరాజుకెట్టిగా రుపపాదించి యిట్లు చెప్పిరి. కడచిన 30 సంవత్సరములనుండి నేను కృష్ణస్వామిరావుగారును మిత్రులుగ నుండిమి అధికారము నందున్నంతకాలము నిమ్మకు పాతబుద్ధితో పీద తమధర్మములను నిర్వహించుచుండిరి. ఈకాలమునందలి శ్రేష్టులలో వీరికరు. చెన్నపురిలో సహకార విభాగమును శ్రీ. పి. రాజగోపాల చారిగారు ప్రవేశపెట్టి అప్పుడు కాంకిని స్థాపించిరి. ఈకాంకిని పృథ్వి శేచ్చిన వారు కృష్ణస్వామిరావుగారు. నేనునలుగురు ఇంద్రప్రస్థము అసోసియేషను వత్తునను పీద క్రమంబునకును సేవచేసిరి.

కృష్ణస్వామి రావుగారి ప్రభావము ప్రశంసించుచు సి. పి. కామస్వామియ్యయ్య, జి. ఎ. వరేకం, ఎ. ఇ. రెను కాంటరు కుదునుకాజా సాహెబు ఏ. సి. పార్థసారథి వాయుడుగార్లు తీర్మానమును బలపరిచిరి.

ఏకగ్రీవముగ తీర్మానము ఆమోదింపబడినది ఉపసంఘమును నియమించుట

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమునందు పీద పేరిట ఒకవిద్యార్థి వేతన మిచ్చుటకు తగు ఏర్పాటులు చేయుటకై ఈకింద పేర్కొనబడినవారు ఒక ఉపసంఘముగా నేర్పరుపబడిరి. శ్రీ. పి. త్యాగరాజుకెట్టి, మేజరు డబ్ల్యు. సి. గ్రే, టి. ఆర్. కామచంద్రయ్యయ్య, డి. బి. గోవిందదాసు చతుర్ముఖదాసు సి. ఆర్. రెడ్డి, పి. యశ్, స్వామిసాధం (కార్యదర్శి) వి. సి. రంగస్వామి (కోశాధ్యక్షుడు)

ఈ ఉపసంఘము నేర్పరుప కలయునను తీర్మానమును పానుగల్లు రాజుగారు రుపపాదించుచు కృష్ణస్వామిరావుగారు ఉన్నతాదర్శములుగలవారనియు ఉత్సాహముతో ఎల్లప్పుడు తన ధర్మముల నిర్వహించుచుండెననియు గొప్పరాజకీయ ప్రవీణుడనియు ఇతని మరణమువల్ల దేశమునకు గొప్పనష్టము కలిగినదనియు చెప్పిరి. ఈతీర్మానమును వ్యాఖ్యానము చేసి రామేశంగారం డబ్ల్యు. గ్రేగారు స్వామిసాధంగాను బలపరిచిరి. తీర్మానము ఆమోదింపబడినది.

జి. వైద్యరామచంద్రగారు అధ్యక్షుడు వందనము లిచ్చించిరి. అంతటితో సభముగి సెను.

గుమస్తాలు - సూపర్వైజర్లు కావలెను

శ్రీశ్రీలయాతిథిల సౌకర్యము (నిమిత్తము) చందానూచేయుటకును, మారాజుమండ్రీ లాటరీ వసూలుచేయుటకును * మాస్తాలు నూపరువైజర్లు కావలెను రూపుకాగిరములు కలయవారు ఒకఆణా చీటి పంపిన పంపబడును.

కొత్తవిశేషము-ఉచితము

శ్రీశ్రీలయాతిథిల (మహాపుణ్యక్షేత్రమునందు గల మహామారుగల మూలకల (దివ్యవృక్షము) కలన సమస్తవ్యాధులు అమహములు అభిప్రాయకరంగా రియూచేయుటకై మందుగల కేటలాగును పంపుచున్నాము.

ఒక ఆణా పోస్టుబిళ్ల పంపినవారికి యాదిగనపుస్తకములలో నొకటి ఉచితముగ పంపబడును.

- 1 లఘుకవితాసాధి. ఇందు 36 పూజలు. ఉపదములు ఉండును, 2 శ్రీశ్రీల సంకల్పము, 3 శ్రీశ్రీల మజలి, 4 శ్రీశ్రీల భవరాంబపాటలు, 5 శ్రీశ్రీల భవరాంబాళితక, 6 శ్రీశ్రీల మల్లేశ్వరతరంగ, 7 శ్రీశ్రీల క్షేత్రమహాత్మ్యము, 8 శ్రీగౌతమీపుష్కర మాహాత్మ్యము, 9 శ్రీశ్రీలక్షేత్ర రివ్య, 10 శ్రీశ్రీల స్థలవాణ్యములు, అప్పలొనన్నవి విభూతిమహాత్మ్యము, 12 దురాక్షుమహాత్మ్యము, 13 పంకజరీ మహాత్మ్యము, 14 జ్ఞానసాధనము. 15 మంగళహారము. ప్రాప్తయితురు:-

చాగంటి వీరమల్లి కాబ్జులింగం అయ్యవారు, శ్రీశ్రీల మార్కాపురపోస్టు, కర్నూలుజిల్లా.

ప్రాచి. ఆఫీసు:- తణుకు, కృష్ణాజిల్లా.

బహుమానము వైద్యవిద్య ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి అన్నిభాషలలో దొరుకును. కావలెద్య నారాయణజీ కేశవజీ, (విశిష్ట) 31, చీనాబాదగోడ్డు, మదరాసు.

చాటుపద్యమణిమంజరి. ద్వితీయ భాగము వెల రూ 1-6-0. గ్లెజు పేషకు ప్రతి రూ 1-10-0. మూన్నాళ్లముచ్చట - వెల 0-4-0. అడెసు:- మణిమంజరి మేనేజరు, తిరువల్లి క్లెజి, మద్రాసు. 142)

మోసము గ్రహించవలెను

మేము చాలాకాలమునుండి బెల్గుండువాలు చీరలు కలగడ్డలు వగయిరా బట్టలు తయారుచేయుచున్నాము. మా బట్టలు ప్రతిగామమున ప్రసిద్ధిచెందిన ప్రతిమార్కట్టున అమ్ముచున్నవి. యీ మధ్య కొంతమంది వర్తకులు నాణ్యము లేనటువంటిన్ని ఉరికిన యడల కాడలు పడేటటువంటిన్ని బెల్గుబట్టలు తయారుచేయించి మాబట్టలే అని ప్రజలను మోసపుచ్చుచున్నారు. సదరుమోసము తెలుపుకొనుటకుగాను మా బట్టలు ప్రతిభంధువావైన మాపేరువున్న బొమ్మకట్టి అంటించి యీ న్నాము మామండ్రున్న లేటటువంటి బెల్గుబట్టలు మావి కాదని గ్రహించవలెను. మాపేరుతో వున్నట్లు మాత్రమే మావనియూచుకొనవలెను. కొరినయడల ధరలు తెలియపరచెదము. బెల్గుబట్టలు ఉతుకుకొనుటకు మేము సోపు తయారుచేసినాము. పూ 1-1-0 రు 0-12-0 ముప్పావలామాత్రమే.

తెల్లిగార్ల ఆడెస్సు, ముప్పన సోమరాజు, వీరరాజు బాగుగడ్డు. పెద్దాపురము, గోదావరిజిల్లా

మం గ లి క త్తు లు కప్పతాళములు. అంధ్రసాహిత్యచేతనబడినవి. ప్రాశస్త్యహింతుడు. కంటి నే ధరల క్యాటలాగును వ్రాయుడు. వి. వె క ర్మేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్ బెల్లూరు అండ్ లాక్ టేకర్స్ etc. పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా) తెల్లిగార్ల ఆడెసు: "ఇండస్ట్రి" పెద్దాపురం.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

మొదట అనుభవసిద్ధమగు 600 చికిత్సలను తెలుపు సంగ్రహము ప్రయింపు నుండెదగినది అందరుచేయదగిన మందులు 15 1-4-0 (2) వి. పి 0-6-0 ఆరోగ్యదర్శనము:- వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు కొను మార్గములను చూపించును, తప్పుక చదువ దగినది 15 0-6-0 వి.పి 0-4-0 ఆయుర్వేదచంద్రిక:- ఆరోగ్య, వైద్య, కారీర, నిధాన వస్తుగుణ, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యప్రతిక. మారిది యుచితము చందా రు 2-8-0 వై 8 ని ఏకకాలమందు కొరకనవారికి 8-12-0 లకు పంపెదము, ఆయుర్వేదగ్రంథమండలి, పెరిదేపి. (నెల్లూరు జిల్లా

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND MILL LTD., Wanted agents to sell shares of the above company which commenced business in grand style and guarantee 40 per cent dividend in the first year. For Prospectuy and particulars please apply to Roy Dutts and Co. 172, CALCUTTA.

అగశతలలిహము

రు 116 బహుమానము తయ, దగు, ఒకరూపు ఉబ్బసము మొదలగు శ్లేష్మవ్యాధులకు బోవధము అసోఘముగా పనిచేయును. యీ మందు శైలకోజులు నేవించియెడల వ్యాధి నివారణ యగును. పత్తములేదు, 15 రోజులకు సరిపడు మందు వి. పి. కర్నూలు సహ రు 2-6-0 ఆగును. సమర్థులు మాకు రాకపోకల ఖర్చులుపంపించిన యెడల వ్యాధి నివారణజేసి వై బహుమానము తినుకొందుము. కేటలాగు ఉచితము. మేనేజరు, శ్రీ వేణుగోపాల వైద్యశాల, గోపాలపురం కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

Table with 6 columns: No, రకము, పైజు, ధరలు, తీవ్రత, సాధారణముగ అమ్ముధరలు. Rows 1-6 listing various items and prices.

వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచారి గార్లు జీవామృతము

హిందూదేశమునది
ఆమూల్యమైన
మూలికలతోడదను
లానాములతోడను
తయారు చేయబడిన
జీవీయ దివ్యామృతము.

ఈ దివ్యామృతము రక్తమును శుభ్రపరచుచుండు అమోఘశక్తి చూపించును. యెముకలకు, మధ్యధాతువుకు, మాంసమునకు శుభ్రధాతువును బలము నిచ్చును. ధాతువులయందు వేడిని పోనిగొలును. ఇది క్షయరోగులకు, రక్తహీనరోగులకు, నరముల యందు జలములేని రోగులకు మిగుల నుత్తమమైనది చిరకాలపు కారకములను పోగొట్టి దేహమునకు చలనశీలమును. అజీర్ణము, మలబద్ధకము, సోమరితనము, అతినిద్రాగుణమును బోగొట్టి, నోటికి మంచుచిని ఆకలిని మనస్సునకు మంచిఉత్సాహమును కలిగియున్నట్లు కాంతిని నరములకు దృఢబలమును గలుగజేయును. అది దివ్యామృతమునకు కీర్తిరక్తి క్రిమించి పనిచేయు. వారలకు సర్వకాలములయందు చేత నుండదగిన అమృత మనటకు సందేహము లేదు. యియ్యది కేవలము ఆమూల్యములైన పీచులచే తయారుచేయబడిన దివ్యామృతము. క్రయము 6 ఆవున్నుల బుడ్డి 1-కి రూ. 4-0. ప్యాకింగు మరియు పోస్టేజి వగైరా లు వేరుగా నివ్వవలెను. మా మ.దుల శాపితాను కోరినవారికి ఉచితముగా పంపబడును. ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారప్పకవిధి, మద్రాసు. తంతిఅడ్రస్:-పండిట్, మదరాసు.

సిద్ధ ముకరథ్యజ

(బ్రహ్మజ్యోతిర్నామ) రత్నావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదోపదేశములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఇందు కుడిచేతిన రుచులు, బంగారము, కస్తూరి, కుంభిరూపము మొదలగు వివిధముల దేరియున్నది. పై గ్రంథములలోని సారము ప్రకారము నిర్మింపబడిన మూలకలతో చేయబడియున్నది. కోరి స్వచ్ఛాచారములతో నకరాచిద్వికర్యతే. మేధాయా: కాంతిజనన: కామోద్దీపకవ్యవహారా: జిహ్వ, జియ్యర్థాయమును వృద్ధిచేయును. కీర్తిరమునకు కాంతినిచ్చును. హిమ్మగ ధాతువునకి కి హిమ్మదీపనము గలిగించును. అతిమాత్రము, క్షయ, శుభ్రరోగములు, మొదలగు ధాతుక్షయకరములగు వ్యాధులలో హిమ్మగ నుక యోగకరము. అతయోగించుచుధానము మందుతో బలపరుచును. కల 25 మార్కలు రూ. 5-0-0. ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్) వనూలైన మూలధనము 1.12,995. డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. యె., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపింపబడినది. 19 హరిన్ రోడ్డు మాంటురోడ్డు, మద్రాసు. నిర్మింపబడిన కశ్మీరబొంబాయిలకు పుట్టినిల్లు. క్యాబినాను లుచితముగా పంపబడును. మోసపుమందుల వలనను, ఇతరు కూడి ఇదేమో పురుగు చేయుచుండుట వలనను మోసపోకును. ప్రాంతీలు:— (1) 149, హైరోడ్డు తిరువళ్ళీశేరి మద్రాసు, (2) హైరోడ్డు, తిరువళ్ళీ, (3) 402, లంకేశాలపేటి, మద్రాసు. (4) 2, బజారు రోడ్డు, రాయపేట-మద్రాసు.

800 టిక్కెట్లు మాత్రమే ఏలూరులో గొప్పమేడ లాటరీ
2500 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ
మొత్తము 3300 టిక్కెట్లు
టిక్కెట్లు రు 5 లు మాత్రమే.

అధ్యక్షులు: ఏలూరు వెద్దబజారులోని బా తాలూకు మ్యునిసిపల్ నెం 148 రు గల రెండవమైదమడ అద్దాల బీరువాల ఫిట్టింగు కల గవర్న వెంటువానికి తెలియజేసినమీదట లాటరీ నూలముగా విక్రయించువాడు 2500 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి. 800 టిక్కెట్లు మాత్రమేకలపు టిక్కెట్లు కావలసినవారు తర్వాతదనివో దొరకవు. 2. టిక్కెట్లు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపేలేదీయున్న ప్రదేశమున్న ఆంధ్రప్రదేశ్లోను, స్వరాజ్య ప్రదేశ్లోను, ప్రచురపడిన గొప్పయోగ్యోగ్యులు, వెద్దమనమ్యుయెదుట ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పబడును. 3. ఈ టిక్కెట్లట్లు కనూలయ్యే సొమ్ములో యెంట్లు కమిషన్ వగయిరా ఖర్చులతోను మిగతాసొమ్ము లాటరీ వేయుకరకు ఏలూరు వెంటల్ కో ఆఫరేటివు బ్యాంక్లో నుంచబడును. 4. ఈ మేడకు తనఖాలు వగయిరాజుల్లే. లాటరీలో గెలుపొందినవారు వెంటనే తమస్వంతభర్తలతో క్రమ ప్రకటనావేజు వ్రాయించుకొని రిజిస్టర్ చేయించుకోవలెను. 5. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తమతమ, నివాసము స్వప్రదేశ్లోనా టిక్కెట్లు 1-కి రు 5-0-0 చొప్పున వేరవేయవలెను. వేరవేయదల వెంటనే టిక్కెట్లు తిరుగటపాలో కంపబడును. 10 టిక్కెట్లు ఒకేసారి కొను చాకి ఒకటిక్కెట్లు కమిషన్ గా నిర్వహింపబడును. 6. టిక్కెట్లు వి. పి. గా పంపబడవు. పోస్టుఖర్చులు పంపిణీ ఇవాని యిర్వబడదు. ముఖ్య గమనింపు:— టిక్కెట్లు ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయమున మ. రా. రా. శ్రీ వెదురమాడి కేవలగిరావు సంఖ్యలగారికి దొరకును. మద్రాసు నివాసుల సౌకర్యార్థమై వారి కోరికపైన ఈ యెర్పాటు చేయబడినది. ఏలూరు 1-1-1923

తామరతైలము — తామర, తిట్ట, గజ్జికి మంచిది
రాజారాణి గుర్తుగల తామరతైలము ప్రాచీనాశ్రమములగు చాల మంచిమందుతో తయారు చేయబడి ప్రఖ్యాతిగాంచినది. డబ్బీ 1-కి 0-6-0. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.

చరక సంహిత

సూత్రస్థానము - చక్కని వ్యాఖ్యానముతో
తెనుగున
అచ్చుబడి తయారుగా వున్నది.
776 పుటలు-రూ 10 తే
కొద్ది కాపీలు మాత్రమున్నవి.
కలయువారు : (8787)
డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఎ. ఎం. బి. సి. యమ్.
మేనేజింగు డైరెక్టరు
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)
19, హరిన్ రోడ్డు, మాంటురోడ్డు మద్రాసు.
అని వ్రాయవలెను.

రాజా
కొవ్వొత్తులు ఏడుగుంటలు ప్రకాశముగ వెలుగును
పరదేశపు కొవ్వొత్తులకంటె
మేలైనవి చౌకైనవి
స్వదేశ పరిశ్రమను సహానించి
ప్రతిగృహమును ఈ దీపముతో అలంకరింపుడు.
ఇవి అన్ని అంగళ్లలో దొరకును
200 వత్తులు గల పెట్టె ధర రు 13 లు
రాజా ఇండస్ట్రీయల్స్
తిలక్ పేట, నెల్లూరు.
విక్రయించుటకు ఏకైకము కావలయును.

మలయచందనము

గనేరియా అను చెక్కరొమ్మనకు తళుకము
కట్టము లేదు. పిత్తారోగికి చని లేదు.
ఎఱుపు, తెఱుపు, వచ్చు, అను మూడు
విధముల గా గోగమును వ్రేలు.
ఈటలలో నూన్లును. శ్రీలంకానది
వ్యాధులకు కూడ ఇది రాశోపకరము.
(51) డబ్బీ 1-కి రు 2-4-0
గవర్న ఫార్మసీ, రాయవరంగోడ-వరిజిల్లా.

ముఖ్యగమనింపు
1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి
తేది నుండి అన్నిధరలు మార్చబడినది.
**The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.**
Elphinstone Road, Bombay.
ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి
నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును
ఆయుర్వేద బొంబాయిలను తయారు చేయు
చున్నాము.
హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయు
ర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు
పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.
పై కనిన విలాసమునకు, వ్రాసినచో
ధరల పట్టి పంపబడును.
**జాండూ పర్మస్యూటికల్
వర్క్స్**
ఆయుర్వేద యావధముల జేయువారు
(388) బొంబాయి నెం 13.
ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ట్రేడింగు కంపెనీ,
పోల్ ఏజెంట్లు: కాకినాడ.